

PSYCHOLOGIA WYBORÓW STR. 13

ECHO TYGODNIA

ECHO
WEEKLY

Cena \$1.00

Niezależny magazyn dla każdego

Nr 100 Toronto 6 - 12 września 1984

POLSKI SIERPIEŃ 80 - 84

DRUZGOCĄCE ZWYCIĘSTWO TORYSÓW

Na 282 miejsca w parlamencie, Partia Konserwatywna zdobyła 211 foteli poselskich, liberalowie — 40, NDP — 30, jedno miejsce zdobył kandydat niezależny

Było to największe zwycięstwo wyborcze Torysów w historii Kanady. Była to zarazem największa liberalów. Oto wyniki w niektórych prowincjach

SASKATCHEWAN

Na 14 miejsc Torysi zdobyli 9, a NDP - 5

W ALBERCIE

Na 21 miejsc poselskich wszystkie zdobyła Partia Konserwatywna

ONTARIO

Na 95 miejsc - 67 zdobyli konserwatyści, tylko 14 liberalowie (stracili oni w porównaniu z poprzednimi wyborami 37) 13 miejsc zdobyło NDP 1 miejsce zdobył niezależny

QUEBEC

PC zdobyło 59 miejsc - liberalowie 16. Wśród liberalów wybrani zostali Jean Chretien i Ronald Johnston

MANITOBA

Na 14 miejsc - 9 zdobyła PC, 4 - NDP i 1 liberal Lloyd Axworthy

Na zdjęciu: Nowy premier Kanady Bryan Mulroney (z prawej) i Andrew Wuter - zwycięzca w okręgu Parkdale-High Park w Toronto

**JAN PAWEŁ II
- Kanada 1984
POLONIJSKI
KOMITET PRZYJĘCIA**

ZAPOMNIANI?

Polscy uchodźcy w obozie w Traiskirchen w Austrii. Co robią Polacy w Kanadzie i USA, żeby ich stamtąd wyciągnąć?

FRASYNIUK I PINIOR ZNÓW W WIĘZIENIU

Zwolnieni ostatnio z więzienia przywódcy dolnośląskiej Solidarności, Władysław Frasyński i Józef Pinior, zostali ponownie aresztowani, postawieni przed sądem i skazani na dwa miesiące więzienia

Aresztowano ich w czasie demonstracji we Wrocławiu w czwartą rocznicę podpisania Porozumienia Gdanskich

Dokonczenie str 12

REFLEKSJE

Gdy w pamiętny wieczór kardynał Felici wygłosił tradycyjne słowa "Habemus papam" sensacyjna wiadomość obiegła zebrany tłum przed Bazyliką i lotem błyskawicy cały świat Polak Papieżem! Nie tylko katolicy oczekiwali decyzji konklawe kardynałów, gdyż od drugiego soboru watykańskiego zainteresowanie sprawami Kościoła znacznie wzrosło. Wspaniałe postacie Jana XXIII i Pawła VI, papieży soboru i reformy Kościoła oraz przedwczesna śmierć Jana Pawła I również wpłynęły na zainteresowanie osobą nowego papieża

Vox Populi głosił, że papieżem znowu tradycyjnie zostanie Włoch. Nic też dziwnego, że obco brzmiące nazwisko "Karol Wojtyła" została przyjęte z pewnym zdziwieniem, a po chwili oszołomienia z niesłychanym wprost entuzjazmem. Zrozumiano bowiem, że tą decyzją Kościół przerywa przeszło czterowieczną tradycję i daje przywództwo człowiekowi najzdolniejszemu z całego Kościoła Powszechnego

Dzięki uprzejmości Ontaryjskiego Ministerstwa Intergovernmental Affairs miałem zaszczyt uczestniczyć w uroczystej Inauguracji Jana Pawła II. W niedzielę 22 października 1978 roku, siedząc wśród zaproszonych gości z całego świata spoglądałem na 300 000 osób otoczonych wspaniałą kolumnadą Berniniego na Placu Świętego Piotra. Ileż to wspaniałych wydarzeń widział ten plac od chwili jego ukończenia w 1667 roku?

Cofam się myślą wstecz. Rok 1938. Zdejemy z Karolem maturę i tego samego dnia otrzymujemy "świadectwa dojrzałości". Ostatnie spotkania i rozmowy

Dokonczenie str 8

Wałęsa składa kwiaty pod Pomnikiem Stoczniovcow w Gdansk, w piątek 31 sierpnia, w czwartą rocznicę podpisania Porozumienia Gdanskich i powstania Solidarnosci

31 sierpnia minęła czwarta rocznica podpisania Porozumienia Gdanskich, które doprowadziły do powstania w Polsce niezależnych związków zawodowych, pierwszych w historii krajów rządzonych przez komunistów

W Gdansk Lech Wałęsa złożył bukiet kwiatów u stop pomnika ofiar, zamordowanych w wydarzeniach grudniowych. Przewodniczący Solidarności przeszedł wśród wiwatującego tłumu, ze Stoczni Gdanskiej do pomnika, gdzie wraz z obecnymi odspiewał, "Jeszcze Polska nie zginęła". Zebrani zgotowali mu gorącą owację

W krótkim przemówieniu Wałęsa wezwał zebranych do zachowania spokoju i zapowiedział, że wszyscy razem spotkają się ponownie w tym samym miejscu 16 grudnia. Wzniósł rękę w znaku V — znaku zwycięstwa, tłum odpowiedział owacją

Dziennikarze zachodni podali, że okolica pomnika w Gdansk była obstawiona przez milicję. Milicjanci nie przeszkadzali w uroczystościach

Jak podały agencje prasowe, szczeciński przywódca Solidarności Marian Jurczyk, w dniu 30 sierpnia złożył wieniec przed tablicą pamiątkową przy Stoczni im Warszawskiego, dla uczczenia rocznicy podpisania porozumienia społecznych, mimo ostrzeżeń władz, aby nie występował publicznie

Ciąg dalszy str 4

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF

GRAZYNA FARMUS

Współpracują

Zofia Bończa, Bohdan Ejlich,
Magdalena i Marek Czyżycy,

Zbigniew Farmus,

Karolina Jankowska, Olimpia Orlewicz,

Ewa i Michał Rejkowscy,

Janusz Pietrus i inni.

ADRES ECHA TYGODNIA

Tylko dla korespondencji

393 SHAW St

M6J 2X4 TORONTO, Ontario

TELEFON 531-5523

UWAGA dyzury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5	Stale ogłoszenia w kąciku handlowym
2 kolumny x 1 cal - \$ 10	3 miesiące - \$ 42
1 kolumna x 2 cale - \$ 10	Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy
1/2 strony - \$ 175	i jej poszukiwaniu - bezpłatnie
1 strona - \$ 350	

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów
w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata półroczna \$ 25 roczna \$ 50

ZWYCIĘSTWO I ZOBOWIĄZANIA

Największe zwycięstwo wyborcze w historii Kanady w 33 wyborach powszechnych Partia Konserwatywna zdobyła druzgocącą przewagę ponad 200 miejsc poselskich, nad rządzącą od lat partią liberalną. Także w okręgach, gdzie tradycyjnie wyborcy przywiązani byli do swych posłów i koncepcji politycznej, którą reprezentowali. Również tych zasłużonych dla okręgu. Osobowość i zasługi kandydata stały się drugorzędne. Również korzyści lokalne. Kraj głosował na partię. Wybrał zmianę warty. Punkt widzenia wykraczający poza lokalne interesy.

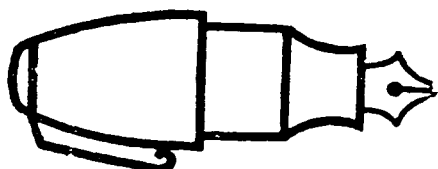
Ofiarą kryzysu liberalnych idei padł również jeden z melicznych posłów polskiego pochodzenia Jesse Flis, reprezentujący najbardziej "polski" okręg w Kanadzie.

Głód zmiany wyniósł nieznanego w polskim środowisku Andrew Wittera. Polacy woleli głosować na nieznanego, niż znane. Oczekując zmiany w polityce wschodniej, wierząc także, że konserwatysta nie musi być Anglosasem dla Anglosasów.

Zwycięstwo PC stało się druzgocącą klęską liberałów bazujących na etnicznych głosach.

Oddaliśmy się więc konserwatystom. A jak oni są nam oddani? To będą musieli udowodnić. Inaczej największy większościowy rząd nie wytrzyma konkurencji z liberalnymi sentymentami.

Grazyna Farmus

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

● **Papież przeciw "teologii wyzwolenia"** Papież Jan Paweł II stwierdził, że solidarność Kościoła z biednymi nie może być podyktowana analizami opartymi na walce klasowej. Wypowiedz ta odnosiła się, wyrażnie do wpływu marksizmu na "teologię wyzwolenia". "Solidarność Kościoła z biednymi, z ofiarami niesprawiedliwych praw albo niesprawiedliwych układów społecznych i ekonomicznych jest zrozumiała sama przez się" - stwierdził Jan Paweł II w posłaniu do biskupów z Afryki Południowej, którzy zgromadzili się w Harare w Zimbabwie. "Formy, w jakich ta solidarność jest wyrażana, nie mogą być dyktowane analizami opartymi na podziale klasowym i walce klasowej - oświadczył Papież. Dodał, że Kościół pragnie być "bliższy cierpiących i uciskanych", ale to zadanie ma jednak wszystkich ludzi "bez przeciwstawiania sobie różnych grup i bez kierowania się jednych przeciw drugim". Kilka tygodni temu watykańska Kongregacja ds. Doktryny Wiary wezwała do Rzymu brazylijskiego teologa, ojca Leonardo Boffa, aby przedyskutować jego pisma teologiczne. Boff jest jednym z głównych wyrażycieli tzw. teologii wyzwolenia, która uważa Chrystusa za wyzwoliciela i wspomaga ruchy rewolucyjne. Kardynał Joseph Ratzinger, który w tym miesiącu ma rozmawiać z Boffem, potępił te nurty "teologii wyzwolenia", które wykorzystują marksizm do interpretowania rzeczywistości społecznej i ekonomicznej. Boff i inni teologowie podzielający jego poglądy oświadczyli, że marksizm nie kieruje ich rozumowaniem, lecz że może być użytecznym narzędziem analitycznym, ponieważ interpretuje zjawiska społeczne z punktu widzenia biednych.

Jan Paweł II w swoim posłaniu do biskupów nawiązał do "często bolesnej sytuacji ich ludu". Powiedział, że przedmiotem zainteresowania Kościoła jest każda osoba, każdy niepowtarzalny byt ludzki.

● **30 osób zginęło na lotnisku w Kabulu** Zachodni dyplomaci podali, że wybuch bomby na lotnisku w Kabulu spowodował śmierć co najmniej 30 osób i zranienia 100 innych. Głównymi ofiarami wybuchu byli pasażerowie lotu z Kabulu do Taszkentu oraz członkowie komitetu powitalnego oczekujący na dwa samoloty z dziećmi i młodzieżą afgańską powracającą z wakacji w ZSRR. Radio rządu komunistycznego w Afganistanie oskarżyło o atak bombowy partyzantów muzułmańskich walczących z reżimem komunistycznym i ZSRR.

● **Wielka Brytania zatwierdziła nowego przedstawiciela Libii** Rząd premier M. Thatcher oznajmił, że zatwierdził mianowanego przez Libię zawodowego dyplomata na stanowisko przedstawiciela Libii w Wielkiej Brytanii. Nowy przedstawiciel Libii Salah Msallem będzie urzędował w ambasadzie Arabii Saudyjskiej, która reprezentowała interesy Libii od incydentu, w którym zginęła przed ambasadą libijską brytyjska policjantka.

● **11 000 Indonezyjczyków zbiegło do Nowej Gwineji** Brutalne traktowanie przez armię indonezyjską ludności w prowincji Irian Jaya spowodowało, że w ciągu ostatnich 6 miesięcy 11 000 Indonezyjczyków zbiegło do papuaskiej Nowej Gwineji - oświadczył Gregory Mongi, sekretarz Konferencji Biskupów Katolickich w Nowej Gwineji. Armia indonezyjska dopuściła się brutalnego traktowania ludności w prowincji Irian Jaya pod pretekstem walki z partyzantami walczącymi o niepodległość tej prowincji. Przejście z prowincji Irian Jaya do Nowej Gwineji zabiera około 5 dni marszu przez tropikalną dżunglę. Podczas marszu zginęło z wyczerpania i głodu co najmniej 100 osób (w większości dzieci). Rząd papuaskiej Nowej Gwineji - niezależnego państwa od roku 1975 (wcześniej administrowane przez Australię) oświadczył, że nie deportuje żadnego z uchodźców.

● **Największa wygrana w historii toto-lotka na świecie** 28-letni drukarz M. Wittkowski wygrał 40 milionów dolarów US (52 mln dolarów kanadyjskich) w toto-lotku stanu Illinois (6 skreszeń w ciągu 1-44).

● **Podczas tajfunu Ike, który objął południowe Filipiny zginęły co najmniej 444 osoby** (prawdopodobnie, że około 1000), tysiące zostało rannych, a 200 000 ludzi straciło dach nad głową. Szybkość wiatru wynosiła 185 km/h.

● **KGB dokonało rewizji w domach sowieckich Żydów** pod kierunkiem swego agenta W. Nikołajewa, który udając Żyda o nazwisku Zijew zinfiltrował środowisko żydowskie, dokonał rewizji w kilku domach sowieckich Żydów, konfiskując podręczniki do nauki języka żydowskiego.

● **Dwóch premierów w Izraelu?** Dwie główne partie izraelskie Likud pod przywództwem J. Shamira i Partia Pracy pod przywództwem S. Peresa zgodziły się na utworzenie izraelskiego koalicyjnego, na którego czele przez pierwsze 25 miesięcy będzie stał S. Peres, a przez drugie 25 miesięcy J. Shamir. Gdy Peres będzie premierem, Shamir będzie wicepremierem oraz ministrem spraw zagranicznych, gdy stanowisko premiera obejmie Shamir. Peres przejmie tekę wicepremiera i ministra spraw zagranicznych. 24 stanowiska w rządzie zostaną podzielone po równo między obie partie, z których każda może przyznać tekę także osobie z innej partii. Po ujawnieniu umowy między przywódcami Likudu i Partii Pracy w obydwu partiach oraz w różnych środowiskach Izraela ujawniły się siły starające się nie dopuścić do zrealizowania umowy.

● **K. Czernienko pesymistą w sprawie rozmów o broni kosmicznej** W wywiadzie zamieszczonym w "Prawdzie" przywódca ZSRR K. Czernienko powiedział, że nie widzi możliwości podjęcia rozmów w sprawie broni kosmicznej i jest pesymistą co do wznowienia dialogu Wschód-Zachód. Czernienko zaatakował także administrację prezydenta R. Reagana za trwanie kontaktu z rzeczywistością oraz próby narzucenia swej woli światu.

LEPIEJ - LEPIEJ, GORZEJ - GORZEJ

Lepiej i lepiej układają się stosunki chinsko-amerykańskie. Podczas wizyty w ChRL sekretarza marynarki wojennej USA J. Lehmana rozważano dalej możliwość zawarcia porozumienia zgodnie z którym wojenne okręty chinskie mogłyby zawijać do portów amerykańskich, a wojenne okręty amerykańskie do portów chinskich. Kwestię wzajemnych wizyt okrętów wojennych podjął wcześniej amerykański sekretarz obrony C. Weinberger, który odwiedził Chiny jesienią ubiegłego roku. Według zachodnich dyplomatów akredytowa-

nych w Pekinie USA są od dawna zainteresowane w zawarciu odpowiedniego porozumienia, ale ze stan i atmosfera ubiegłomiesięcznych rozmów J. Lehmana wskazują, że wojenne okręty USA mogą przybyć po raz pierwszy do portu ChRL (najprawdopodobniej Szanghaj) już w przyszłym roku.

Gorzej i gorzej układają się stosunki chinsko-sowieckie. I zgoda ChRL na wizyty okrętów

wojennych z Siódmej Floty USA, pewnie, że spowoduje dalsze pogorszenie tych stosunków. Obawa ChRL przed wzrostem ich napięcia może jeszcze powstrzymać Pekin przed zawarciem porozumienia. Choć z drugiej strony, coraz groźniejsza dla ChRL jest stale zwiększająca się ilość sowieckich okrętów wojennych na Pacyfiku i na Morzu Południowo-chińskim.

Nietrudno komunistom chińskim także zauważyć, że okręty sowieckie swobodnie ko-

POGLĄDY BRIANA MULRONEY

Podczas kampanii wyborczej Mulroney miał okazję przedstawić szereg obietnic wyborczych i programów. Oto niektóre z nich:

Bezrobocie Zorganizowanie prowincjonalno-federalnej konferencji na temat walki z bezrobociem. Przekazano 25 000 dolarów na pomoc dla młodych ludzi, którzy chcą założyć własne firmy. 250 milionów dla firm, które chcą zatrudnić młodych bezrobotnych.

Deficyt Ograniczenie deficytu przez kombinację inwestycji, wzrostu gospodarczego, reformy systemu podatkowego, oszczędniejszego zarządzania.

Podatki Prostszy system podatkowy. Wprowadzenie obowiązkowego minimum podatkowego.

Energetyka Podniesienie cen ropy naftowej do cen światowych. Ograniczenie udziałów rządowych w przemyśle naftowym.

FIRA (Agencja kontroli napływu obcych kapitałów) Mulroney pragnie zmiany nazwy i profilu organizacji, której nowym celem ma być rozszerzenie inwestycji zagranicznych w Kanadzie.

OSZCZĘDZA

Michael Wilson ujawnił rezultaty badań prowadzonych w latach krótkich rządów konserwatystów 1979-1980. Wynik z nich: bez szkody dla społeczeństwa można obciążyć budżet państwa 5 miliardów dolarów.

Wynikow badań nie zdążono ujawnić wcześniej, gdyż w lutym 80 roku liberalowie przejęli władzę. Krążył on jednak w toryjskim gabinecie cieni i trwały tam poszukiwania dodatkowych źródeł oszczędności, które nie naruszyłyby społecznego funduszu. Zdaniem Wilsona takie oszczędności mogą osiągnąć 10 miliardów dolarów.

W STARYM MIEJSCU CHŁODNE PRZYJĘCIE

Najgorszym dniem w kampanii wyborczej Briana Mulroneya było spotkanie z pozbawionymi pracy robotnikami IronOreCo w Nowej Fun-

rzyszają z portu wietnamskiego w Cani-Ran-Bai

Jestem przeswiadczony, że dobre stosunki amerykańsko-chińskie powiększyły jeszcze dotychczasowe największe zmartwienie Kremla wynikające ze złych stosunków chińsko-sowieckich. Kreml zdaje sobie sprawę, ile go kosztuje utrzymywanie wielomilionowej armii wzdłuż okropnie długiej granicy z ChRL oraz z tego, że w razie konfliktu światowego nie tylko, że nie mogłoby przerzucić tego wojska na front zachodni, ale kto wie, czy nie musiałby jeszcze je powiększyć. Trudno sobie wyobrazić gorsze związane ręk imperialistów sowieckich.

SWIATOWIT

KANADA

dlandu Nie dano mu wprost dojść do głosu. Mulroney był swego czasu odpowiedzialny za politykę zwolnienia zakładu

METRO BĘDZIE PRACOWAC PODCZAS WIZYTY PAPIESKIEJ

W ubiegłą środę przegłosowano w parlamencie rządowy projekt zakazujący strajku środków komunikacji w okresie wizyty papieskiej. Za zakazem głosowało 75 posłów. Przeciw 15. Opozycja była tak skromna ze względu na kampanię wyborczą, w której całkowicie zaangażowana jest prowincjonalna NDP.

NA RATUNEK UWIEŻIONYM KSIĘZOM

Przedstawiciele społeczności litewskiej złożyli na ręce arcybiskupa Cartera petycję do Ojca Świętego, by pomógł w uwolnieniu z sowieckich więzień dwóch litewskich księży. W kazaniu w katedrze św. Michała, Carter obiecał, że przedstawi ją papieżowi podczas jego wizyty w Huronii. Petycję poparła kanadyjska grupa walcząca o prawa człowieka i wolność religii w krajach pod sowiecką opresją.

REFERENDUM W SPRAWIE KARY ŚMIERCI

Prezydent partii konserwatywnej Peter Elzinga jest zdania, że należy przeprowadzić głosowanie na temat możliwości przywrócenia w Kanadzie kary śmierci. Skłania go do tego fakt, iż w ostatnich tygodniach miały miejsce dwa morderstwa dokonane na policjantach i zranienie 17-letniego chłopca strzałem z broni palnej. Brian Mulroney jest przeciwnikiem przywrócenia kary śmierci.

Wyrok śmierci przez powieszenie wykonano w Kanadzie ostatni raz w 1962 roku. Do 1976 wszystkie wyroki śmierci zmieniano na dożywocie. W 1976, po dłuższej dyskusji wprowadzono złagodzony naj-

wyższy wymiar kary - dożywocie z prawem apelacji po 25 latach.

BRONIA SIĘ PRZED NADMIERNYM WYSIŁKIEM?

Pracownicy poczty kanadyjskiej są przepłacani uwzględniając ich wydajność - zauważył dyrektor tej rządowej agencji Michael Warren. Zamierzamy płacić nadal najwyższe stawki swym pracownikom - powiedział w wywiadzie dziennikarzom CP - ale spodziewamy się od nich większej wydajności pracy.

Canada Post zatrudnia 21000 pracowników. Urzędnicy na poczcie zarabiają \$12,68 na godzinę. Według doniesień komisji badawczej wydajność analogicznie opłacanych pocztowców w USA jest o 40 procent wyższa.

Obecnie trwają negocjacje pomiędzy pracodawcą - korporacją a związkami zawodowymi pracowników poczty. Związek domaga się skrócenia tygodnia pracy z zachowaniem płac i pozostanie przy dotychczasowych normach wydajności. Mimo iż dane firmy pokazują, że poprawi się jakość usług pocztowych, nadal klienci poczty skarżą się na opóźnienia przesyłek. Polityka uniezależnienia korporacji od pomocy rządowej przyniosła jednak poczcie obciążenie 700 milionów z miliardowego deficytu. Poczta, by uzyskać rentowność podnosi cenę swych usług i zapowiada na 1985 rok dalsze podwyżki. Wywalczony strajkami i naciskami kontrakt uniemożliwia korporacji zwiększenie rentowności drogą zwolnienia pracowników. Pozostaje więc lepsza wydajność pracy.

Inaczej płacić będziemy za usługę pocztową dwukrotnie - kupując znaczki i płacąc podatki.

WYBUCH BOMBY W MONTREALU

W Montrealu, na dworcu centralnym w schowku na bagażę wybuchła bomba zabijając 3 osoby i raniąc co najmniej 41 ludzi. Eksplozję poprzedził list do

agencji kolejowych Amtrak i Via Rail. List zapowiadał koniec Watykanu i krwawego papieża 3 września o godz. 9:30. Bomba wybuchła przy wyjściu na perony o godzinie 10:30 w chwili gdy tłum ludzi oczekiwał na pociąg do Ottawy. Zawierała kilka kilogramów dynamitu.

Przed samym wybuchem dyrekcja stacji nie otrzymała, jak to często ma miejsce, telefonu ostrzegawczego co umożliwiłoby szybką ewakuację. Po wybuchu natomiast dwie montrealskie stacje otrzymały wiadomość w której nieznanymi głosami twierdził, że dokonał zamachu Policja aresztowała 65-letniego Thomasa Brighamę z Rochester. Aresztowany upierał się, że działa w porozumieniu z siłami kosmicznymi. Zachowanie aresztowanego i treść wysłanych listów świadczy o tym, iż jest on chory psychicznie.

Wizyta Jana Pawła II w Montrealu rozpoczyna się w przyszły poniedziałek o 8:45.

KONIEC STRAJKU SMIECIARZY

Zakończył się 38-dniowy strajk śmieciarzy w Etobicoke. We wtorek 625 pracowników powróciło do pracy. 56 procent z nich przegłosowało zakończenie strajku i zaakceptowane oferty pracodawcy - miasta Etobicoke. Oferta była niemal identyczna z tą, którą odrzucono opuszczając stanowisko pracy. Rzecznicy strajkujących powiedzieli, że odstąpili od strajku uwierzywszy, że miasto rzeczywiście nie ma pieniędzy na podniesienie płac powyżej oferowanych.

Według nowej oferty robotnicy zarabiać będą \$ 10,75 na godzinę, o 65 centów więcej.

Stéphien Fonyo, jednonogi biegacz, który na wzór Terry'ego Foxa organizuje fundusze na walkę z rakiem, przebiegł już ponad 3200 km i zebrał \$325 000 na badania naukowe nad chorobami nowotworowymi.

"RED DAWN" NA CENZUROWANYM

W kinach pojawił się niedawno film "Red Dawn". Jest to zmyslna historia inwazji małego amerykańskiego miasteczka przez desant spadochroniarzy rodem z Związku Radzieckiego i Nikaragui, przeszkolonych w zaprzyjazzonym Meksyku. Grupa młodzieży organizuje w filmie partyzantkę i wyzwala miasteczko. Film próbuje pokazać reakcję Amerykanów na niespodziewany atak i totalitarną okupację, co mimo przygodowej konwencji wydaje się zamierzeniem ambitnym. Projekcję filmu wstrzymano jednak w kilku miastach, gdyż do władz ottawskich wpłynął protest, że "Red Dawn" uprawia propagandę nienawiści wobec obywateli komunistycznych krajów. Prawnik edmontonski Michael Ritter złożył swój protest bezpośrednio do ministra sprawiedliwości Chretien. List protestacyjny skierowano do wydziału sprawiedliwości i komórki odpowiedzialnej za import filmów z USA.

Prawo kanadyjskie zabrania rozprowadzania publikacji i obrazów propagujących nienawiść rasową czy narodową.

Kultura

OPERA O ŚW. KAZIMIERZU

W Ryerson Theatre odbyła się premiera opery w 3 aktach Dux Magnus i muzyką Dariusza Lapinskasa, według libretta napisanego przez Kazysa Bradunasa.

Opera wystawiona jest w języku litewskim z fragmentami po angielsku, łacinie, niemiecku, włosku.

Bilety kosztują 25 dolarów i w ich cenie włączony jest pełny tekst angielskiego przekładu libretta.

Bohaterem utworu jest święty Kazimierz, bohater i patron Litwy, zmarły 500 lat temu w wieku 26 lat. Obchody rocznicy śmierci św. Kazimierza mają też miejsce w Polsce. Tam też, oraz na Litwie w 15 wieku rozgrywa się głównie akcja opery. W ostatnim akcie jednak pojawia się wizja pielgrzymki Litwinów z całego świata, którzy powracają do wolnego kraju by odbudować katedrę wileńską.

Operę wystawia New Opera Company z Chicago w ramach festiwalu torontonskiego ku czci św. Kazimierza. Przygotowanie przedstawienia kosztowało 100 000 dolarów.

Minister handlu zagranicznego Kanady Francis Fox przekazał władzom amerykańskim listę towarów, jakie Kanada przestanie importować z USA, jeśli te ograniczą import kanadyjskiej stali. Związany z antyimportową polityką USA spadek produkcji surowki stalowej kosztować może Kanadyjczyków utratę 2000 miejsc pracy.

Premier Turner wysłał w związku z tym list do prezydenta Reagana, który ma podjąć ostateczną decyzję 27 września.

Brian Mulroney

John Turner

Ed Broadbent

ROZCZNIKA SIERPANIA

Dokonczenie ze str. 1

Korespondenci zachodni poinformowali, że rocznicowej mszy sw. we Wrocławiu, aresztowano około stu manifestantów

Władze starały się zminimalizować zakres uroczystości rocznicowych

Gdy po zakończeniu pracy Lech Wałęsa opuszczał stoczną główną bramą, około dwu tysięcy zebranych zgotowało mu owację, wołając „Leszek, Leszek!” oraz „Solidarność, Solidarność!”

W otoczeniu doradców udał się Wałęsa w kierunku pomnika poległych stoczniovców i u jego stop złożył wiązankę kwiatów

Wałęsa nie wygłosił przygotowanego przemówienia, zwrócił się jedynie do zebranych z następującymi słowami: „Dziękuję wam za przybycie tu. Proszę, abymy się rozeszli. Spotkamy się znowu szesnastego grudnia”

16 grudnia to dzień rocznicy śmierci stoczniovców w roku 1970

Po złożeniu kwiatów, Lech Wałęsa, podnosząc rękę w geście zwycięstwa, zaintonował hymn narodowy, podchwycony natychmiast przez zebranych

W pobliżu pomnika władze zgromadziły „sily porządkowe”. Nie interweniowały one jednak podczas uroczystości

Gdy Wałęsa opuścił miejsce uroczystości, milicjanci podeszli nagle do ekipy telewizji amerykańskiej NBC, zarekwirowali sprzęt. Zespoły telewizyjne zostały szybko zwolnione, a sprzęt i nakręcony film zwrócono, nie uszkodzone

Kilkaset osób odprowadziło Wałęsę do samochodu, którym przewodniczący Solidarności pojechał na wieczorną mszę do kościoła sw. Brygidy

Nowa Huta Zebrało się tu w piątek 31 sierpnia około dziesięciu tysięcy osób, w kościele pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny Królowej Polski, aby wziąć udział w nabożeństwie z okazji rocznicy podpisania Porozumień Gdanskich

Relacje zagranicznych korespondentów mówią, że uczestniczyło w nim od osmiu do dziesięciu tysięcy wiernych. Przemówił do nich znany w całej Polsce ze swych patriotycznych kazań ks. Jerzy Popiełuszko, z kościoła pod wezwaniem sw. Stanisława Kostki, na Żoliborzu w Warszawie. Podkreślił, że ideały Solidarności nie uległy zniszczeniu, ponieważ głęboko, korzeniami wrosły w serca Polaków

Ks. Popiełuszko wezwał władze PRL, by rozpoczęły prawdziwy dialog z narodem i aby go prowadziły z rzeczywistymi przedstawicielami polskiego społeczeństwa. Jak podają korespondenci, przed nabożeństwem przez Nową Hutę przejechała kolumna pojazdów milicyjnych. Był to swoisty pokaz siły

Potem jednak, podczas nabożeństwa, w okolicach kościoła nie było już widac milicjantów

Juz wcześniej, w Nowej Hucie, gdzie władza obawiała się masowych manifestacji, proboszcz parafii Najświętszej Marii Panny Królowej Polski, wezwany został w czwartek 30 sierpnia na rozmowę do komisariatu milicji

Sympatycy Solidarności planowali złożenie w czasie piątkowej manifestacji wiązanki kwiatów na miejscu, gdzie zamordowany został nowohucki robotnik, dziewiętnastoletni Bogdan Włosik

Natomiast we Wrocławiu, gdzie również odprawiono w czwartek mszę z okazji rocznicy, milicja była obecna przed kościołem i sprawdzała dokumenty

Wrocław We Wrocławiu milicja aresztowała w przeddzień czwartego rocznicy Porozumień Gdanskich, sto osób

Aresztowania nastąpiły po zakończeniu nabożeństwa w kościele sw. Wawrzynca. W nabożeństwie wzięło udział ponad trzy tysiące osób. Jeden z aktywistów miejscowej Solidarności stwierdził, że milicja zapewne przetrzyma aresztowanych przez 48 godzin. Aresztowania miały na celu odwiedzenie sympatyków Solidarności od udziału w pokojowym marszu ulicami miasta, od Placu Czerwonego po zajezdnię tramwajową przy ul. Grabiszyńskiej, gdzie przed czterema laty narodziła się wrocławska Solidarność

Korespondenci zachodni donieśli także o akcji milicyjnej, kontrolującej każdy krok czołowych wrocławskich działaczy Solidarności. Władysława Frasyniuka i Józefa Piniora

Zapytany o akcję prewencyjną MO we Wrocławiu, rzecznik rządu Jerzy Urban powiedział, że pewna liczba osób została zatrzymana, ale nie zna powodów zatrzymania i dokładnej liczby zatrzymanych

Czwartą rocznicę podpisania historycznych porozumień zawartych na Wybrzeżu, obchodzono 31 sierpnia, to znaczy w dniu, w którym zostały one podpisane w Gdansk. W Szczecinie, porozumienie zostało podpisane wówczas o jeden dzień wcześniej

Przypomniał o tym wypuszczony niedawno z więzienia, na mocy ogłoszonej w PRL warunkowej amnestii, przewodniczący Solidarności regionu Pomorza Zachodniego, członek Komisji Krajowej Solidarności Marian Jurczyk. W czwartek 30 sierpnia, wraz z kilkoma przyjaciółmi, przyszedł on, aby złożyć kwiaty pod tablicą pamiątkową, przypominającą mieszkańcom Szczecina wydarzenia na Wybrzeżu w roku 1970. Zagraniczni korespondenci, informując o tym, podkreślają, że Marian Jurczyk zdecydował się na ten krok, mimo iż milicja ostrzegła go poprzednio, aby nie występował publicznie. Gdy jeden z dziennikarzy, w telefonicznej rozmowie, zapytał potem Jurczyka, ten potwierdził: „tak, mimo ostrzeżenia udałem się pod bramę Stoczni im. Warskiego złożyć kwiaty pod pamiątkową tablicą”

Tego samego dnia, w czwartek 30 sierpnia, kwiaty pod tablicą ku czci ofiar 70 roku, złożyła również oficjalna delegacja stoczni szczecińskiej. Wieczorem odbyło się w mieście nabożeństwo dla uczczenia rocznicy umów, podpisanych w Szczecinie cztery lata temu przez przedstawicieli władz PRL i stoczniovców Szczecina

Marian Jurczyk był także obecny na mszy sw., odprawionej wieczorem w szczecińskiej katedrze

NIE DOPUSCILI KORESPONDENTÓW

Władze postarały się o to, by nie dopuścić na miejsce obchodu zagranicznych korespondentów. Agencja francuska AFP podała, że jej korespondent został zatrzymany, przy czym nie powiedziano mu, dlaczego się go zatrzymuje. Aresztowany został przez Służbę Bezpieczeństwa

Zatrzymano go, gdy przekazywał wiadomość o aresztowaniu byłego zastępcy przewodniczącego szczecińskiej Solidarności. Dziennikarza przewieziono na komendę MO i tam przesłuchiowano. Popołudniu w piątek, zawieziono go do więzienia i umieszczono w celi wraz ze zwykłymi kryminalistami. W więzieniu dokonano szczegółowej rewizji

Przy zwolnieniu, ostrzeżono korespondenta, że następne spotkanie z milicją może być dużo bardziej nieprzyjemne

5 TYS. NA STARÓWCE

W Warszawie, w czwartek wieczorem, 30 sierpnia, widac było wzmocnione patrole milicji

Korespondent amerykańskiego dziennika *The Washington Post* Bradley Graham, depeszował 31 sierpnia, że tego dnia wieczorem pięć tysięcy sympatyków Solidarności maszerowało przez Stare Miasto, w demonstracji dla uczczenia rocznicy. Rozpędziła ich milicja, uzbrojona w pałki. W centrum stolicy zmasowano patrole i pojazdy milicyjne

W Gdansk, w kościele sw. Brygidy, ustawiono setki świec z napisami z okazji czwartego rocznicy umów gdanskich. Przysłały je różne załogi fabryk, szkoły i instytucje. Na świecy z Gdyni był napis: „Wierni ideałom Sierpnia 80 roku — Solidarność”

BĘDĄ PŁONAĆ ŚWIECE...

W Gdansk, w szczelnie wypełnionym kościele sw. Mikołaja, popularny aktor i karykaturzysta Jacek Fedorowicz powiedział zebranym: „Chciałbym, żebyście sobie uświadomili, że jesteście świadkami nowej tradycji, tradycji, która przetrwa — obchodów nowego autentycznego święta narodowego”

Przez następne dwie godziny odbywał się wieczór modlitw, czytania poezji i śpiewania pieśni Solidarności. Wieczór rozpoczęło uczczeniem Wałęsy

Po zakończeniu wieczoru, wierni przeszli do pobliskiego kościoła sw. Brygidy, na wieczorną mszę sw. Tu płonęły setki świec, ofiarowanych przez fabryki, zakłady pracy, szkoły i poszczególne osoby z całej Polski i z zagranicy. Świece są ozdobione napisami na cześć Solidarności

Ks. Henryk Jankowski powiedział, że świece te przedstawiają nadzieję wszystkim Polakom i będą się palić, dopóki władze nie rozpoczną dialogu z narodem

30 sierpnia wieczorem Lech Wałęsa spotkał się z działaczem KSS-KOR Adamem Michnikiem, wypuszczonym z więzienia na podstawie warunkowej amnestii

Wałęsa był też obecny, wraz z żoną, w Gdyni, jako gość honorowy na koncercie Andrzeja Rosiewicza. Tyśięcny tłum powitał Wałęsę owacją, a orkiestra odegrała „sto lat”

APEL BUJAKA Z PODZIEMIA

Członek działającej w podziemiu Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej Solidarności, Zbigniew Bujak, przygotował tekst przemówienia dla czwartkowej audycji RADIA SOLIDARNOSC. Wcześniej udostępnił go korespondentom zagranicznym

W swym wystąpieniu, Bujak apeluje do sympatyków Solidarności, o wzmacnianie istniejących już struktur. Zwłaszcza struktur, działających w zakładach pracy. Wzywa też zaangażowane osoby do wykazywania własnej inicjatywy i osobistej odpowiedzialności za podejmowane czyny

Z kolei Bujak przypomina obu aresztowanych działaczy Solidarności, Bogdana Lisa i Piotra Mierzewskiego, apelując o akcje na rzecz ich uwolnienia

W sierpniu, miesiącu tylu ważnych rocznic, stwierdza Bujak, należy pamiętać przede wszystkim o trzech wydarzeniach: o cudzie nad Wisłą, tym pamiętnym zwycięstwie żołnierza polskiego, u bram Warszawy, nad Armią Czerwoną, o Powstaniu Warszawskim i o powstaniu Solidarności. Stwierdza też, że prawo organizacji związkowej do istnienia nie może być przedmiotem przetargów. Zostało ono potwierdzone w porozumieniach społecznych ze Szczecina, Gdanska i Jastrzębia, oraz jest zgodne z międzynarodowymi konwencjami związkowymi

Zbigniew Bujak, w oświadczeniu ogłoszonym 30 sierpnia, wzywa Solidarność do zreorganizowania się w zakładach pracy. Pisze: „Podkreślam dziś z całą mocą, że prawo Solidarności do istnienia nie może być przedmiotem żadnych negocjacji czy przetargów. Nie może nam wystarczyć Solidarność w sercach. Za wszelką cenę musimy utrzymać rzeczywistą organizację”

NIEDOBRY SYGNAŁ

Polska Agencja Prasowa opublikowała 31 sierpnia wywiad z Alfredem Owocem, przewodniczącym nowych, reżimowych związków zawodowych. Wywiad ten był najsilniejszym do tej pory sygnałem, że rząd nie ma zamiaru zezwolić w zakładach pracy na związki zawodowe, konkurujące ze związkami, popieranymi przez reżim

Owoc powiedział w wywiadzie: „Są dziś dobrze uzasadnione powody by stwierdzić, że wprowadzenie pluralizmu związkowego spowodowałoby niezdrową konkurencję w zakładach. Jako związkowiec, jestem zdecydowanie przeciwny pluralizmowi związkowemu i opieram tę opinię na doświadczeniach ostatnich kilku lat”

Władze twierdzą, że nowe związki zawodowe liczą 4,5 miliona członków. Solidarność liczyła około 10 milionów. Opozycja wskazuje, że nowe związki są kontrolowane przez partię i bezsilne i domaga się zalegalizowania niezależnych związków

Z OSTATNIEJ CHWILI

ARESZTOWANIA WE WROCŁAWIU

We Wrocławiu reżimowa prasa opublikowała dane, dotyczące aresztowania w czwartą rocznicę Solidarności

Ogółem, jak podał rzecznik wrocławskich władz miejskich, zatrzymano 219 osób. 63 osoby zostały ukarane grzywną, 20 osób otrzymało karę aresztu, 10 spraw przekazano kolegom do spraw wykroczeń. 112 osób zostało zwolnionych, po przesłuchaniu przez SB

Nie podano żadnych nazwisk. Nie powiedziano ani słowa o tym, że chodziło o demonstrujących z okazji rocznicy Solidarności

Agencje zachodnie przypominają, że 30 sierpnia milicja sprawdzała dokumenty osób, zebranych przed świątynią z okazji rocznicy. W piątek, podczas pokojowych manifestacji, mieszkańców Wrocławia, demonstrujących poparcie dla Solidarności, zaatakowała milicja, przy pomocy gazów łzawiących i amatek wodnych

W piątek, we Wrocławiu, podczas pokojowych manifestacji dla poparcia Solidarności, milicja atakowała mieszkańców przy pomocy amatek wodnych i gazów łzawiących

RZĄD POLSKI NA UCHODŹSTWIE W HOŁDZIE DLA SOLIDARNOŚCI

Oto oświadczenie władz politycznych emigracji niepodległościowej w Wielkiej Brytanii

W czwartą rocznicę zwycięskiego zakończenia strajku w Stoczni Gdanskiej, którego wynikiem było powstanie Solidarności, rząd Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie, łączy się z narodem polskim w hołdzie dla tego pamiętnego osiągnięcia

Wraz z całą emigracją polską w wolnym świecie, cieszymy się, że czołowi działacze Solidarności i ruchów wolnościowych, przetrwali zwycięsko długi okres przesładowania i więzienia i zmusili dyktaturę Jaruzelskiego do ustępstw, przybranych w formę amnestii.

W walce tej, o podstawowe prawa człowieka i o godność jednostki w Polsce, wielką rolę odgrywa Kościół katolicki, związany od lat tysiąca z losem narodu

Doceniamy pomoc charytatywną, moralną i polityczną, jaką Polsce i Polakom okazali orędownicy wolności w demokratycznych krajach wolnego świata, osoby prywatne, dziennikarze, intelektualisci, związki zawodowe i politycy

Domagamy się nadal zwolnienia wszystkich więźniów politycznych, a szczególnie Bogdana Lisa i Piotra Mierzewskiego, świadomi że ich los dzieli jeszcze wielu innych

Zgodnie z naszym oświadczeniem z grudnia 1981 roku, po wprowadzeniu stanu wojennego, żądamy dotrzymania porozumień, podpisanych w Gdanku 31 sierpnia 1980 i przywrócenia Solidarności, jako autentycznego, niezależnego i samorządnego związku zawodowego, który był, jest i będzie rzecznikiem polskiego społeczeństwa

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie, służący sprawom wolności i niepodległości Polski, wzywa wszystkich Polaków w wolnym świecie do działalności, prowadzącej do osiągnięcia celów, którym Solidarność służy

Londyn, 31 sierpnia 1984 roku

ŚWIATOWA KONFEDERACJA PRACY W ROCZNICĘ SIERPNI

W przeddzień rocznicy Sierpnia, Światowa Konfederacja Pracy, z siedzibą w Brukseli, opublikowała komunikat następującej treści

Czwarta rocznica Porozumień Gdanskich przypomina nam, że ludzie pracy w Polsce nadal liczą na naszą solidarność w walce o osiągnięcie, na przekór wszystkiemu, praw które porozumienia te im gwarantowały, a których zostali pozbawieni z końcem 1981 roku

Podobnie, jak Lech Wałęsa, stwierdzamy, że amnestia jest krokiem, którego znaczenia nie można nie doceniać

Oświadczenie stwierdza dalej, że więźniowie polityczni objęci amnestią, skazani byli jednak na podstawie arbitralnej oceny czynów, o jakie byli oskarżeni i dalej

W szczególności, żądamy natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Bogdana Lisa i Piotra Mierzewskiego. Amnestia nie będzie miała żadnej społecznej wartości, jeżeli nie będzie pierwszym krokiem, prowadzącym do wznowienia dialogu między władzami a klasą robotniczą

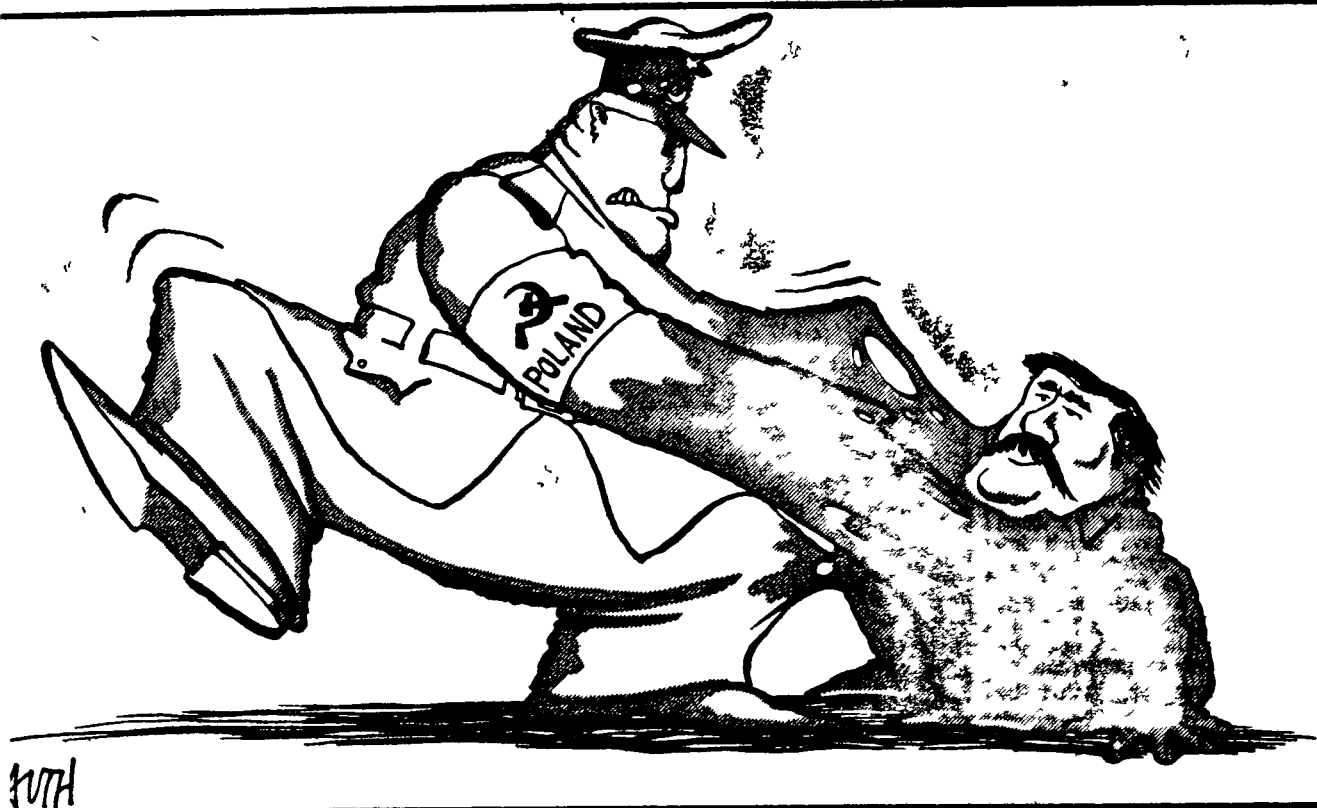
DEMONSTRACJA W BERLINIE

W Berlinie zachodnim, demonstracja w rocznicę Sierpnia odbyła się przed misją wojskową PRL, pod hasłami „Sierpień — miesiącem walki o ludzką godność”, „Nie ma wolności bez Solidarności”, „Zwycięzimy”, „Jestemy — Solidarność walczy”, „Zwolnic Bogdana Lisa”

Uczestnicy demonstracji wystosowali list otwarty do gen. Jaruzelskiego, protestujący przeciw nie wywiązywaniu się władz z podjętych zobowiązań i wzywający do ogłoszenia niczym nie ograniczonej amnestii i do rozpisania wolnych, demokratycznych wyborów

W Paryżu w sali polskiego komitetu koordynacyjnego Solidarności, odbyło się spotkanie dla uczczenia rocznicy Sierpnia Sekretarz generalny francuskiej centrali chrześcijańskich związków zawodowych C F G T, był jednym z wielu obecnych przedstawicieli francuskiego świata pracy. Było szereg innych znanych osób, wśród nich red. Leszek Talko, prezes polonijnej organizacji Wspólnota Polsko-Francuska

Gości witali członkowie paryskiego Komitetu Koordynacyjnego Solidarności, m.in. Danuta Nowakowska, Jacek Krawczyk, Marek Tabin, Piotr Suszczyński, Mirosław Chojecki, oraz kierownik Biura Zagranicznego Solidarności Jerzy Milewski, który specjalnie przyjechał z Brukseli. Milewski wygłosił krótkie przemówienie. Podkreślił, że Solidarność żyje i rozwija się. Złożył gorące podziękowania francuskiemu związkowi zawodowemu, za pomoc i poparcie udzielane Solidarności, uwydatnił rolę i zasługi paryskiego Komitetu Koordynacyjnego Solidarności

Rysunek zamieszczony w brytyjskim dzienniku The Guardian w 4 rocznicę powstania Solidarności

W SZTOKHOLMIE

W Sztokholmie, w piątek 31 sierpnia o godz. 18, przed ambasadą peerelowską, odbyła się demonstracja z udziałem zamieszkałych tutaj Polaków

Demonstracja, zorganizowana przez centralę szwedzkich związków zawodowych, partię socjaldemokratyczną i Biuro Informacyjne Solidarności, zgromadziła także bardzo wielu Szwedów. Do zebranych, z ramienia szwedzkich związków, przemówił B. Ullson, Biuro Informacyjne Solidarności reprezentował Marek Michalski

Michalski powiedział m.in., że Solidarność skupia ludzi, których łączy protest przeciw pozbawianiu ludzi pracy ich prawdziwych wolności, przeciw kłamstwu w życiu publicznym, marnotrawieniu ludzkiej pracy. Solidarność istnieje, ponieważ ten protest jest wciąż aktualny. Solidarność jest nie tylko siłą zdolną do protestu, ale i siłą zdolną budować sprawiedliwość w Polsce

Mowca domagał się uwolnienia więzionych - Bogdana Lisa i Piotra Mierzewskiego i przywrócenia pluralizmu związkowego w Polsce

Przedstawiciel szwedzkich związków zawodowych powiedział, że ostatnie wybory w Polsce do rad narodowych, które według obliczeń niezależnych obserwatorów zbojkotowało dziesięć milionów osób, potwierdzają, że Solidarność, mimo jej delegalizacji, żyje nadal i ma coraz więcej członków. Nawet władze w Polsce, powiedział, po raz pierwszy w historii Polski powojennej, zmuszone były przyznać, że udział w wyborach wzięło zaledwie 75 procent osób

JARUZELSKI OSTRZEGA OPOZYCJĘ

Podajemy za agencją Reutera wiadomość o wystąpieniu gen. Jaruzelskiego w dniu 2 września w Warszawie. General w ciemnych okularach, przemawiając z okazji 45 rocznicy hitlerowskiej napaści na Polskę, znowu zaatakował Zachód i ostrzegł działaczy Solidarności, że jeśli nadal będą prowadzić działalność opozycyjną, to spotkają ich surowe represje

Jaruzelski oświadczył, że osłabienie socjalistycznej Polski było i jest jednym z głównych celów polityki Stanów Zjednoczonych w Europie

General zaatakował też Wielką Brytanię i Francję, oskarżając je o zdradę Polski w 1939 roku. Informację o przemówieniu Jaruzelskiego podała rezimowa Polska Agencja Prasowa

Generalskie przemówienie zawierało oczywiście głęboki ukłon w stronę Sowietów. Jaruzelski oświadczył, że ZSRR jest głównym gwarantem polskich granic i naszym najważniejszym partnerem politycznym na dziś i na jutro

Następnie poświęcił uwagę Solidarności, oświadczając, że niektórzy jej działacze nadal nie zwracają uwagi na apele władz o umiarkowanie. Ostrzegł, że każdy, kto wywołuje napięcie i niepokój, każdy zwolennik katastrofального recydywizmu, czy tego chce czy nie, jest sprzymierzeńcem naszych wrogów

Ullson pozdrowił polskich związkowców, wypuszczonych z więzienia i życzył im i wszystkim związkowcom wszystkiego najlepszego. Powiedział „Protestujemy przeciw temu, że statutowa działalność związkowa w Polsce może prowadzić do skazania na więzienie”

Wyraził żądanie, by wszyscy zwolnieni z pracy za działalność związkową, zostali natychmiast zatrudnieni

Na zakończenie zebrani odśpiewali „Jeszcze Polska nie zginęła”

DZWONY W WIEDNIU

Uroczystości rocznicowe Solidarności odbyły się też w Wiedniu, przed katedrą św. Stefana, przy biciu dzwonów z wszystkich okolicznych kościołów. Zebrał się tłum ludzi, wśród nich akademicy wszystkich korporacji, przedstawiciele związków zawodowych, przedstawiciele Partii Ludowej Austriackiej, przedstawiciele polskich organizacji niepodległościowych

Uroczystość otworzył przewodniczący młodzieży Partii Ludowej, członek Rady Narodowej, Osmar Karas, mówiąc „Wez kwiaty i pomóż nam z nich krzyż ułożyć. To jest hasłem naszej manifestacji, którą winni jesteśmy Polakom i z nimi obchodzimy ten dzień, w rocznicę powstania Solidarności”

Przewodniczący austriackiego związku zawodowego dziennikarzy, socjalista, oświadczył „Łączymy się z Polakami w dążeniu do praworządności, swobód obywatelskich, wolności”

Przewodniczący frakcji chrześcijańskiej związków zawodowych przekazał osobiste podziękowania i pozdrowienia dla uczestników manifestacji

30 sierpnia prasa peerelowska opublikowała wywiad z wicepremierem Mieczysławem Rakowskim, który był jednym z czołowych przedstawicieli w negocjacjach i konfliktach z Solidarnością. Rakowski powtórzył wyartykułowany zarzut, że Solidarność zdradziła swe ideały i stała się organizacją antypaństwową

Rakowski zapewnia w wywiadzie, że przyjęty przed czterema laty program reform nadal jest aktualny, nadal pozostaje na porządku dziennym kraju. Zapewnił, iż rząd jest otwarty „na wszelkie propozycje”. Ale jednocześnie oskarżył działaczy Solidarności o to, że dążą do konfrontacji

Rakowski wyraził też zaniepokojenie z powodu działalności „garstki księży, którzy posługują się kościołem w politycznej walce przeciw nam”. Powiedział, że rzuca to cień na stosunki między państwem a Kościołem — „a tego my nie chcemy”

ŚWITON GŁODUJE

31 sierpnia, w piątek po południu, agencje podały wiadomość, że Kazimierz Switon, jeden z prekursorów wolnego ruchu związkowego, rozpoczyna protest głodowy dla poparcia żądań utworzenia katolickich związków zawodowych. Switon zapowiedział, że będzie protestował, dopóki władze nie spełnią wysuwanych postulatów

OSTRE WYSTĄPIENIE WAŁĘSY

29 sierpnia Lech Wałęsa wystąpił z publicznym oświadczeniem, w którym zaatakował władze PRL za to, że łamią umowy społeczne sprzed czterech lat, dotyczące wolności słowa, wolności prasy i niezależnych związków zawodowych

W swym mieszkaniu na osiedlu Zaspą w Gdańsku, pod wielkim portretem Papieża, przewodniczący Solidarności odczytał zagranicznym dziennikarzom oświadczenie, w którym stwierdził, że "dalsze ignorowanie woli narodu wywołuje niebezpieczeństwo konfliktu"

Oskarżył gen. Jaruzelskiego o to, iż zawiodł zaufanie polskiego społeczeństwa, ogłaszając stan wojenny w 1981 i o to, że frazesami zbywa 21 punktów Porozumienia Gdańskich z 31 sierpnia 1980, dzięki którym Solidarność stała się jedynym niezależnym związkiem zawodowym w bloku sowieckim

Wałęsa powiedział dziennikarzom, że przygotował oświadczenie w nadziei, że odczyta je w rocznicę 31 sierpnia, "jeśli nie będzie wokół mnie niebieskiego morza" (aluzja do koloru mundurów milicji)

Korespondent New York Times'a zwraca uwagę, że oświadczenie było o wiele ostrzejsze w tonie, niż ostatnie wystąpienia Wałęsy, m.in. kiedy wyraził uznanie dla rządu z powodu amnestii i określił ją jako "pierwszy pozytywny krok", domagając się przy tym zniesienia sankcji amerykańskich wobec PRL

Ostry ton oświadczenia złagodziły potem trochę spontaniczne odpowiedzi Wałęsy w czasie godzinowego wywiadu, udzielonego reporterom

W wywiadzie Wałęsa przyznał, że w Polsce dokonują się pozytywne zmiany, lecz nie tak szybko, jakby sobie tego ludzie życzyli. Wyraził nadzieję na pojednanie między władzą a jej przeciwnikami, oświadczył, że gotów jest spotkać się z przedstawicielami rządu. Przyznał też, że hierarchia kościelna w Polsce nie w pełni ruci Solidarności

Oficjalne wystąpienie Wałęsy, przekazane korespondentem telefonicznie, i potępiające władze, różniło się w akcentach, pisze Michael Kaufman, od bardziej prywatnych poglądów Wałęsy, wyrażonych w rozmowie z korespondentami

"Świat widzi, że nie ma walki i myśli, że wszędzie jest spokój, ale to jest najbardziej skomplikowana sytuacja, jakąsmy mieli", powiedział. Osoby z otoczenia Wałęsy prowadziły rozmowy z władzami, ale kontakty te się już skończyły

W przygotowanym tekście Wałęsa oświadczył, że rząd po prostu wprowadza społeczeństwo w błąd zapewniając, że wprowadza się w życie porozumienia z Solidarnością. "General Jaruzelski nadużywa zaufania społeczeństwa polskiego, skoro Porozumienia Gdańskie respektuje się tylko w artykułach i przemówieniach publikowanych w państwowej prasie"

"A co z pluralizmem związkowym? Co z wolnością słowa? Wolnością prasy? Co ze zniesieniem represji w sprawach sumienia? Gdzie są więźnia bez więźniów politycznych? Co z wyrównaniem płac i cen? Gdzie wybor dyrektorów na podstawie kwalifikacji, a nie przy należności partyjnej? Co ze skróceniem okresu oczekiwania na mieszkanie?"

W rozmowie Wałęsa wysunął podobne oskarżenia pod adresem władz, ale dawał przy tym do zrozumienia, że jeszcze możliwe jest pogodzenie dążeń społeczeństwa, które reprezentuje program Solidarności, z celami państwa pod rządami gen. Jaruzelskiego i partii

Wałęsa powiedział "Sytuacja gospodarcza jest taka, że reformy postępują bardzo powoli. Nie mogę zaprzeczyć, że robi się reformy, ale bez nas postępują one zbyt wolno. Mówię wam, gdyby generał rzeczywiście szukał naszej pomocy w trzy miesiące po stanie wojennym, kiedy byliśmy powaleni, moglibyśmy się połączyć i wspólnie dokonać wielkich rzeczy. Myszy też popełnili pewne błędy, ale oni zrobili wyjątkowo okropny błąd, nie rozmawiając z nami trzy miesiące po stanie wojennym"

"Gotów jestem rozmawiać z każdym, nawet ze sprzątaczką, po to tylko, żeby załatwić pewne sprawy"

Dziennikarze zapytali Wałęsę o domieszczenia, według których rząd chciałby, aby Wałęsa ustąpił z kierownictwa Solidarności, bo jego symboliczne znaczenie utrudnia władzom uznanie go. Odpowiedział "Tak, sytuacja stawia mnie w trudnej pozycji, a pewne rzeczy z przeszłości mają swą własną inercję. Ale są ludzie po

drugiej stronie, po stronie rządu, którzy też są obciążeni trudnym symbolizmem"

Wałęsa nadal obstawał przy swych przewidywaniach, że krytyczna sytuacja gospodarcza może tylko zmusić rząd do pojednania ze związkiem i tym, co związek reprezentuje

Przyznał, że gornicy zwiększyli produkcję, w wyniku bodźców zastosowanych przez rząd, ale stwierdził, że nie odniosło to skutku w ważnych gałęziach przemysłu, gdzie wrogosc i nieufność robotników wobec rządu nie zmalały. "Czy można pod groźbą przymusu rozkazać inżynierowi, by myślał szybciej albo lepiej?"

"Powszechna jest nieufność. Rząd może sobie twierdzić, że wszystko funkcjonuje, ale ludzie widzą, jak przez noc przed sklepami ustawiają się kolejki i wiedzą. Nie chcemy walczyć z władzami, nie chcemy przejąć władzy. Jeśli zrozumieją, że jesteśmy im potrzebni, będzie im wygodniej rządzić. Pluralizm jest tylko środkiem wciągnięcia ludzi w procesy, które wpływają na ich życie. Jeśli będą mogli się włączyć, to będą mogli uwierzyć w lepsze jutro"

W dniach poprzedzających czwartą rocznicę Sierpnia, rządowa prasa, radio i telewizja, publikowały materiały podkreślające, że dążenia Solidarności były początkowo uzasadnione, ale potem związek, manipulowany przez polityczne ambicje, doprowadził rząd do interwencji poza granice rozsądku, zmuszając władzę do interwencji

Wałęsa stwierdził, że taka szczerosc ze strony władz jest godna podziwu, ale to może zniknąć z dnia na dzień. "Teraz zapraszają wszystkich, by wszystko mówili, bo to pochlebia, ale nam potrzeba strukturalnych gwarancji, umożliwiających ludziom mówienie prawdy, nie tylko dziś, ale także jutro i w przyszłym roku"

Tyle New York Times o oświadczeniu i konferencji prasowej Wałęsy

Inny amerykański dziennik The Washington Post pisze, że w swym oświadczeniu Wałęsa ostrzegł władzę "Nasza wola zdobycia samookreślenia i demokracji" miesie "niebezpieczeństwo konfliktu prowadzącego do skutków tragicznych, jakich nie jesteśmy sobie w stanie wyobrazić"

PISZĄ O NAS

The Washington Post

Nic nie wskazuje, aby Bujak i inni członkowie podziemnej Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej mieli najmniejszy zamiar skorzystania z rządowej oferty amnestii dla członków podziemia — „konspiratorów”, jak ich ostatnio z przekąsem określa prasa rezimowa. Oferta amnestii dla podziemia ważna jest do końca bieżącego roku. Opatrzona jest ciężkimi warunkami

Dotychczas władze ignorują ostrzeżenia Wałęsy i jego kolejne apele o wznowienie negocjacji oraz wysuwane przez Wałęsę oferty kompromisu, pisze Bradley Graham z dziennika *The Washington Post*. Odnosi się wrażenie, że władze w swym mniemaniu działają z pozycji siły, ograniczywszy stopniowo zakres działalności podziemia

THE GUARDIAN

W brytyjskim dzienniku *The Guardian*, Hella Pick pisze 31 sierpnia. Rząd wykorzystuje okazję (rocznicę Sierpnia) aby raz jeszcze próbować przekonać kraj, że rzeczywiście chce reform społecznych i gospodarczych, zapowiedzianych w porozumieniach gdańskich i że nadal będzie szukać dróg do pojednania i porozumienia narodowego. Jak informuje jedno z wysoko postawionych źródeł, reżim ma nadzieję, że przynajmniej niektórzy przywódcy Solidarności wybiorą drogę szerszenia swych idei „legalnymi kanałami”, włączając w to nowe związki zawodowe, zorganizowane (przez władze) na miejsce Solidarności

Władze ostrzegły Jacka Kuronia i kilku innych zwolnionych na mocy warunkowej amnestii więźniów poli-

tycznych, przed prowadzeniem działalności, która mogłaby doprowadzić do ich ponownego aresztowania

Hella Pick z brytyjskiego dziennika *The Guardian* podała 31 sierpnia, że źródła oficjalne wysokiego szczebla jasno dały do zrozumienia, że chcą uniknąć nowej konfrontacji i wolą czekać, aż się wyjaśni, czy przywódcy i doradcy Solidarności utworzą jednolity front

Wysuwa się przypuszczenia, że teraz, kiedy większość przywódców Solidarności wyszła z więzienia, nastąpi między nimi rozłam podczas prób opracowania taktyki i nowej strategii. Przypuszcza się też, że niektórzy koledzy Wałęsy mogą zakwestionować jego rolę przywódcy Solidarności

Jednocześnie wydaje się, pisze Hella Pick w brytyjskim dzienniku *The Guardian*, że prymas Polski kardynał Glemp mówi świeckim działaczom i księżom aktywistom, że nadszedł czas, by na rzecz reformy działać od wewnątrz systemu, a nie dążyć z zewnątrz do zmiany systemu. Wczorajsze wystąpienie Rakowskiego (z 30 sierpnia) było podobne. Rząd będzie się przeciwstawiał „działalności antypaństwowej”, ale przyjmie „wszelkie propozycje zmierzające do osiągnięcia porozumienia narodowego"

OPTYMIZM WAŁĘSY

Brytyjski dziennik *The Guardian* pisze 31 sierpnia. Kiedy w ubiegłym miesiącu rząd Polski ogłosił warunkową amnestię dla więźniów politycznych, nasza gazeta udzieliła mu w tym ostrożnego błogosławieństwa. Jak napisaliśmy wtedy, uczyniliśmy to „nie tyle dlatego, że zwolnienia sygnalizują stworzenie znośnego stanu — ale dlatego, że sygnalizują — po raz pierwszy od wprowadzenia stanu wojennego — możliwość zaprowadzenia znośnego stanu". Na tym właśnie rozróżnieniu skupił się Lech Wałęsa w swym oświadczeniu

Przywódca Solidarności w istocie zaprasza władze, by wykorzystywały możliwości, które otwarła amnestia. Ostrzega je też przed „tragicznymi konsekwencjami”, jeśli nie uda się wykorzystać ograniczonego, lecz autentycznego zasobu dobrej woli, powstałego w wyniku opróżnienia więzień Wałęsa argumentuje tak samo, jak w 1981 — że byłoby ze strony rządu politycznym szaleństwem porywać się na narodowy kryzys bez „zmobilizowania całego narodu". Raz jeszcze wzywa do „narodowego dialogu i porozumienia". Stawia serię retorycznych pytań, które fascynują — bo jak historyczne żąda-

nia z gdańskiej stoczni w 1980, na których się opierają — tak bardzo łączą sprawy ziemskie, materialne z moralnymi

Laureat Nobla — elektryk z bałtyckiej stoczni pyta gdzie jest obiecane skrócenie okresu wyczekiwania na mieszkanie? Gdzie są „sprawiedliwe” zarobki i ceny? Gdzie dyrektorzy, mianowani na podstawie kwalifikacji a nie tylko dlatego, że noszą legitymację partyjną? Gdzie są pluralistyczne (tj. niezależne) związki zawodowe? I co ze zniesieniem „represji sumienia”? Wzięte w sumie, retoryczne pytania Wałęsy dobrze obrazują ponurą, podejrzliwą społeczeństwo, jakim się stała Polska w ciągu czterdziestu lat narzuconego przez Sowietów państwowego „socjalizmu"

To społeczeństwo robotników jest tak nieudolne, że nie potrafi dać robotnikom wystarczającego dachu nad głowę. W społeczeństwie tym państwo narzuca niewystarczające płace i nierealistyczne ceny, a związki zawodowe nie osmielają się przedstawic protestów swych członków. Społeczeństwo w którym, w najlepszym wypadku poparcie polityczne, a w najgorszym zwykła korupcja, dyktuje kto będzie kierował stoczniami, fabrykami, a nawet miejscowymi wydziałami gospodarki mieszkaniowej. Jest to społeczeństwo, które politycznym dysydemem nadal grozi więzieniem (Zwolnionym w ostatnich tygodniach powiedziano, że znów się ich zamknie, by odsiedzieli zawieszono wyroki, jeśli zostaną sobie znów pozwalac na demokratyczne tricki). Jest to społeczeństwo, w którym przekładanie prywatnego politycznego sumienia na język publicznej działalności politycznej jest nadal bezprawne i potencjalnie niebezpieczne

Tekst Wałęsy opiera się na przekonaniu, które kierowało Solidarnością u jej narodzin — przekonanie, że komunistyczna Polska nie musi być takim ponurym społeczeństwem. Z przekonania tego wynika, że możliwe jest stworzenie społeczeństwa, które byłoby do zniesienia zarówno dla Związku Sowieckiego jak i dla narodu polskiego, przy czynnym zezwoleniu i samoograniczeniu się uczestnictwie robotników którzy, idealnym świecie chcieliby czegoś zupełnie innego. Nie zawsze jest łatwo dzielić wieczny optymizm Wałęsy. Ale bez tego optymizmu trudno wyobrazić sobie jakąkolwiek poprawę losu obywateli Wschodniej Europy

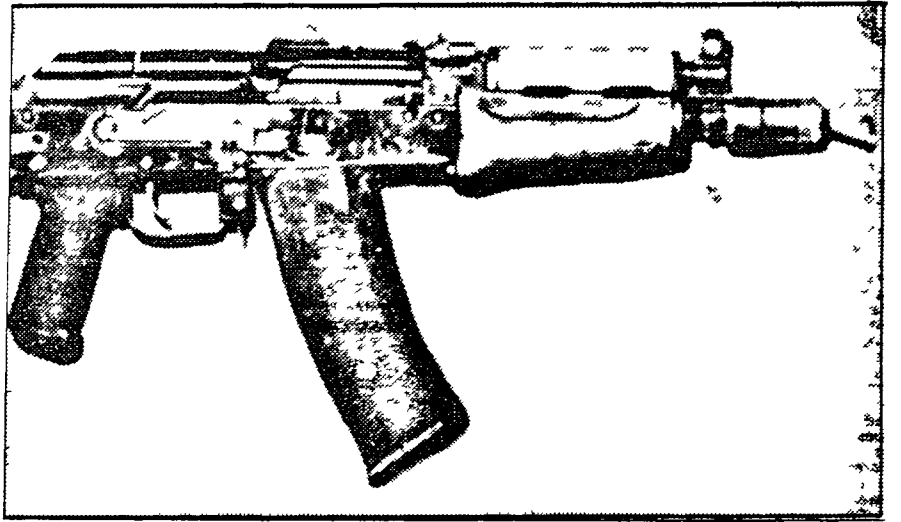
DALSZE WIADOMOŚCI Z POLSKI
STR. 12

40 ROCZNICA OBJĘCIA WŁADZY PRZEZ KOMUNISTÓW W RUMUNII

Na obchody 40 rocznicy objęcia władzy przez komunistów w Rumunii, które odbyły się 23 sierpnia przyjechali oficjalni goście z różnych krajów. Z bloku wschodniego przybyła jednak tylko jedna głowa państwa przywódca Niemiec Wschodnich Erich Honecker. Według rumunskiej agencji Agerpres, inne kraje bloku sowieckiego przysłały do Rumunii wyższych funkcjonariuszy partyjnych albo następców głów państwa. Przywódca NRD, który był zawsze jednym z najzagorzalszych partnerów Moskwy, znalazł się ostatnio w pewnej niełasce Sowieców ze względu na swoje zabiegi nad nawiązaniem lepszych kontaktów z RFN i nadchodzącą wizytą w Bonn. Rumunia prowadzi pod rządami Ceausescu względnie samodzielną politykę zagraniczną. Honeckerowi towarzyszył w Bukareszcie minister spraw zagranicznych NRD O Fischer. Świadczyło to o tym, że obie strony chciały podkreślić znaczenie spraw zagranicznych. Agencja Agerpres podała, że przywódcy Rumunii i NRD podczas spotkania wyrazili zadowolenie z układu wzajemnych stosunków, oraz "stanow-

czą wolę ich rozwijania". Ceausescu odznaczył Honeckera Gwiazdą Socjalistycznej Republiki Rumunii. Pierwszej Klasy za współpracę z Rumunią i obronę pokoju. Ceausescu powiedział, że rozmowy z Honeckerem mają wielkie znaczenie dla ich związków, opartych na "pełnej równości praw, poszanowaniu suwerenności narodowej, niemieszaniu się w sprawy wewnętrzne, wzajemnych korzyściach i międzynarodowej solidarności". Niezależność jest podstawowym elementem polityki zagranicznej Rumunii. Przejawia się ona w dziedzinach, które niepokoją Moskwę, w sprawach broń nuklearnej, stosunków z ChRL i Izraelem. Na uroczystości przyjechały do Bukaresztu głowy państw z Chin, Sudanu i Pakistanu. ZSRR reprezentował W. Worotnikow, Bułgarię - S. Todorow, PRL - T. Porębski, Węgry - S. Gaspow. Wszyscy oni są członkami biur politycznych partii komunistycznych w swych krajach. Czechosłowacja wysłała do Rumunii J. Kempnego, członka Komitetu Centralnego partii. Bukareszt pomniejszał ostatnio rolę armii sowieckiej w wydarzeniach, które doprowadziły do objęcia władzy komunistycznej w Polsce, obchodzone 22 lipca tego roku miało "lepszą" obsadę. Uczestniczyło w nich więcej wyższych dygnitarzy z krajów bloku wschodniego.

Nowa wersja Kalasznikowa
Słynny z czasów II wojny światowej Kalasznikow doczekał się wielu wersji i udoskonaleń. Młodsza fala emigrantów, którzy zdarzyło się służyć w LWP z pewnością pamięta wersję AK 47 czy KBK AK. Były to wszystkie karabiny maszynowe 7,62 mm. Ostatnią wersją Kalasznikowa jest powyższy zaczepny karabin automatyczny. Według renomowanego pisma brytyjskiego *Janes Infantry Weapons Annual* sensacją jest nowy kaliber 5,45 mm. To samo pismo stwierdza, że karabin ten jest lekki, celny i niezawodny. Łatwy w obsłudze i prawdopodobnie lepszy niż karabiny automatyczne używane przez armie zachodnie.

80 URODZINY TENGA

Przywódca ChRL Teng Siao-ping obchodził kilka dni temu 80 urodziny bez wielkiego rozgłosu, chociaż prezydent Rumunii N. Ceausescu ofiarował mu Order Złotej Gwiazdy I Klasy. Ponieważ Teng zerwał z praktykowanym podczas rządów Mao Tse-tunga kultem jednostki, przeto prasa chińska pominęła milczeniem 80 urodziny Tenga. Na tydzień jednak przed jego urodzinami pełna była artykułów poświęconych jego osobie. Wówczas po raz pierwszy oficjalna gazeta partyjna ChRL "Dziennik Ludowy" opublikowała wspomnienia córki Tenga z czasów rewolucji kulturalnej, gdy oskarżony o obranie kapitalistycznej drogi znalazł się w niełasce i wraz z całą rodziną znajdował się na zesłaniu. Teng nie został wymieniony z nazwiska, ale okres-

lenie "drugi największy prokapitalista" jest jednoznaczne, gdyż tak określił Tenga w roku 1966 Mao Tse-tung. Teng Siao-ping został zesłany wraz z rodziną do prowincji Jangczy w 1970. Na zesłaniu przebywał 30 miesięcy. Na własną prośbę podjął pracę jako robotnik tas-mowy w fabryce traktorów. Wraz z żoną, która podjęła również pracę w tej fabryce, osiągnęli wysokie wyniki produkcyjne. Jako "drugi największy prokapitalista" w Chinach do pracy i z pracy był eskortowany przez straż, a w fabryce nie miał prawa do rozmów i kontaktów. W 1971 roku ciężkie warunki Tenga zostały złagodzone, gdy Lin Biao zdradził Mao Tse-tunga. W 1973 roku Teng Siao-ping został ponownie wybrany członkiem Komitetu Centralnego KpChRL.

W wywiadzie udzielonym z okazji 80 urodzin Teng powiedział, że Chiny potrzebują zarówno marksizmu, jak i zagranicznych inwestycji. "Chiny są historycznie zacofane z powodu swego tradycyjnego izolacjonizmu. Doświadczenia 30 lat pod rządami Mao dowiodły, że próba zbudowania gospodarki za zamkniętymi drzwiami nie powiodła się". Chiny, liczące ponad miliard ludzi, pilnie potrzebują zachodnich inwestycji, a także ekspertów niezbędnych do rozbudowy gospodarki w taki sposób, aby czterokrotnie zwiększyć dochód narodowy przed końcem wieku. Teng uważa, iż ekonomiczne podstawy ChRL są wystarczająco mocne, by przetrwać, choć zagraniczne kapitały nie szkodzą jednocześnie komunistycznemu charakterowi tej gospodarki.

WZRASTA TEMPERATURA WOKÓŁ NIEMIEC

Der Spiegel, 13 08 84

Polityczny status quo w Europie może zostać naruszony. Moskiewska "Prawda" udzieliła oficjalnie nagany NRD, po raz pierwszy także od 35 lat państwo to postanowiło myśleć o własnych interesach, wbrew woli Kremla. Oczywiście, że sowiecka propaganda obarcza za to RFN - nazywając to rewanżyzmem.

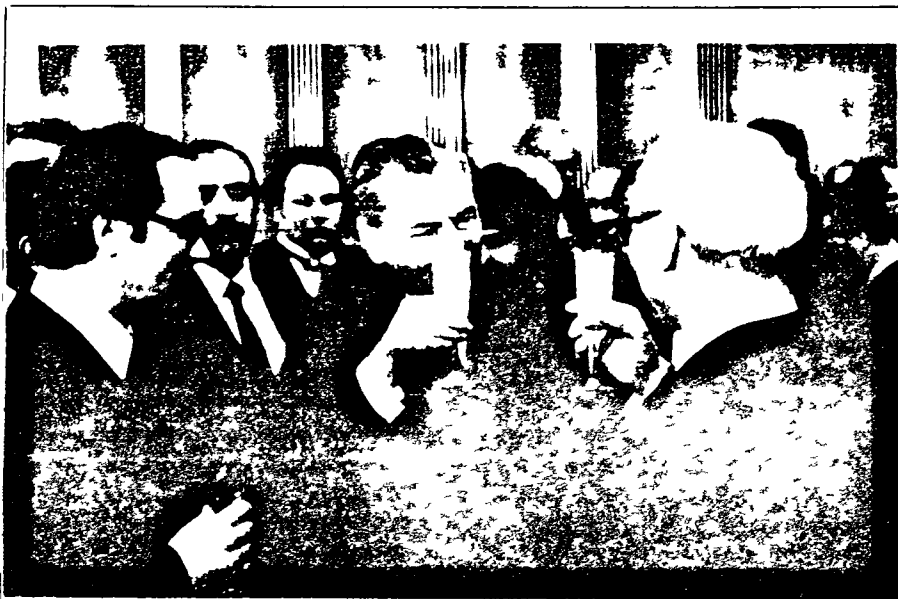
Ze wszystkich środków masowego przekazu od Krolewca (po Władystok) obywatele sowieccy dowiadują się, jak bardzo zbroją się Niemcy i to na dodatek przy pomocy USA. Zbrojenia te mają na celu agresję przeciwko Związkowi Sowieckiemu. Ameryka wyposaża swojego dawnego wroga w najnowocześniejsze rakiety służące do ataku na Związek Sowiecki.

Mieszkańcy NRD o orientacji zachodniej oraz ich kierownictwo, dotychczas wierni i najwierniejszych sojuszników sowieckich, otwierają drzwi dla miliardów marek zachodnich, od dotychczasowego wroga kraju, oraz zaczynają niechętnie patrzeć na stacjonujące na terytorium ich kraju "dobre" rakiety sowieckie w przeciwieństwie do "złych" rakiet amerykańskich na terytorium RFN.

Moskiewska "Prawda" dwukrotnie, dzień po dniu, ostrzegała swoich najwierniejszych sojuszników w Berlinie

Wschodnim przed kuszeniem przez wroga klasowego, jak gdyby nie istniały inne środki wpływu na bratnią partię. Tak oto rozpoczyna się dziwny, jedyny w swoim rodzaju, konflikt Wschód-Zachód, a właściwie jest to konflikt Wschód-Wschód, i to nie pomiędzy zawsze przekornym narodem polskim czy rumunskim, lecz pomiędzy Sowiecami a towarzyszami z NRD, którzy na swój specyficzny sposób łącząc komunizm z pruską gwarą towarzyszą jedności wytyczonej przez Moskwę linię, nawet gdyby połowa bloku wschodniego się zbuntowała. I ta stała świecąca przykładem przyjaźń ze Związkiem Sowieckim, mimo dwukrotnego skarcenia przez "Prawdę", nie daje się nawrócić na właściwą drogę, lecz przekornie okazuje brak zrozumienia wobec swoich opiekunów.

Centralny organ "Prawda" został w pewnym sensie wręcz ukarany. Nie tylko nie przedrukowano w "Neues Deutschland" utrzymanych w rygorystycznym tonie artykułów "Prawdy", co zwykle się stosuje, natomiast przedrukowano artykuł z węgierskiego czasopisma, z kraju, który od lat pozwala sobie na extra drogę "małe kraje nie mogą bezczynnie przyglądać się, jeżeli sytuacja międzynarodowa się pogarsza".

Sowiecki ambasador Kotczemassow i Honecker z całego serca

Dzieje się coś niesłychanego, po raz pierwszy od 35 lat NRD odmówiło racji swojemu moskiewskiemu wychowawcy i opiekunowi. I ostatecznie nie dotyczy to tylko przedruków Harald Neuberta - dyrektora Instytutu Ruchów Robotniczych przy KC SED napisał w czasopiśmie "Horizont", że partia NRD jest samodzielną, żąda równouprawnienia i jest dobrowolnie członkiem bloku wschodniego.

Dla Kremla staje się oczywiste, że po 40 latach może zostać naruszony status quo w wyniku którego przypadła mu pozycja w samym sercu Europy. Nagle i zupełnie nieoczekiwanie dla Kremla staje się sprawą wątpliwą wierność i chęć przynależ-

nia do bloku wschodniego samego Ericha Honeckera. W parę dni po rozpoczęciu instalacji rakiet w RFN Honecker ogłosił, że "należy ograniczyć mocną stąd wystrzał szkody" i że właśnie "na obydwu państwach niemieckich spoczywa wielka odpowiedzialność".

To było dla ważnych ludzi na Kremlu, którzy postanowili całe Niemcy przekształcić w jeden "parkan rakiet", za wiele. Określono to, że Niemcy Wschodnie pozwalają się wabić przez Zachód.

Niewzruszona postawa Honeckera w sprawie dialogu z Bonn staje się celem nowych ataków, usiłujących przekonać o nowo powstającym niemiec-

kim nacjonalizmem. Ponownie zostały wyciągnięte wszystkie hasła z okresu "zimnej wojny" - rewanżyzm, maszerują na ulicach RFN oddziały SS, uzbrojeni "przesiedlency" wracający do swoich domów. Nawet niemieckim turystom w Moskwie zadają ludzie pytania typu "czy prawdą jest, że znowu chcecie nowej wojny?"

Sowiecki korespondent Stołpowski, który dosyć długo był na Zachodzie, opisuje jak to w księgarniach ukazuje się coraz więcej książek wybielających faszyzm, coraz większa liczba byłych przestępców wojennych otrzymuje odznacze-

JAN PAWEŁ II - Kanada 1984

POLONIJNY
KOMITET PRZYJĘCIA

REFLEKSJE

Dokonczenie ze str 1

Nie zdawaliśmy sobie wówczas sprawy, że są ostatnimi na długi okres. Nikt bowiem nie mógł przewidzieć jak dramatycznie potoczą się koleje naszego życia, że najlepsi i najbliżsi koledzy zginą na frontach II Wojny Światowej, że kilku zostanie zamordowanych przez Niemców za działalność w podziemiu, że po zakończeniu wojny zostanie przy życiu zaledwie połowa naszej klasy, że po wojnie powstaną nowe trudności. Kilku z nas zostanie poza granicami Ojczyzny, a ci, którzy pozostali w Polsce będą musieli zdecydować albo pogodzić się z nową sytuacją polityczną, albo też być w opozycji z wszelkimi konsekwencjami wpływającymi z tej decyzji.

Jesienią 1938 roku nasze drogi z Karolem się rozeszły. Ja wstąpiłem do podchorążówki piechoty w Krakowie z myślą spełnienia obowiązku wojskowego przed rozpoczęciem studiów w Warszawie, Karol wybrał polonistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim. Nieubłagana logika wypadków rzuciła mnie, po kampanii wrześniowej na Węgry, a następnie, w roku 1940, w szeregi Karpackiej Brygady, z którą dzieliłem losy do zakończenia wojny. Karol w czasie okupacji niemieckiej włącza się do ruchu oporu. Bierze udział w pracach Teatru Rapsodycznego oraz akcji pomocy zagrożonym rodzinom polskim i żydowskim. Działalność ta była tak samo niebezpieczna jak udział w akcji zbrojnej.

W roku 1944 wstępuje do tajnego seminarium duchownego, zorganizowanego przez kardynała Sapiechę i 1 listopada 1946 roku otrzymuje święcenia kapłańskie z rąk Metropolity krakowskiego. O dalszych losach Karola dowiaduję się już tylko od czasu do czasu od kolegów w Polsce i przyjaciela w Rzymie. Wiadomości te są jednak niezbyt częste i lakoniczne. Jesienią 1958 roku otrzymuję niezwykle radosną wiadomość: "Karol otrzymał sakrę biskupią i stanowisko sufragana w Krakowie".

Jeszcze w latach szkolnych zdawaliśmy sobie sprawę, że Karol zajmie kiedyś jakieś wysokie stanowisko w obranej dziedzinie. Myśleliśmy wtedy o karierze naukowej lub artystycznej. Nikt z nas nie przypuszczał, że Karol odkrył w sobie powołanie duchowne. Nigdy o tym nie wspominał, mimo iż od najmłodszych lat wyróżniał się głęboką pobożnością i przywiązaniem do Kościoła. Przez wiele lat był przewodniczącym Sodaliczki Marianskiej w gimnazjum. Słowem i czynem umacniał kolegów w kulcie maryjnym i przestrzeganiu zasad religijnych. W dyskusjach zawsze wykazywał dużą znajomość etyki i dogmatyki katolickiej. Jednak Jego zainteresowania skierowane były w stronę teatru i literatury polskiej. Wszystko więc wskazywało na to, że ta dziedzina pociągnie Go zawodowo.

Niewątpliwie decyzja służby Bożej w Kościele powoli umacniała się w Jego duszy. Zapewne wpłynęły na nią ciężkie przeżycia osobiste, przyjazn ze świętobliwym księdzem Figlewiczem i Janem Tyranowskim, lektura dzieł Świętego Jana od Krzyża i Świętej Teresy, oraz świadomość, że w służbie Boga i Kościoła jego zdolności będą najbardziej przydatne w

nadchodzących ciężkich czasach. Decyzja ta była naturalnym przedłużeniem Jego introspektywnej osobowości oraz głębokiej wiary w Boga i podporządkowania się Jego woli.

Zegar watykański wybija godzinę dziesiątą. Chór sykstynski intonuje *Veni Creator*. Z Bazyliki wysuwa się długa procesja kardynałów, którzy po kolei zajmują wyznaczone miejsca po obu stronach ołtarza. W słońcu błyszczą wspaniałe szaty dostojników Kościoła. Wreszcie ukazuje się postać Ojca Świętego. Zebrany tłum wita Papieża z niebywałym entuzjazmem. Papież siada na tronie i po chwili kardynał Felici wkłada na Jego barki *palium* - symbol godności biskupa Rzymu. Kardynałowie kolejno, począwszy od kardynała Confalonieri, składają hołd Papieżowi. Kardynał Wyszyński, jako drugi z kolei, składa hołd całując pierścien papieski. Papież przytula zmęczoną twarz Kardynała i niespodziewanie całuje pierścien kardynalski. Ten wruszający i symboliczny dla Polaków gest, Papież powtórzy nazajutrz w czasie audiencji dla Polaków w *Sala Nervi* kiedy w odpowiedzi na przemówienie Prymasa Polski obejmie Go w serdecznym i długim uścisku, po czym klęcząc ucałuje pierścien Kardynała Wyszyńskiego. Był to najbardziej wruszający moment w moim życiu. Dwie najwybitniejsze osobistości współczesnej Polski, złączone w braterskim uścisku, publicznie i wbrew odwiecznym nakazom protokolanym, demonstrują wzajemny szacunek i przywiązanie.

Sznur kardynałów powoli przesuwają się przed tronem papieskim. Myśl moja biegnie do powojennych spotkań z Karolem - zastanawiam się czy wypada mi nadal tak Go nazywać.

Latem 1965 roku prowadziłem wycieczkę członków Credit Union parafii św. Stanisława i św. Kazimierza do Polski. Program wycieczki obejmował oczywiście Kraków, a przede wszystkim Wawel. W przeddzień tury krakowskiej złożyłem wizytę w pałacu biskupim przy ulicy Franciszkańskiej. Nie przypuszczałem, aczkolwiek miałem nadzieję, że zostanie przyjęty przez Metropolite. Postanowiłem jednak złożyć swój bilet wizytowy. W sekretariacie mile mnie przyjęto, ale poinformowano, że Arcybiskup jest bardzo zajęty. Wizytówkę przekazano młodemu księdzu, który dowiedziawszy się, że jestem z Kanady, poprosił abym usiadł. Poznałem w ten sposób miłego księdza Stanisława Dziwisza. Po chwili witał mnie i zapraszał do swego gabinetu Metropolity Krakowa. Po wymianie pierwszych wiadomości o kolegach i zdarzeniach powiedziałem, że prowadzę wycieczkę z Toronto i jutro będziemy zwiedzać Wawel. Arcybiskup reaguje na tę wiadomość w najbardziej nieoczekiwany dla mnie sposób. Pyta, czy może dla wycieczki odprawić Mszę św. w Katedrze i wygłosić do nas kilka słów. Po czym sugeruje, że ks. Figlewicz pomoże nam zwiedzać Wawel. Przyznam, że onie miałem! Nigdy nie przyszło mi przez myśl obarczać Metropolite takimi funkcjami. Oczywiście proponując przyjęcie z radością i wyraziłem wdzięczność za ten zaszczyt.

Papież Jan Paweł II przy grobie swoich rodziców na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie

Następnego dnia, przed godzinę 8-mą, wycieczka zajęła miejsca przed ołtarzem św. Stanisława. Metropolita rozpoczyna cichą Mszę św. Do Mszy służy ksiądz Figlewicz. Oczom nie wierzę! Ten sam znany ksiądz Figlewicz, który był naszym katechetą w szkole i któremu Karol niemal codziennie do Mszy służył?

Przemówienie Metropolity do nas jest niesłychanie serdeczne. Wskazuje na znaczenie tego miejsca w historii Polski, w prostych, ale emocjonalnych słowach wspomina męczeństwo św. Stanisława, oraz zasługi dla Polski i Kościoła swego wielkiego poprzednika Metropolity Sapiehy.

Po mszy św. Arcybiskup zaprasza mnie do zakrycia gdzie serdecznie witamy się z ks. Figlewiczem. Zwracam uwagę na niezwykle serdeczny stosunek między Metropolite i naszym byłym katechetą, który teraz (od kilku lat) jest kustoszem Katedry wawelskiej. Po wyjściu Metropolity, ksiądz Figlewicz biorąc mnie w objęcia oświadcza, że powinniśmy być dumni z "naszego" Lolka. Twarz jego promienieje radością i dumą. Ksiądz Figlewicz, pomimo swego dostojenstwa, sam wprowadza wycieczkę po Katedrze. Z dumą otwiera skarbice i pokazuje przedmioty, które ze względu na bezpieczeństwo nieliczni tylko mogą obejrzeć. Zdziwiam nas ogromną znajomością Katedry, a jeszcze bardziej umiłowanie tego świętego dla Polaków miejsca. Obserwując ks. Figlewicza stwierdzam, że ten przemysł i znany kapłan nic się nie zmienił w ciągu 30 lat.

Dziesięć lat później znowu przybywam do Krakowa. Tym razem jako uczestnik międzynarodowej konferencji etnicznej zorganizowanej przez Uniwersytet Jagielloński. Nawiasem mówiąc, wyjazd ten spowodował dużo niechęci w kołach "zorganizowanej" Polonii kanadyjskiej. Ponownie składam swój bilet wizytowy ks. Dziwiszowi. Ksiądz wita mnie serdecznie, ale zalem informuje, że wątpi, aby Kardynał Wojtyła mógł mnie przyjąć, ponieważ gości kardynała z Wiednia. Po chwili jednak wraca z wiadomością, że po godzinie 15:00 Kardynał Wojtyła będzie miał chwilę czasu, by się ze mną spotkać. Miałem przecucie, że będzie to bardzo interesujące spotkanie i dlatego zaprosiłem na nie także moich przyjaciół: pana Heydenkorna i pana Zybale. Kardynał przywitał się z nami serdecznie i zaprosił do gabinetu. Dyskusja była ciekawa. Kardynał interesował się bardzo przebiegiem konferencji. Wyraził zadowolenie, że bierze w niej udział tak wielu naukowców polskich z zagranicy, stwierdzając, że każda taka wizyta jest pożyteczna dla obu stron: gospodarzy w Polsce i gości z za-

granic. Wręczylismy Kardynałowi Wojtyłe nasze referaty. Dyskusja koncentruje się na problematyce emigracji oraz adaptacji. Dyskutujemy zagadnienia skupisk polonijnych - zwłaszcza na kanwie Jego wizyty w Kanadzie w 1969 roku. Poruszamy również zagadnienia związane ze zmianami socjalnymi w Polsce. Ostatecznie wizyta, która miała trwać tylko "chwilę" przedłużyła się do 90 min i została energicznie przerwana przez ks. Dziwisza, przypominającemu Metropolicie o jakimś ważnym spotkaniu.

Hołd kardynałów dobiega końca. Papież przystępuje do ołtarza w asyście dwu kardynałów. Jednym z nich jest Kardynał Wyszyński. Chór śpiewa *Gloria*. Lekcja czytana jest w języku polskim, Ewangelia po łacinie i grecku. Chwila podniecenia - Ojciec Święty rozpoczyna kazanie. Przemawia po włosku, nawiązując do wyznania wiary św. Piotra i Jego działalności w Rzymie. Potem zwraca się do wiernych z dramatycznym wezwaniem: *Non abbiate paura!* Nie bojcie się przyjąć Chrystusa i Jego Królestwa. Nie bojcie się stworzyć podwoi swoich serc Chrystusowi i Jego łasce. Otwórzcie podwoje państw, podwoje systemów ekonomicznych i politycznych, podwoje systemów cywilizacyjnych i kulturowych. Nie bojcie się Chrystusa, bo On jedynie zna serca ludzkie. Kazanie kończy się dramatycznym apelem do zebranych i świata: "Pomozcie Papieżowi służyć Chrystusowi i całej ludzkości". To wezwanie jest niejako programem pontyfikatu Jana Pawła II.

Wypełnia go niestrudzenie odwiedzając dziesiątki krajów i ludów głosząc wszędzie Ewangelię miłości Boga i miłości bliźniego. Apeluje do rządów i społeczeństw, aby wprowadzili zasady sprawiedliwości społecznej i wyrzekli się wszelkiego ucisku i przesładowania. Potępia materializm, tak typu marksistowskiego jak i kapitalistycznego. Błaga ludzkość, by wyrzekła się wszelkiego rodzaju wyuzdania i powróciła do ewangelicznych zasad miłości Chrystusowej w życiu rodzinnym i społecznym. Twarde są te słowa, ale konieczne. Wielu, nawet wśród katolików, nie chce ich przyjąć twierdząc, że we współczesnym świecie nakazy te są nie-realne. Ojciec Święty wskazuje w odpowiedzi na niezmienną wartość odwiecznych prawd etyki i moralności. Bez nawrotu do tych podstawowych zasad, świat zginie w chaosie przez ludzkość wprowadzoną

Rudolf KOGLER

Sławomir Orłowski Korespondencja własna z Danii

PRZEKLINAM TEGO CZŁOWIEKA ...

W prasie polskiej często pojawiają się artykuły, których celem jest obrzydzenie Polakom marzen o emigracji

Oto, reportaż którego autor wypełnia swą dziennikarską powinność wobec władz - wymyslania nieprawdopodobnych wręcz sytuacji. Az wesoło poczytać

Spotkałem go koło Muzeum Pamięci Narodowej w Kopenhagie. Oglądałem tankietkę z białym napisem „Denmark”, która stoi przed budynkiem, kiedy spostrzegłem go po raz drugi.

WYDAŁO mi się, że twarz tę już widziałem. Teraz starałem sobie przypomnieć gdzie u licha mogłem go spotkać! Gdzieś tego człowieka na pewno już widziałem. Tak, ale gdzie się spotkał?!

SPOTKANIE ZA DWIE KORONY

RAPTEM sobie przypomniałem. Tak to było zaledwie przed godziną. W miejskim szalecie Zapłaciłem temu właśnie człowiekowi należną 2 korony.

Kiedy płaciłem przyglądał się badawczo odstawiając szcztokę z nawiniętą na niej scierką którą zmywał podłogę. Sądziłem że zainteresował go mój znaczek z biało czerwoną banderą w kłajnie marynarki.

Wszystko to nagle przeleciało mi przez głowę w ciągu sekundy koło tej starej tankietki z pomocą której duński ruch oporu przystąpił do wyzwolenia Kopenhagi! Spostrzegłem że zmierzylem go wzrokiem. Podszedł do mnie z uśmiechem. Spytałem po angielsku czego chce. Milczał chwilę a później odezwał się po polsku.

— Pan długo tutaj?
Odpowiedziałem że już jakiś czas, bez podawania konkretnego dnia. Spytał co zamierzam zrobić. Widocznie wziął mnie za jednego z tych którzy niedawno wybrali jak zwana wolność. Nie wprowadzałem go na razie z błędu. Przemilczałem również że wiem co robi.

Tak to dzięki zbiegowi okoliczności i kosztem dwóch koron poznałem doktora nauk medycznych Jana K z Warszawy.
Strudzony kalkugodzinnym włożeniem się po mieście zaproponowałem kawę. Przystał z ochotą. Poszliśmy do małej kafeterii, jakich tu mnóstwo, pustych o tej porze dnia.

Doktor nauk medycznych zaczął narzekać na drożyznę w Danii. Stwierdził zresztą zgodnie z prawdą, że w RFN wszystko kosztuje o jedną trzecią taniej.

Spytałem dlaczego wobec tego tam nie wyjeżdża. Oświadczył że westchnieniem, że nie ma zezwolenia RFN-owskich władz. Poza tym niedawno dostał dobrą pracę. Dobrą to znaczy dość dobrze płatną, zaznaczył natychmiast.
Spytałem co robi. Pomysłał chwilę a później robiąc ręką nieokreślony ruch odpowiedział, że nie pracuje w swoim zawodzie ponieważ w Danii lekarzy jest aż nadto. Jednak nie narzeka.

— Z trudem udało mi się dostać tę pracę. Lekarz tu nie ma widoków na przyszłość. Inżynierowi mechanikowi łatwiej znaleźć zajęcie. W stacji benzynowej lub warsztacie naprawy samochodów zawsze potrzebują kogoś do dokręcenia śrubki czy umycia pojazdu. Ale lekarza miejscowi nie doceniają do wykonywania zawodu. Nawet w charakterze pielęgniarki. Ich związki nie uznają naszych dyp-

lomów. A salowych mają aż nadto.

Patrzyłem zażenowany na tego człowieka z tytułem doktora nauk medycznych który w kraju dobrze zarabiał a tu z powagą rozprawia o posadach, zmywaczy samochodów, salowych sprzątaczy ulic. Patrzyłem na jego czerwone od wody ręce i zadowolenie malujące się na twarzy z uzyskanego po dwóch latach starań zajęcia „babci kłozetowej”.

W kraju był kimś szanowanym. Wszyscy mu się klaniali. Tu on wszystkim się kłania i wyciąga rękę po napiwek. Dlaczego? Odpowiedzi na te pytania miał mi za chwilę sam udzielić.

SĘPY POLUJĄ NA LUDZI.

PRZY drugim kufu doskonałego Carlsberga rozmowa potoczyła się żywiej. Doktor przyznał, że skoro zobaczył mnie i mój znaczek z barwami narodowymi coś ukiło go w serce, zostawił pracę i poszedł za mną.

Ja powiedziałem, że nie „wbrałem wolności”, że przyjechałem do Danii do pana Georgesa Tomaszewskiego, powstańca warszawskiego z 1944 roku którego losy wojenne tu rzuciły. Dzis znowu w świecie producenta przypraw kuchennych członka Krolewskiej Akademii Nauk.

Skąd się dr K wziął w Kopenhagie? W końcu 1981 roku wyjechał na wycieczkę. Chodził po mieście jak oszołomiony bogactwem wystaw. Chodził zwiędział aż natknął się na roualka. To znaczy człowieka który dobrze mówi po polsku. On namówił go, żeby wybrał wolność.

— To wszystko wina redaktora „Głosu Ameryki” niejakiego Ryszarda Mossa. Tak mnie skołował że ja zostałem z samolotu odleciał do kraju. Ten człowiek zjawia się wszędzie tam gdzie są Polacy. Podobno płać mu od każdej głowy zwerbowanej do pozostania na Zachodzie. Nazwałszy go tego Mossa i innych cwaniaków z „Głosu Ameryki” i „Wolnej Europy”, duszogubkami.” Jak pijawki przysysają się do przybyłych z Polski zapraszają do restauracji, obiecują dobre posady a później znikają.

Dowiedziałem się że do starych metod pana Rysza da Mossa i jego kolegów z obu rozgłosni należy najpierw kompromitowanie swoich ofiar które nazywają arogami, rodakami. Kompromitowanie w oczach społeczeństwa polskiego i władz.

— Przeprowadził ze mną cykl rozmów dla swojej radiostacji o sytuacji w kraju. Mówił że im więcej powiem tym lepiej będzie mi się powodziło. Nałgałem więc ile trzeba Zapłacił mi za te wywiady po sto dolarów. Byłem oszołomiony tą sumą ale tu na Zachodzie to są grosze. Para lada jakich butów kosztuje 60 dolarów. Później wzięli mnie w swoje ręce eksperci z „Wolnej

Europy”. Zjawiał się jakiś redaktor, który przedstawił się jako Morawski. Później pozostawiał mnie samemu sobie. Jakis czas otrzymywałem zasiłek z magistratu, ale i to trwało krótko. Nałgałem się do dorywczych prac. Dziś przeklinam tego człowieka, że go spotkałem na swojej drodze.

Ryszard Mossin, „szalejący reporter” z rozgłosni „Głos Ameryki” jest natychmiast wszędzie tam, gdzie coś się dzieje przeciwko Polsce. W 1980 i 1981 roku namawiał polskich turystów w Wiedniu aby nie wracali do kraju, obiecując im złote góry. Podczas napaszc na polską ambasadę w Szwajcarii zjawiał się w Bernie. W swoich reportażach radiowych grupę opryszczków o kryminalnej przeszłości kreował na polskich patriotów a organizatora tej imorezy mianował „bohaterskim polskim pułkownikiem”.

— Czy tak trudno tu dostać pracę? — spytałem żeby przerwać kłopotliwe milczenie.

Przytaknął ruchem głowy. Przytulił papierosa i powiedział:

— Można dostać dobrze płatne zajęcie. Ale praca — urwał w połę zdania, cedząc słowo praca.

— Jaka to praca?

Rozejrzał się po pustej salce rzucił okiem na barmana za szynkwasem który obojętnie czytał gazetę. Ścisłym głosem powiedział:

— Są tu tacy ludzie, którzy szukają ochotników i robią zajęcia w Danii, Belgii, Holandii, RFN do oddziałów RPA walczących z Murzynami w Namibii. Płać 70 dolarów dziennie a nawet więcej. Ale lekarzy nie potrzebują. Biorą tylko żołnierzy.

— No i co wyjedzie pan? — spytałem.

— Nie. Jakoś to głupio strzelać do niewinnych ludzi, którzy walczą o swoją wolność. To nie w naszym polskim stylu. A poza tym nadstawiać głowę na kule, nawet za dolary?

SAM, ZUPEŁNIE SAM

PRZY następnym kufu piwa powiedziałem, gdzie go spotkałem i spytałem dlaczego nie wraca do kraju. Czy boi się odpowiedzialności za bzdury, które napłócił panom z „Głosu Ameryki” i „Wolnej Europy”?

— Nie o to chodzi. Sądzę, że mógłbyś powrócić.

— Na co więc pan czeka? Ile pan ma lat?

— Czterdzieci. Na co czekam? Widzi pan, ja się wstydzę swojego środowiska otoczenia. Pisałem na początku listy, że mi się dobrze powodzi, przysyłałem zdjęcia zrobione przed jakimś opłem i czułym domkiem jednorodzinnym. Pisałem, że to wszystko już jest moje. A ja nie mam nic. Z czym wrócę do kraju? To niemożliwe.

— Wolę pan, doktor nauk medycznych, myć kłozety?

— Parę groszy zarabiam od miejscowych Polaków, jeśli zachorują bo tu lekarz kosztuje fortunę.

— Przecież mówi pan, że nie angażował się w kraju, ani tutaj, politycznie po co więc tu siedzieć. Tam w kraju czekają na pana pacjenci.

Nie wrócić Honor nie pozwala. Złożyłem już papiery że chcę pojechać do Australii. Może mi się tam powiedzie. Tutaj człowiek jest zupełnie sam. Jak go z pracy wyleją to nie ma się kto za nim ująć. Tam w Australii — tak pisali ci co wyjechali — podobno jest inaczej. Dużo przyjeżdżających z różnych stron świata.

— A nie sądzi pan że z tymi listami od tych z Australii może być tak samo jak z pana listami do kraju i zdjęciami przed czymś opłem i domkiem jednorodzinnym?

— Na razie poczekam tu na odpowiedź z ambasady australijskiej. Teraz zarabiam już na życie. Dzięki Bogu, że dostałem tę licencję.

Nie zrozumiałem o co chodzi. Spytałem o jakiej licencji mówił.

— No, przecież na prowadzenie i sprzątanie szaletu trzeba mieć licencję — powiedział.

Wyszedł pierwszy. Ja w drzwiach przypomniałem sobie o papierosach które pozostawiłem na stoliku i wróciłem po moje carmeny. Kiedy już wychodziłem barman odezwał się:

— Przysłuchiwałem się waszej rozmowie. Przepraszam Panie, ten lekarz to taki sam frajer jak wszyscy, ktorzy tu zostali. To są ludzie bez wyobraźni. Naszuchali się opowiesci. Obejrżeli parę filmów i myślą że tu ich czeka złote życie. A przecież nie potrafiają, nie znają języka. Władze administracyjne traktują ich okropnie, bo pozbawieni środków do życia często kradną po supermarketach. A tu za najdrobniejszą złodziejstwo surowo karzą. Prasa pisze żeby ich odsyłać do Polski. A ten z cenzurem naukowym zmywa szalety, ale mówi o honorze i ambicji.

Spytałem, skąd tak dobrze zna język polski.

— Urodziłem się w Garwolinie. Niemcy wywieźli mnie do Slezwiku-Holsztynu nad granicę dąską. Po kapitulacji III Rzeszy Durczyży zaprosili pewną liczbę wycienionych niewolniczą pracą cudzoziemców na odżywienie. Tu poznałem Dunkę i ożeniłem się. Ale co kilka lat przyjeżdżam do starej ojczyzny. W tym roku znow się wybieram z dziećmi i żoną.

Przy pożegnaniu powiedział:

— Zaczyna się sezon turystyczny. Będą przyjeżdżali wycieczki polskimi promami i indywidualni turyści. I znow niektórzy staną myśląc o tym, że znaleźli się w rajcu.

Dokonczanie ze str 7

nia, oraz, że ustawicznie dochodzi do wspólnych zgromadzeń nazistów i rewanzystów, a wszystko to dzieje się pod ochronnym parasolem rządu.

Ekspert od spraw niemieckich Lew Besymenski, pierwszy rozpoczął atak w „Prawdzie” przeciwko NRD, przeprowadził on także ostrą analizę. Bonn chce wziąć NRD pod swoją opiekę, a jest to „bezpośrednie mieszanie się w wewnętrzne sprawy tego kraju” i dąży do zmiany politycznego i społecznego układu w Europie. Teza o „podzielonym państwie niemieckim” jest zrzeczną osłoną „rewanżyzmu w polityce państwa”. Według Besymenskigo stosunek Bonn do NRD jest „nacjonalistyczną koncepcją” podporządkowaną „pogrzebami socjalistycznego porządku istniejącego w NRD. Przy okazji przypomniał Honeckerowi wypowiedziane przez niego słowa do meksykańskiego korespondenta w 1981 r., że połączenie NRD i RFN można porównać do połączenia ognia i wody.

Kierownictwo w Moskwie, przeważnie ludzie starzy, uwikłani są we własne rozgrywki w aparacie władzy, nie umieją znaleźć odpowiedzi lub nie chcą na współczesne wymagania polityki.

Częste zmiany w kierownictwie w Moskwie spowodowały stare tarcia między „jastrzębiami i gołębiami”. Zbrojenia, po stronie którego stoi Gromyko z drugiej strony Czernienko, zresztą chory, wraz ze swoją ekipą woleliby rokowania, aby odciążyć kraj od wydatków na zbrojenia.

Zadnie ze skrzydeł politycznych w Biurze Politycznym nie dysponuje większością, każde posiada swojego przywódcę, dysponuje własną prasą i własnych doradców do spraw zagranicznych. Po stronie Gromyki stoją wszyscy wojskowi no i oczywiście główną rolę odgrywa KGB. Na słabo słyszalne propozycje „gołębim”, po zainstalowaniu rakiet na terenie RFN, żeby przystąpić ponownie do rokowań, odpowiedź „jastrzębi” wokół Gromyki zadnych rokowań, przeciwnie, dozbrojenie nowymi rakietami NRD.

Honecker skrzętnie wykorzystuje stanowisko ludzi zgrupowanych wokół Czernienki i mimo krytyki w „Prawdzie” nadal prowadzi rokowania z RFN.

Dla Moskwy przywoływanie do porządku w „Prawdzie” swojego najwermiejszego sojusznika nie było wcale łatwe.

Drastyczne demonstrowanie przez NRD, że ma po swojej stronie Węgry, Rumunię, a może i inne państwa bloku wschodniego, uswiadomiło Moskwie, że może to jest jakas skoncentrowana akcja, tym bardziej że w lipcu przyszłego roku upływa ważność Układu Warszawskiego bez automatycznego przedłużenia.

W każdym razie Rosjanie nie dowierzają, aby to był przypadek, tym bardziej że chodzi o trzy niestowiańskie narodowości. Nie Polacy czy Czesi, ale właśnie Węgry i Rumuni wraz z Niemcami wmaszerowali w 1941 r. do Rosji.

KOMUNIKATY TORONTO

Kongres Polonii Kanadyjskiej OKRĘG TORONTO

**OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE**
192 Garden Ave
Tel 532-1126

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
128 Fern Ave
Tel 533-9471

**OSRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
206 Beverley Str
Tel 979-9634

Echo Ojczyzny

codzienny polski program radiowy
nadawany od godziny 11 05

od poniedziałku do piątku włącznie.

ze stacji CHIN FM 100.7

tel. 531-9991

Prowadzi Karola Kęsik.

Muzyka,

wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze.

Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe

i wszelkie komunikaty

POLSKI PROGRAM RADIOWY
na stacji CJVB w VANCOUVER - 1470 AM
w każdą niedzielę od 14 30 do 16 00

TEL. 327 - 6892

Adres P O BOX - 58262 - St - L-, Van B C V6P 6E3
Wiadomości z Polski, ogłoszenia i komunikaty polonijne,
komentarze, koncert zyczeń, ogłoszenia handlowe

"PANI JADWIGA" Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville - od godz 1 do 2
w każdą sobotę Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty - przyjmuje się telefonicznie
691 - 8789

RADIO POLONEZ

SOBOTA 3 30 - 4 30 pm FALA 1250 AM

W programie

Najnowsze wiadomości - z Polski, z Kanady i ze świata
Zawsze najświeższe wieści ze sportu - wyniki pierwszej ligi
piłki nożnej Muzyka wszystkich generacji - oczywiście
najlepsze nagrania polskiego rocka - wszystko to mieści się
w 60 minutach RADIA POLONEZ Cos dla ducha, ucha,
zdrowia

Występują Ks Teofil Szendzielorz, Jola Siedlecka, Julia
Dzwinska - współpraca Paweł Pacanowski z córeczką,
oraz goście

Prowadzenie, reżyseria i produkcja - Marek

MAREK J. GOŁDYN - Producent

2120 BLOOR ST W TORONTO, ONT.

CANADA M6S 1M8

TEL. (416) 762-7253, 762-7254

KOMUNIKAT

WYDZIAŁU OSWIATY M TORONTO
NA ROK SZKOLNY 1983/84

Wydział Oświaty m Toronto (Toronto Board
of Education) prowadzi nadal bezpłatne klasy
języka angielskiego dla dorosłych i dzieci oraz
zapewnia całodzienne klasy przedszkolne dla
dzieci w wieku od 2 do 5 lat Tegoroczny
program przewiduje wprowadzenie j angielskiego
w młodszych klasach przedszkolnych z rów-
noczesnym zachowaniem j polskiego Zajęcia
prowadzone są przez wysoko kwalifikowanych
nauczycieli

Dzieci 4- i 5-letnie są włączone w regularny
program szkolny

W celu uzyskania dokładniejszych informacji
proszę telefonować do biura pani Apolonii
ANIELEWICZ, tel. 535-3777.

KOMUNIKAT OKRĘGU KPK TORONTO DOTYCZĄCY WIZYTY OJCA ŚWIĘTEGO

Niezależnie od spotkania z Ojcem Świętym na te-
renie CNE apelujemy do całej Polonii z Toronto i oko-
licy, do wzięcia udziału w powitaniu Ojca Świętego
Podczas przejazdu z lotniska do katedry świętego Mi-
chała

Zbieramy się najpóźniej o godz 13 00 dnia 14
wrzesnia na 4 rogach u zbiegu ulic Bloor St West i
Avenue Rd Miejsca te są zarezerwowane dla Polonii

Harcerstwo, weterani, dzieci i młodzież szk na w
strojach narodowych jest proszona o przybycie dla za-
dokumentowania przywiązania do Waszego Pasterza,
jak również tego że jesteśmy częścią mozaiki wielokultu-
rowej Kanady i Toronto

Ojciec Święty powinien przejeżdżać skrzyżowanie
tych ulic między godziną 14 - 15 30 Ponieważ spodzie-
wany jest duży napływ publiczności radzimy obsadzić
"nasze" rogi jak najwcześniej

Zachęcamy też całą Polonię do wzięcia udziału we
mszy sw w dniu 15 sierpnia na terenach lotniska Down-
siew Dojazd i udział we własnym zakresie wg infor-
macji podanych w prasie kanadyjskiej

Dla ułatwienia wyżywienia dla przyjezdnych z poza
Toronto następujące Domy Polonijne będą miały otwar-
te restauracje

1 Dom Grupy 1-7 Związku Polaków w Kanadzie
przy ulicy 2282 Lakeshore Blvd West - Toronto,
tel 252-9519

Otwarty z parkingiem 13 wrzesnia 1984 od godz 6 pm -
10 pm, 14 wrzesnia 1984 od godz 11am - 11 pm,
15 wrzesnia 1984 od godz 11 am - 11 pm, 16 wrzesnia
od godz 10 am - 6 pm

2 Dom Weteranów 2 Korpusu przy ulicy
2032 Dundas St West, tel 534-3635

Otwarty 14 wrzesnia 1984 od godz 4 pm - 12 pm,
15 wrzesnia 1984 od godz 12 pm - 12 pm

J BURSki - Prezes

DUCHOWE PRZYGOTOWANIE POLONII NA SPOTKANIE Z OJCEM ŚWIĘTYM - terminy rekolekcji w polskich parafiach w Toronto i Mississauga

1 Parafia sw Stanisława - 12 Denison Ave

- niedziela, 9 wrzesnia,
- poniedziałek, 10 wrzesnia,
- wtorek, 11 wrzesnia

2 Parafia sw Kazimierza - 156 Roncesvalles Ave

- czwartek, 6 wrzesnia,
- piątek, 7 wrzesnia,
- sobota, 8 wrzesnia,
- niedziela, 9 wrzesnia

3 Parafia Matki Boskiej - 1996 Davenport Rd

- piątek, 7 wrzesnia,
- niedziela, 9 wrzesnia,
- sroda, 12 wrzesnia

4 Parafia Matki Boskiej Królowej Polski - 2660 King-
ston Rd

- niedziela, 9 wrzesnia,
- poniedziałek, 10 wrzesnia,
- wtorek, 11 wrzesnia

5 Parafia sw Maksymiliana Kolbe - 4260 Cawthra Rd
MISSISSAUGA

- sroda, 5 wrzesnia,
- czwartek, 6 wrzesnia,
- piątek, 7 wrzesnia

Wszystkich Rodaków na wspólną modlitwę i rozważa-
nie nauczania Ojca Sw zaprasza

**POLONIJNY KOMITET
PRZYJĘCIA PAPIEŻA**

JĘDREK

KRONIKA HARCERSKA

AKCJA LETNIA OBOZOW HARCERSKICH NA KASZUBACH 1984 r

W tym roku na koloniach i obozach
harcerskich przebywała liczba mło-
dzieży łącznie około 500 osób General-
nie kolonie zuchove podzielono na dwa
turnusy po 2 tygodnie Myślę że de-
cyzja bardzo słuszna bo w ten sposób
osrodki Bucze i Karpaty są bar-
dziej wykorzystane Władze harcercskie
myślą również aby w przyszłości wyko-
rzystać miesiąc sierpień Jest to sprawa
godna przeanalizowania Ja jestem w
pełni za wydłużeniem wakacji dla dzie-
ci Kom Obozów Harcererek jest Hm
Teresa Berezowska która znana jest z
bardzo silnej dyscypliny Nie wszystkim
to odpowiada ale ja osobiscie uwa-
żam że ten kierunek wychowawczy
daje w przyszłości dobre wyniki Hm
Teresa słusznie twierdzi że harcerka czy
harcerz w mundurze winien przywoicie
wyglądać a nie robić z siebie posmie-
wiska

Kom Obozów Harcerzy w tym roku
powierzono Hm J Czajkowskiemu
Miałem również przyjemność rozma-
wiać z komisją która zakończyła in-
spekcję obozów i kolonii harcerzy W
skład komisji wchodził Kom Chorąg
w Hm St Podkowinski kapelan Hm
A Baksik Hm St Halek Hm Olend-
ra phm St Reitemeier Zdaniem ko-
misji wszystkie obozy wypadły dob-
rze Widac wyraźny postęp w pracach
zbiorowych Widoczna praca instrukto-
row Każdy obóz ma inny charakter
Dziękuję Hm Podkowinskiemu i Hm
Halkowi za krótką informację i udaje
się do baraków chłopcow które nazwa-
no POZNAN LWOW i WILNO
Gdy wchodzi do baru poznają mnie
zuchy jeden z nich woła ja ciebie znam
ty jesteś Jędrzek z Kroniki Harcer-
skiej i dalej szybko mówi moj tata
zawsze czyta gazetę więc proszę napisz
cos o mnie będzie to niespodzianka dla
rodziców Ja mam imię Arek Kamir-
ski w Kanadzie jestem już 1 1/2 roku
Bardzo tu jest fajnie Lubię takie waka-
cje Następni którzy opowiadają mi
swoje wrażenia to zuch Tomek Har-
mat ktoremu niedawno zmarła mama
ona była Polką ale tata jest Węgrem
Ja jestem jedynakiem i mieszkam z bab-
cią która mnie bardzo kocha Mam tu
duzo kolegow takie wspólne zycie bar-
dzo mi odpowiada Pamiętam pana jak
informowałeś mego ojca gdzie można
zapisac mnie do Zuchów Dziękuję kto
następny? Mariusz Andrzejewski z gro-
mady Wilczki Morskie Tomek to
mój kolega jesteśmy na kolonii drugi
raz Bardzo nam się podoba Kucharka
dobrze gotuje Dzieci duzo jedzą
Przepraszamy ale słyszy pan gwizdek
to nas wołają na obiad jest na pewno już
godz 13 00

Zyczę wszystkim zuchom smacznego
obiadu i do zobaczenia na kominku
Poczułem przyjemny zapach więc ru-
szam w kierunku Szczepu Giewont
Nie pomyliłem się wszyscy siedzą przy
wspólnym stole i zjadają smaczny
obiad uszykowany przez kucharkę
panią Marię Do stołu zaprasza mnie
szczepowy z Giewont' dh phm
A Gardynik i opiekun obozu dh
Hlebko Na obiad był kotlet mielony z
mizerią, a na deser ciasto i kawa
Phm Antek opowiada ile w tym roku
mają harcerzy na obozie 33 woła cwik
Hipsz który pełni funkcję obozowego O
wyprawie wodnej zastępu wędrowni-
kow opowiadał mi bardzo wesoło inst
R Smolak

DONACJE NA BUDOWĘ POMNIKA JANA PAWŁA II

Lista #5

Bezimiennie - \$ 500 00, L & B Mastalerz - 120 0, Bezimiennie - 100 00, A & P Pawłowicz - 100 00,
Winiszewski - 100 00, Bezimiennie - 50 00, J & R Kos - 50 00, J & M Kosnik - 50 00, B Dwornikie-
wicz - 50 00, Janoscik & Janoscik - 50 00, T Kedziński - 40 00, C Slusarczyk - 30 00, Bezimiennie -
30 00, S & T Latowiec - 30 00, Slomiany - 25 00, Fr Radecki - 25 00, R Myslicki - 20 00,
Walczyński - 20 00, W Gładysz - 20 00, Z Kleczek - 20 00, W Kepniak - 20 00, R Bryckner - 20 00,
A Kiersnowska - 20 00, F Antonczyk - 20 00, K Marcinkiewicz - 20 00, Bezimiennie - 13 00,
Z Szul - 10 00, G Nabieszka - 10 00, S Wilkowska - 10 00, H Rus - 10 00, Bezimiennie - 10 00,
Bezimiennie - 10 00, Bezimienie - 10 00, A Mazurkiewicz - 10 00, Bezimiennie - 10 00, R Lomnicki -
10 00, M Dorosiewicz - 10 00, B Downarowicz - 5 00, H Mastalerz - 5 00, A Pruszyński - 5 00
R A Z E M - \$ 1,678 00

Komitet budowy serdecznie dziękuje wszystkim za donacje

LISTA OFIARODAWCOW NA KOMITET "POMOC POLSCIE" W MONTREALU

**Akcja - uczczenia pielgrzymki
Ojca Św do Ziemi Ojczyźnej w
1983 r i 600 lat obecności cu-
downego obrazu Matki Boskiej
Częstochowskiej Królowej Ko-
rony Polskiej na Jasnej Górze**

Ciąg dalszy

Sangowicz Mieczysław	25 00
Saniewska Krystyna	20 00
Savroche Enterprises Inc	
p Sławinska	700 00
Schmidt Ludwik (Toronto)	50 00
Siemiński Roza i Wilhelm	15 00
Sienkiewicz Beata	1 745 00
Sienkiewicz J Maciej	1 000 00
Siniarski K W	50 00
Skala Martin	15 00
Mec Skowronska Binek M	
(Waterloo)	100 00
Skowronska Zofia	25 00
Skorzewski Olaf	15 00
Skrzycki Edward	20 00
Skura Jan	70 00
Sławoszewski Stanisław	20 00
Sobolewski Jerzy	150 00
Sochanski Stanisław	100 00
Sołowi Tadeusz	100 00
Spyta Anna	10 00
Stanczyk Franciszek	25 00
Stanczykowska St German	
Anne Marie	510 00
Stefankiewicz H i St	20 00
Strzelecki Jerzy W	60 00
Szczawinska Wanda	510 00
Szerszenowicz Jozef	30 00

Szewczyk Janusz	20 00
Szuter Antoni	50 00
Szymanski Bernice i Stanley	25 00
Tarnowski Roza i Artur	50 00
Taylor Romer Alba	25 00
Taylor Charles	100 00
Ternynek Schally Halina	100 00
Trippenbach Teresa	20 00
Urzędowski Waldemar	20 00
Warecki Jerzy	30 00
Wilczyńska Krystyna	100 00
Wilk Jan	20 00
Winiarski M	50 00
Wisniewska Z	50 00
Wołujewicz Edward	25 00
Wojciechowski Władysław	8 00
Wozniak S	25 00
Wozniak Zbigniew	10 00
Wroblewski Julius	40 00
Wysocki Helena i Antoni	100 00
Zaczek Wanda	25 00
Zagrodzka A	100 00
Zajko Jan	20 00
Zaszczyński Jan	100 00
Zarzecki Mary	50 00
Zielinska Janina	500 00
Ziernicki Mario	100 00
Dr Znojkiwicz Maria	20 00
Zwolinski Maria i Witold	20 00
Żółtowska Zofia	15 00

ORGANIZACJE I WPLATY ZBIOROWE

Mieszkańcy Polskiego Domu	
Starcow im Marii Curie Skłodo- skiej	50 35
Federacja Kobiet Polskich	25 00
Koła b. Żołnierzy AK	25 00

Polska Fala Stacja Radiowa	
CFMB Oplata pocztowa kampanii listownej	736 00
Stowarzyszenie Weteranów Polskich im Marszałka J Piłsuds- kiego	2 000 00

Razem 193 wpłaty
na łączną sumę \$ 18,726 35

LISTA No 10 Ofiarodawców na Fundację Św Andrzeja Boboli w Kanadzie

S Zaborowski Ottawa	25 00
H Mach "	20 00
W Kurowski	20 00
Z Galko	20 00
T Lipecki	20 00
A Garlicki	20 00
J Dobrowolski	20 00
T Dynowski	20 00
J Marszałk	20 00
L Galko	20 00
J Chmielnik	10 00
A Korzeniowski	10 00
W Kwisa	10 00
M Kinasz	10 00
Dr A Bursa	5 00
J Milewski	5 00
J Daszczyński	5 00
T Sien	5 00
J Wierzbowska	5 00
W Pary	5 00
E Mordasewicz	4 00
K Tomaszewski	3 00

RAZEM 282 00

() T Siemiątkowski
wz Skarbnik

Adres redakcji
12453 pavillon, Pierrefonds
Que H8Z 1M6
Korespondenci
Tel 683-2576
Ogłoszenia i prenumeraty
Tel 737-3945, 727-7257

**PANI, nie paląca, przyjmie wszelką
pracę na terenie Montrealu - może być
opieką nad małym dzieckiem, prowa-
dzenie domu, przyjmowanie telefonów
w gabinecie lekarskim itp**
Oczekuję propozycji -
TEL (514) 932-1775 - Montreal
w godz. 14-16 - pon - piątek

A-12

TATRA TRAVEL SERVICE LTD PEKAO DEALER - Właśc E STASIAK

DOLARY do rąk odbiorcy na konta
walutowe kupony do wyboru miesz-
kania samochody
Materiały budowlane, maszyny rolni-
cze
Wszelkie wyjazdy drogą lotniczą i mor-
ską Wakacje na południe sprawy pasz
portowe wizowe, sprowadzanie rodzin
AGENT PODRÓŻY NA
WSZYSTKIE LINIE LOTNICZE
ŚWIATA
3628 St Laurent Blvd
TEL 849-3451 lub 849-5012

Polska Kasa Oszczędności
w Montrealu
65 Sherbrooke Str E. Suite 103
Tel 845-3534
Oferuje Polonom na wyjątkowo
dogodnych warunkach wszelkie-
go rodzaju pożyczki i najlepsze
oprocentowanie za sumy złożone
w Kasie
Kasa otwarta Od poniedziałku
do srody między godz 10:00 a
15:00, w czwartek od 10:00 do
19:00, w piątek od 10:00 do 20:00
i w sobotę od 10:00 do 12:00.

**GABINET
DENTYSTYCZNY**
Christine E. Marczuk, D.D.S
Barbara B. Marczuk, D.D.S.
Ogólne leczenie dentystyczne
Przyjmujemy od poniedziałku do
soboty Tel. (514) 934-0181

**POLISH INTERPRETERS,
TRANSLATORS and TUTORS
(Canada) Reg'd
POLSKIE
BIURO TŁUMACZY
oraz
POLISH PROFESSIONAL
PERSONNEL (Canada) Reg'd
POLSKIE BIURO
ZATRUDNIENIA KADR
WYKWALIFIKOWANYCH**
(w siedzibie Biura Podróży
YUL TRAVEL Ltd)
465 St Francois Xavier Street
Montreal, Quebec, H2Y 2T1
(Metro Place d'Armes k Kościoła Notre
Dame)

TEL (514) 845-5184, soboty
i wieczory - (514) 287-1668

prowdzi solidnie

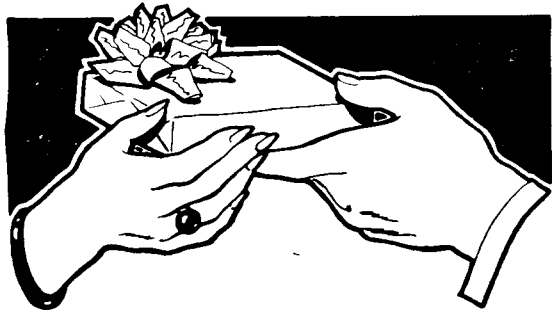
NINA PIASKOWSKA

Wykonujemy

- Tłumaczenia pod przysięgą - specjal-
zacja teksty prawne
- Legalizacja dokumentów
- Poswiadczenie podpisu
- Załatwianie wszelkich formalności
- Poszukiwanie pracy oraz negocjowa-
nie kontraktów dot zatrudnienia
- Sporządzanie testamentów, aktów
notarialnych, etc
- Tłumaczenia dyplomów, indeksów,
matur, książeczek żeglarskich, etc
- Załatwiamy wszystko od "A" do
"Z" w sprawach podróży, tj bilety
lotnicze, morskie, wynajmowanie sa-
mochodów - car rental, etc

ZAPRASZAMY PANSTWA DO
ODWIEDZENIA NASZEGO BIURA

Z CYKLU SAMO ZYCIE Paczki, Paczki, Paczki...

* Wszelkie podobieństwo między
postaciami w rzeczywistości jest tylko
wytworem fantazji tych osób

Istnieje w Montrealu kilka
firm zajmujących się wysyłką
paczek do Polski. Firmy te ry-
walizują ze sobą w różny spo-
sob, przeważnie nie przynoszą-
cy rezultatów. Ich podstawo-
wym celem jest zdobycie jak
największej liczby klientów, w
celu obniżenia kosztów przesył-
ki i zarobieniu dzięki temu jak
największej ilości pieniędzy.

Co mają do zaoferowania
w zamian, w/w firmy kliento-
wi? W przypadku paczek mor-
skich \$2 za kilo i dwa miesiące
oczekiwania, a my mamy moż-
liwość dostarczenia rodzinie lub
znajomym paczkę, zakładając
naturalnie, że w tym czasie
nikt jej nie ukradnie, lub nie
wyparuje z terenu Polski, bo
tutaj w Kanadzie nikogo nie in-
teresuje.

Spojrzm bliżej na te firmy
i przyjrzymy się ich działal-
ności. Zaczniemy przypadkowo
od Pana mieszkającego na po-
łudniu. Jego głównym docho-
dem jest handel materiałami z
załogami Polskich samolotów i
statków, oraz niejako przy oka-
zji, wysyłanie paczek. Jako
dostawca materiałów jest

dobry, jako paczek - bezna-
dziejny. Paczki lotnicze według
reklamy odchodzą w każdy
wtorek i piątek w praktyce raz
na miesiąc. Robi się tak aby
uzyskać niższą cenę na ładunek
bo im więcej tym cena niższa.
Klienta zapewnia się, że paczki
odejdą natychmiast, a tymcza-
sem leżą sobie spokojnie na
zapleczu i czekają, aż będzie ich
więcej. Firma ta będzie miała
duże kłopoty bo od września
wchodzi nowe, bardzo ostre,
przepisy dewizowe dotyczące
materiału i trzeba jej będzie
przestawić się na coś nowego.

Następna firma to rodzina
z południa. Trzecie miejsce pod
względem ilości wysyłanych pa-
czek, około 1 tys miesięcznie.
Właścicielka dużo nie zarabia,
bo łapie fuchy na konstrukcji
po \$6, płacone gotówką więc
nielegalnie. Reklamacji na pacz-
ki sporo, natomiast dobra jest
w wysyłce gotowych zestawów
do PRL. Do odnotowania
spora ilość kłopotów w ma-
teriałach i dystrybucji na tere-
nie Polski może spowodować
nieunikniony upadek.

Następna pod noz pojdzie
spółka - ładunkowo pierwsze
miejsce, ale liczba paczek syste-
matycznie spada. Ilość
reklamacji w stosunku do liczby
paczek niewielka, ale zdarzyło
im się, że cukier wysłany dorę-

czali w ciągu roku czasu Pa-
czki na zlecenie 75% reklama-
cji, podobnie ma się sprawa z
owocami. Są natomiast bardzo
dobrzy w wysyłce pieniędzy. Je-
żeli obniżą koszty własne są w
stanie utrzymać się na rynku.
Może wprowadzenie czegoś no-
wego spowodowałoby popra-
wienie sytuacji, trudno po-
wiedzieć.

Wreszcie ostatnia, na
temat której mogę coś powie-
dzieć, najstarsza w Montrealu i
najbardziej kontrowersyjna, lu-
dzie wiele opowiadają, a oni
dalej swoje. Ceny nie utrzymu-
ją i starym znajomym puszc-
zają po niższej. Metoda do-
bra tyle, że ma krotkie nogi. Co
musi być z nimi niedobrego bo
firma jest obecnie na sprzedaż.

Patrząc z pewnego dystan-
su, można zauważyć olbrzymią
rywalizację między nimi.
Zamiast zając się uczciwą wspól-
ną pracą, ustalili ceny, pewne sek-
tory, podzielili rynek między
siebie, wysyłali ładunki wspólnie,
firmy te uprawiają podcho-
dy harcerskie i co wymyśli jed-
na, druga zaraz podpatrzy i
wprowadzi u siebie. Nie tędy
droga, bierzcie przykład z innej
narodowości, której powodze-
nia w interesach wszyscy zaz-
droszczą, współpraca i odrobi-
na zaufania może wam pomóc.
GRZECHOTNIK

Historical Poems Publishing

posiada w sprzedaży wydaną w br obszerną
ilustrowaną epopeję pt

TAJEMNICA STARUSZKA

Autor: Kazimierz ŁABUDA

Epopeja ukazuje strudzone życie pułkownika
Brzeskiego broniącego wielokrotnie ziemi ojczyźnej na
tle dziejów polskiej macierzy od zarania do ostatnich
lat.
Bohater książki po powrocie z II wojny światowej po
tragicznych przeżyciach, zamieszkuje w domu rodzi-
nym jako nieznany przybysz.
U schyłku życia dzięki swojej synowej udaje mu się
przekonać syna i córkę, że on jest ich ojcem.

Książka zawiera 364 strony - wierszem

KOSZT KSIĄŻKI WYNOSI \$15 + \$3 za przesył-
kę - RAZEM \$18

Czek lub M O należy przesłać na adres

Historical Poems Publishing

Box Nr 6

STN "U"

TORONTO - ONTARIO, M8Z 5M4

ZAPEWNIAMY NIEZWŁOCZNĄ PRZESYŁKĘ

KONIEC BEZPŁATNEJ OŚWIATY?

Redaktor naczelny jednego z największych peerelowskich tygodników *Tu i Teraz*, Kazimierz Kozniowski, w ostatnim sierpniowym numerze rozprawił się z zasadą bezpłatnego nauczania — jedną ze świętości PRL Oświadczył, że bezpłatne wykształcenie jest hasłem demobilizującym, demagogicznym i szkodliwym

Kozniowski podnosi alarm w związku z „katastrofalną sytuacją polskich szkół, przestarzałych i nie dość licznych” Kozniowski, jeden z czołowych kolaborantów, jest członkiem jednej z komisji PRON Proponuje proste rozwiązanie kryzysu polskiej szkoły — nie rodzice płacą

Jego zdaniem, rodzice prawie zawsze są w stanie płacić, poza tym mogą poświęcić czas na budowie szkoły, często także mogą dostarczyć materiałów budowlanych Trzeba tego od nich żądać

Od chwili swego powstania przed czterdziestu laty, Polska Ludowa oczywiście obiecywała dwie rzeczy: naukę dla wszystkich i naukę bezpłatną. Dzisiaj jednak, pisze, hasło bezpłatnej szkoły jest faktycznie demobilizujące, demagogiczne i szkodliwe

W poszukiwaniu argumentów, Kozniowski filozofuje na temat natury ludzkiej. Natura ludzka jest taka, stwierdza, że człowiek nie szanuje tego, co dostaje za darmo

Warto przypomnieć, że artykuł 72 konstytucji PRL gwarantuje prawo do bezpłatnej nauki

Redaktor, powołując się na prace PRON, nie zostawia rodzicom żadnego wyboru. Oświadcza prosto w oczy, że rodzice muszą zrozumieć, że nigdy już nie będzie bezpłatnej szkoły w Polsce

Przedstawia liczby. Na 35 tys. szkół w Polsce, połowa jest przestarzała, a 1400 budynków szkolnych nadaje się

do rozbioru i zostanie rozebranych. W niektórych szkołach, jak na Ursynowie w Warszawie, z braku miejsca nauka odbywa się na zmianę. Codziennie, między 8 rano i 7 wieczor, w szkole uczą się kolejno trzy zmiany uczniów

Kozniowski określa sytuację jako katastrofalną. Pisze, że aby temu zaradzić, trzeba budować tysiąc nowych szkół rocznie, a tymczasem plan przewiduje tylko dwieście nowych szkół rocznie

Rodzice więc muszą się przygotować na to, że albo będą płacić na budowę nowych szkół, albo natrafiać na coraz większe przeszkody w zapewnianiu swym dzieciom wykształcenia

Informację o artykule Kozniowskiego podajemy za francuską agencją *Agence France Presse*

ŻĄDAJĄ OGŁOSZENIA PRL BANKRUTEM

Le Monde

Jak w dniu 30 sierpnia podał korespondent paryskiego dziennika *Le Monde*, grupa szwajcarskich wierzycieli Banku Handlowego PRL postanowiła na drodze sądowej dochodzić długu w wysokości 12,3 miliona franków szwajcarskich, którego termin płatności upłynął 2 maja. Dług ten to procent od pożyczki w wysokości 41 milionów franków szwajcarskich, zaciągniętej w 1979 roku

Istnieje możliwość, że jeśli prywatni szwajcarscy wierzyciele PRL nie otrzymają należnych im pieniędzy, to

wystąpią do sądu z żądaniem ogłoszenia bankructwa Banku Handlowego — czyli bankructwa PRL

W ubiegłym roku szwajcarska filia amerykańskiego banku Dow Banking Corporation zwróciła się do sądu w Genewie o ogłoszenie niewypłacalności Kostaryki. Państwo to nie płaciło procentów od pożyczek zaciągniętych w Szwajcarii w 1980. Sąd genewski odrzucił jednak skargę

FRASYNIUK I PINIOR

Dokonczenie ze str. 1

Przemawiając do grupy około stu robotników we Wrocławiu, Pinior i Frasyniuk domagali się przywrócenia w Polsce wolności słowa

Lech Wałęsa potępił uwięzienie obu śląskich działaczy Solidarności

Lech Wałęsa publicznie skomentował ogólnopolskie demonstracje, zorganizowane w rocznicę Solidarności 31 sierpnia. Powiedział: „Były dobrze zorganizowane, bo jesteśmy teraz silniejsi, niż kiedykolwiek”

Wyrok skazujący Frasyniuka i Piniora określił jako akt nękania. Dodał jednak, że jego zdaniem wygłoszenie publicznego przemówienia było taktycznym błędem ze strony obu działaczy

Powiedział, że powinni oni byli przedstawić swe poglądy na piśmie, nie podejmując ryzyka związanego z publicznym wystąpieniem

Obaj działacze Solidarności złożyli odwołanie od wyroku, uważając iż jest on niesprawiedliwy i nieuzasadniony. Poinformował o tym w niedzielę 31 sierpnia ich adwokat, mecenas Lesław Adamczyk. Ujawnił on także, że Frasyniuk i Pinior domagają się przeniesienia do oddległego o 50 km od Wrocławia zakładu karnego w Strzelinie, gdzie przebywają więźniowie polityczni

Historia jednego zwolnienia

Chrystoforosz TULASZ opuścił więzienie 7 czerwca. Był aktywnym działaczem Solidarności i wiceprzewodniczącym Zarządu NSZZ w Jeleniej Górze. O historii jego aresztowania i „popelmionych” przestępstwach mówi wycinek nadesłany z peerelowskiej jeleniogorskiej gazety. Wycinek przyszedł do Toronto w liście do jednego z naszych czytelników. List zawiera zdjęcie Chrystoforosza w dniu opuszczenia więzienia. Obraz człowieka skrajnie wycieńczonego fizycznie — niczym więźnia obozu koncentracyjnego. Człowieka ciężko choro- Chrystoforsz tak opisuje swój stan i położenie

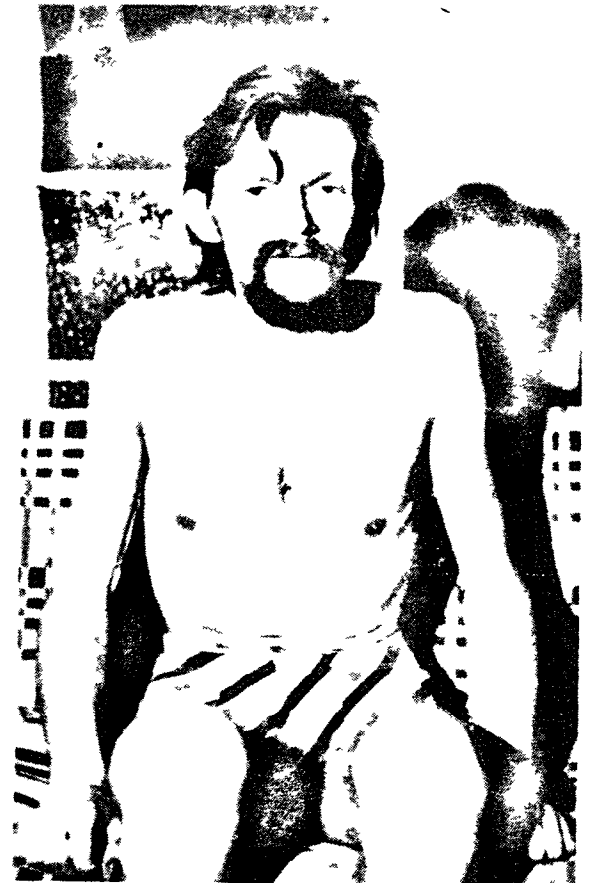
List od Ciebie dopiero przeczytaliśmy w czerwcu, kiedy to mnie przywieziono do domu. Tak, przywiozła mnie karetka, bo człowiek o moim wzroście, gdy waży 43 kg, to nie ma siły stać na własnych nogach, a ponadto, gdy się mu nie pozwalało leczyć przez 9 miesięcy, lecz wiesz, jak wygląda takie leczenie, zresztą „Ci” — „Lekarze” nie dbają o to, bo obca jest im przysięga Hipokratesa „primum non nocere” — lecz wykonują polecenia służbowe. Ostatnio to utrzymywali mnie już tylko na bardzo silnych lekach przeciwbólowych. Chcieli mnie doprowadzić, aby zrobił to samo co Piotrek (chodzi tu o Piotra Bednarza, Przew. RKS-u NSZZ Solidarnosc Reg. Dolny Śląsk, który zastąpił aresztowanego Wł. Frasy-

niuka) — lecz Panią Jasnogorska wysłuchała prośb moich i wszystkich ludzi dobrej woli i uratowała me życie. W chwili obecnej jestem w klinice, tej samej co byłem przedtem i pod ścisłą opieką lekarzy specjalistów. Straciłem wszystkie zęby i poważnie wzrok. Lecz jeśli bym nawet ociemniał to i tak wiem, że Królowa Polski mnie poprowadzi na swe szanse

do 18 IV byłem na tzw. rencie chorobowej, lecz do tej pory nie wypłacili mi ani grosza, tzn. tej reny za rok czasu

Jak można było człowieka doprowadzić do tak ciężkiego stanu? O tym propagandowy wycinek nic nie mówi. Kanadyjski przyjaciel informuje nas, że próby ocalenia zdrowia więźnia Kamiennej Góry, Głogowa, Nysy, Godkowa i Uhercow i Jeleniej Góry szły na marne. W jego sprawie interweniował MCK i Amnesty International. Biuletyn Informacyjny w Brukseli donosił na początku roku, iż jego stan zdrowia jest alarmujący. W końcu Tulasz, syn greckiego komunisty, opuszcza więzienie tuż przed amnestią

Jak wielu ludzi opuściło więzienia w PRL w takim stanie zdrowia? Nie wiemy. To tylko jeden ujawniony przykład dobrodziejstwa amnestii

W pierwszej dekadzie minionego miesiąca w kilku zakładach Jeleniej Góry — Celwisko, Polfie i Fampie — pojawiło się w obiegu nielegalne ośmiostronicowe piśmiśko „Mvśl” z datą 12 sierpnia br. Z wianki i stopki można było wyczytać, że wydane w nakładzie 3 tysięcy egzemplarzy i cenie 15 złotych miejscowy oddział agencji informacyjnej Solidarności „Walczeckiej” w Jeleniej Górze podkresłono, że celem tej organizacji jest obalenie władzy komunistycznej w Polsce. Dużo miejsca zajmują przedruki z nasłuchem Radia Wolna Europa.

W nocy z 19 na 20 sierpnia funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Jeleniej Górze zostali powiadomieni, że w jednym z mieszkań w tym mieście przechowywane są bagaże zawierające m.in. dwa urzędowe wydruki do produkcji ulotek. Pod wskazanym adresem znalazłono szalik i dwie torby, w których

Niepoprawny

oprócz rzecznych powielaczy były także maszyna do pisania, magnetofon i taśmę z nagraniem audycji Radia Wolna Europa, materiały z tekstem nawołującym do manifestacji 31 sierpnia oraz kopisy o wrogu wobec Polski Ludowej treści.

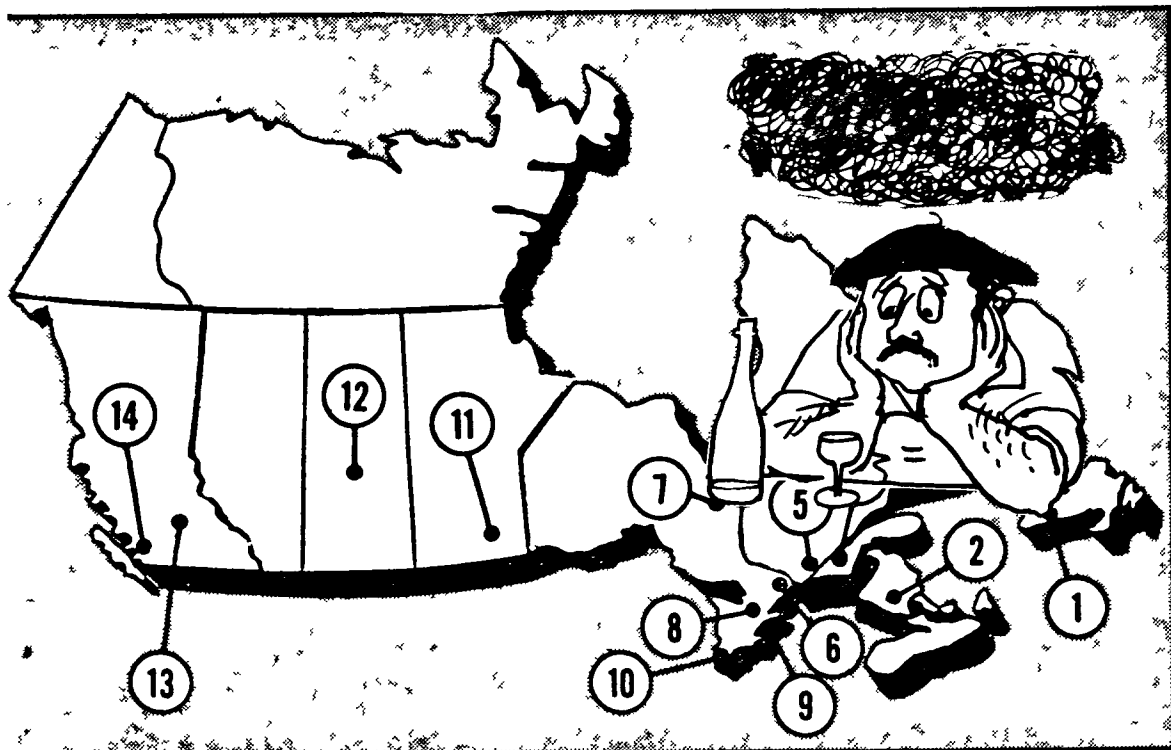
Ekspertyza grafologiczna wykazała, że ich autorem jest znany organom ścigania 30-letni Chrystoforosz T. Jest on synem greckiego komunisty — uchodźcy politycznego, jednak o zupełnie innym od ojca światopoglądzie. Był krótko wiceprzewodniczącym MKZ NSZZ „Solidarność” w Jeleniej Górze (odwołany po wyjściu na jaw karalności sądowej za cinkciarstwo) a następnie lokalnym szefem akcji bieżącej Konfederacji Polskiej Niepodległej. A-

resztowany we wrześniu 1981 roku za drukowanie, przechowywanie i rozpowszechnianie nielegalnych wydawnictw firmowanych przez KPN, a zawierających fałszywe informacje o naczelnym organach władzy politycznej i państwowej naszego kraju oraz godzące w sojusz ze Związkiem Radzieckim. Wkrótce potem organizował bunt więźniów w Jeleniej Górze. W czasie trwania procesu przeciwko niemu zwolniony z aresztu tymczasowego za poręczeniem działaczy „Solidarności”. Od 13 grudnia 1981 do 23 grudnia 1982 internowany. Na kolejnej rozprawie przed Sądem Wojewódzkim 19 sierpnia br. złożył — zgodną z wymogami dekretu o amnestii z 12 grudnia 1981 — oświadczenie o zaniechaniu na pi-

śmie, że będzie przestrzegał porządku prawnego i szanował zasady współżycia społecznego. Po tym fakcie postępowanie karne wobec oskarżonego zostało wówczas umorzona.

W związku z wynikami wspomnianej ekspertyzy grafologicznej wznowiono poszukiwania Chrystoforosza T. W zakładzie Pre-dom-Service w Miłkowie gdzie był monterem, już nie pracował, stara się bowiem o rentę w związku z chorobą wrzodową. W dniu 10 września 1982 roku też go nie zastano. 30 sierpnia prokurator wystosował za nim list gończy. 16 września Chrystoforosz T. ujęty został we Wrocławiu. Nie pomogła mu zmiana wglądu (zgodnie brode wazy zrobił sobie frakturę na punkcie). Przebywa obecnie w areszcie tymczasowym.

Postępowanie przygotowawcze prowadzi Wódzki Sędzcy SE WUSW w Jeleniej Górze pod radą em. Prokuratora Re-gionalnego w Wrocławiu (10)

ZDECYDOWANI I NIEZDECYDOWANI

Choc przybyszowi z Polski może się to wydawać dziwne (jak można było nie zdecydowanym w sprawie tak ważnej jak rząd własnego kraju?) bardzo duży procent społeczeństwa kanadyjskiego do końca nie wie, na kogo głosować

NIEZDECYDOWANI O nich to właśnie, a nie o zagorzałych zwolenników rozgrywa się kampania wyborcza. To ich każda z partii próbuje przeciągnąć na swoją stronę

Skąd biorą się "niezdecydowani"?
- z ludzi, którzy nie interesują się polityką i nic o niej nie wiedzą,
- z ludzi, którym brak informacji,
- z ludzi, którzy nie bardzo wiedzą, co jest dla nich samych dobre, a co złe,
- z ludzi, którym podobają się różne rzeczy w różnych partiach,
- z ludzi, którym nie odpowiada w 100% polityka żadnej z głównych partii, ale wciąż poszukujących "mniejszego zła",
- z nałogowych agnostyków, cyników i ludzi wątpiących we wszystko i wszystkie

Ludzie ci stają się bardzo często ofiarą PRZYPADKU, PLOTKI I NACISKU

Przypadkowo zasłyszana informacja czy jednostkowe spostrzeżenie może - w pozytywny lub negatywny sposób - wpłynąć na ostateczną decyzję wyborczą "Broadbentowi dobrze patrzy z oczu" - głosuję na niego "Zona Mulroneya ubiera się zbyt ekstrawagancko" - nie będę na niego głosować

"Niezdecydowany" jest też na ogół chętnym i chłonnym odbiorcą plotki. Często niezamierzenie. Przekazana mu plotka, że "Mulroney popiera Ukraińców, a zatem musi być przeciw Polakom" (przykład autentyczny) przyjęta może być z westchnieniem ulgi - nareszcie coś wiemy! - nie głosuję na konserwatystów

"Niezdecydowany" pada zwykle w końcu ofiarą CZYJEGOS NACISKU. Znajomego, przyjaciela, matki, telewizji. Jeśli ja sam nie mam zdania, dlaczego nie zrobić tak, jak uważa znajomy, przyjaciel, matka, telewizja? Co stoi na przeszkodzie? Oni przecież najprawdopodobniej wiedzą lepiej niż ja

"Niezdecydowany" pada ofiarą "owczego pędu" - w środowisku znajomych przyjaciół, rodziny - "Głosujemy na IKSA, a więc niezdecydowany chcąc nie chcąc - idzie i głosuje. Zgodnie z oczekiwaniem innych oczywiście. Po co się przeciwstawiać?"

kiwaniami innych oczywiście. Po co się przeciwstawiać?

O CZYM WIEDZĄ POLITYCY...

Istnieje kilka naczelnych zasad prowadzenia kampanii wyborczej, o których (niestety) nie zawsze wiedzą zainteresowani - czyli sami wyborcy

ZASADA PIERWSZA: BYĆ OGÓLNIKOWYM

Im bardziej ogólne, a nawet ogólnikowe są przemówienia w toku kampanii, tym więcej wyborców ma szansę zidentyfikować się z wygłaszanymi tezami. Każdy bowiem znajdzie sobie coś, z czym on właśnie się zgadza i popiera. Znajdzie to, co chce znaleźć. Myślenie życzeniowe

Polityk dający specyficzny i dokładny program wyborczy dowodzi na ogół - braku własnego doświadczenia i kompetencji lub też świadomości, że i tak nie będzie wybrany, wobec czego może przyrzec każdemu wszystko (jak robi to Ed Broadbent). Jakiegokolwiek konkretne dane stają się natychmiast łupem konkurencji i przedmiotem dziennikarskiej krytyki (nie ma idealnych rozwiązań, zawsze ktoś jest niezadowolony), a to dla kampanii jest znacznie gorsze niż oskarżenia o ogólnikowość

Dlatego najbezpieczniejsze politycznie są retoryczne apele o lepsze jutro, o nową nadzieję dla Kanadyjczyków, o spełnienie marzeń współczesnego pokolenia, o współpracę w tworzeniu NOWEGO

ZASADA DRUGA:

ZJEDNYWAĆ WSZYSTKICH

Polityk chcący wygrać wybory nie może pozwolić sobie na ryzyko dyskutowania z ludźmi. Grozi to zantagonizowaniem któregoś obdarzonego głosem grupy społecznej

Polityk musi sprawiać wrażenie, że kocha i dba o wszystkich **na raz**. O wielki business i bezrobotnego. O kobiety i kaleki. O Żydów i Arabów. O ruch pokojowy i próby z rakieta "Cruise"

Najbardziej pozytywnym chwytem jest przeto odgrywanie roli "równego faceta", z którym wszyscy łatwo mogą się zidentyfikować, który da się poklepać po plecach i który jest podobny do każdego z nas

Ed Broadbent eksploatuje więc efektywnie wątek "zwykłego Kanadyjczyka" (ordinary Canadian), którego zrozumieć i otoczyć opieką potrafi tylko on. Jest to wątek bardzo chwytliwy, atrakcyjny politycznie i psychologicznie. Mistrzowskie wykorzystanie znajomości psychiki ludzkiej. Socjaliści doprowadzili to zresztą do perfekcji pod każdą szerokością geograficzną. Dlatego wygrywają od czasu do czasu wybory w różnych miejscach świata, gdzie wciąż jeszcze muszą się o to starac, bo ich władza nie jest jeszcze konstytucyjnie zagwarantowana

Brian Mulroney i John Turner liczyli się natomiast nawzajem, który z nich miał cięższe dzieciństwo. Mulroney - jako dziecko "working class", pracujący jako robotnik i kierowca, by zdobyć pieniądze na wykształcenie, czy Turner - jako sierota. Z kim bardziej będą zidentyfikować się wyborcy?

ZASADA TRZECIA:

UNIKAĆ KONTROWERSJI

Naczelną zasadą polityki jest wysuwanie na plan pierwszy haseł, które są **ATRAKCYJNE** dla wyborcy, haseł z którymi owy wyborca zgadza się bezdyskusyjnie i "kupi" je bez przyglądania się bliżej sprzedawanemu towarowi

Tak, jak sprzedawca nigdy nie powie potencjalnemu nabywcy, jakie są wady zachwalanego towaru, tak żaden polityk nie powie "moj program zwiększy deficyt narodowy", "moj program obniży dochód przeciętnego Kanadyjczyka na x lat, ale potem będzie lepiej" itp

Każdy program polityczny ma swoje słabości. Są jednak programy, które mimo atrakcyjnie sformułowanych haseł - są - na dłuższą metę **NIEBEZPIECZNE** dla społeczeństwa jako całości

Takim programem jest program NDP. W znakomitym i przekonującym stylu partia ta oferuje "przeciętnemu Kanadyjczykowi" wszystko, to czego

może on potrzebować: pełne zatrudnienie, powszechną opiekę zdrowotną za darmo, powszechny zasiłek dla osób starszych i niezdolnych do pracy, czyste i nieskażone środowisko, pokój krajowy i światowy. Czy trzeba coś więcej?

Polityka zagraniczna? Wycofanie Kanady z NATO? Ochłodzenie stosunków ze Stanami Zjednoczonymi? Przyjacielskie rozmowy ze Związkiem Radzieckim? Zamrożenie zbrojen w obecnej postaci, dającej przewagę Moskwie? Jednostronne rozbrojenie?

NDP wspomina o tym mało w swej kampanii. Dlaczego? To proste. Znacznie wygodniej jest "sprzedac" wyborcy cały pakiet polityczny w atrakcyjnie wyglądającym opakowaniu złożonym z ulg społecznych niż wzbudzać wątpliwości co do sensowności proponowanej polityki wewnętrznej i międzynarodowej

Głosujący na NDP nie zawsze zdają sobie sprawę z tego, że głosują nie tylko na chwytliwe "opakowanie" mające przyciągnąć niezorientowanego wyborcę, ale i na jego groźną zawartość

Feministki, ruchy pokojowe, przeciwnicy prób z "crusie missile", komunisty - będą głosować na NDP w pełni świadomie. Wiedzą, że tylko NDP może zagwarantować realizację ich ideałów. Moją o tym otwarcie

Chodzi jednak o to, by w owej "wojnie psychologicznej" o wyborcę, ofiarą nie padł on sam. Naiwny, niezorientowany i dający się manipulować. Wyborca, który nigdy nie żył w kraju, gdzie wolny wybór nie jest naturalnym prawem, lecz przestępstwem

GŁOS POLONIJNI

Przetoczyło się przez prasę kanadyjską w ostatnim czasie wiele artykułów na temat tzw. etników i ich udziału w wyborach. A więc malownicze scenki rodzajowe typu włoski kucharz głosujący na liberałów, "bo oni mnie przyjęli do Kanady", portugalska robotnica, popierająca liberałów, bo "oni są za wielokulturowością", czarny przybysz z Karaibów twierdzący, że "wszystko zawdzięcza liberałom"

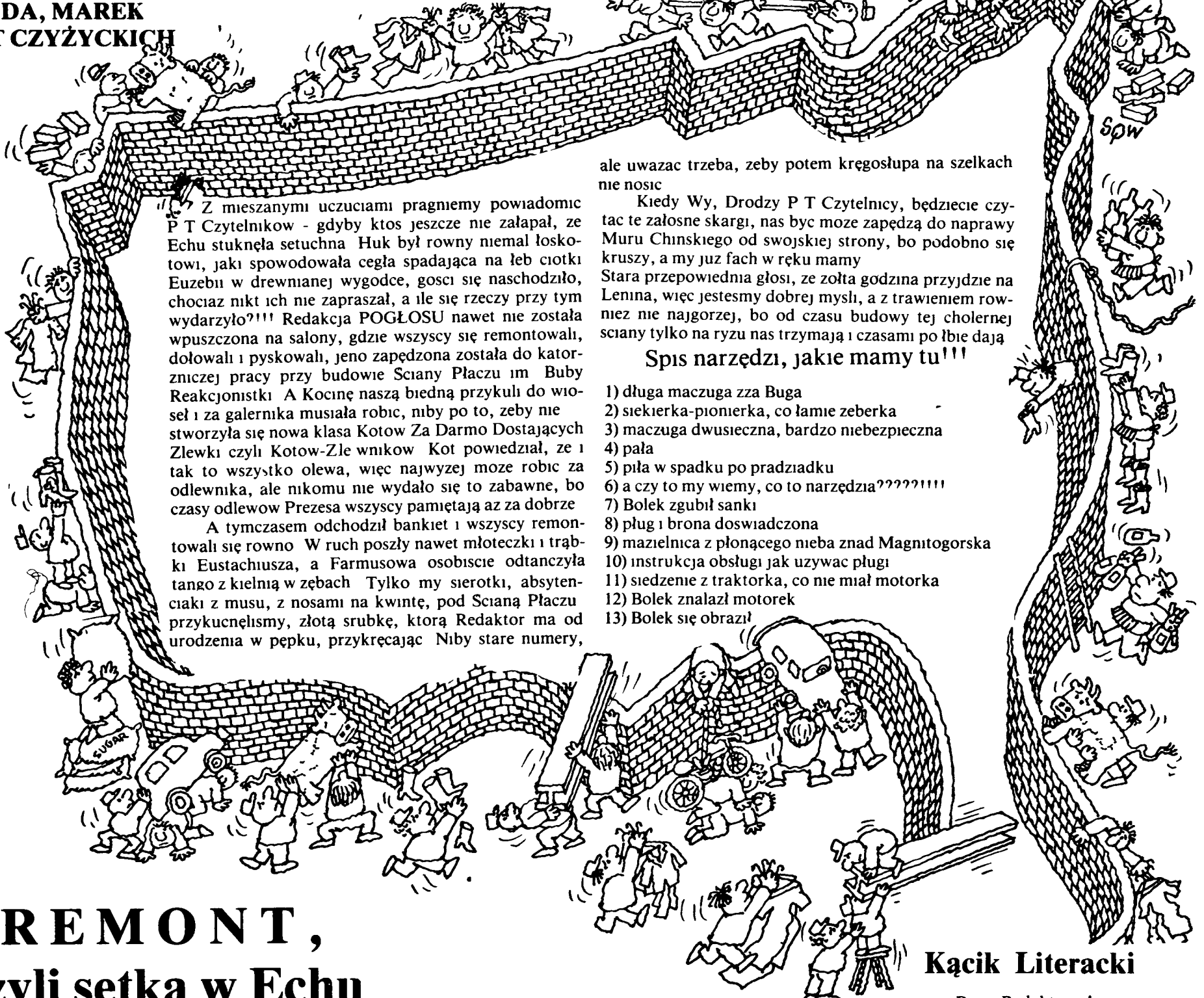
Mało stosunkowo natomiast pisze się o głosie emigrantów z Europy Wschodniej. Większy stopień akulturacji? Może. Niezależnie jednak od lat spędzonych w Kanadzie i stopnia wrosnięcia w nową glebę jedno przynajmniej wspólne jest polskim emigrantom. Niechęć do komunizmu. W jakiegokolwiek postaci. W jakimkolwiek opakowaniu

Dr Zofia BOŃCZA

POGŁOS

Redagują:
MAGDA, MAREK
i KOT CZYZYCKICH

MOTTO
Prawdziwy pogłos
echa się nie boi!!!

Z mieszanymi uczuciami pragniemy powiadomic P T Czytelników - gdyby ktos jeszcze nie załapał, że Echu stuknęła setuchna Huk był rowny niemal loskotowi, jaki spowodowała cegła spadająca na łeb ciotki Euzebiu w drewnianej wygodce, gości się naschodziło, chociaż nikt ich nie zapraszał, a ile się rzeczy przy tym wydarzyło?!!! Redakcja POGŁOSU nawet nie została wypuszczona na salony, gdzie wszyscy się remontowali, dołowali i pyskowali, jeno zapędzona została do katorżniczej pracy przy budowie Sciany Płaczu im Buby Reakcjonistki. A Kocinę naszą biedną przykuli do wioseł i za galernika musiała robic, niby po to, żeby nie stworzyła się nowa klasa Kotów Za Darmo Dostających Zlewki czyli Kotów-Zle wników. Kot powiedział, że i tak to wszystko olewa, więc najwyżej może robic za odlewnika, ale nikomu nie wydało się to zabawne, bo czasy odlewów Prezesa wszyscy pamiętają aż za dobrze.

A tymczasem odchodził bankiet i wszyscy remontowali się równo. W ruch poszły nawet młoteczki i trąbki Eustachiusza, a Farmusowa osobiscie odtanńczyła tango z kielnią w zębach. Tylko my sierotki, absyten-ciaki z musu, z nosami na kwintę, pod Scianą Płaczu przykucnęliśmy, złotą srubkę, którą Redaktor ma od urodzenia w pępku, przykręcając. Niby stare numery,

ale uważac trzeba, żeby potem kręgosłupa na szelkach nie nosic.

Kiedy Wy, Drodzy P T Czytelnicy, będziecie czytać te żalose skargi, nas byc może zapędzą do naprawy Muru Chinskiego od swojskiej strony, bo podobno się kruszy, a my już fach w ręku mamy. Stara przepowiednia głosi, że złota godzina przyjdzie na Lenina, więc jesteśmy dobrej myśli, a z trawieniem również nie najgorzej, bo od czasu budowy tej cholerniej sciany tylko na ryżu nas trzymają i czasami po łbie dają.

Spis narzędzi, jakie mamy tu!!!

- 1) długa maczuga z za Buga
- 2) siekierka-pionierka, co łamie zeberka
- 3) maczuga dwusieczna, bardzo niebezpieczna
- 4) pała
- 5) piła w spadku po pradziadku
- 6) a czy to my wiemy, co to narzędzia?????!!!!
- 7) Bolek zgubił sanki
- 8) pług i broną doświadczona
- 9) mazielnica z płonącego nieba znad Magnitogorska
- 10) instrukcja obsługi jak używac pługi
- 11) siedzenie z traktorka, co nie miał motorka
- 12) Bolek znalazł motorek
- 13) Bolek się obraził!

REMONT, czyli setka w Echu

BIURO PODRÓŻY "KIBITKĄ BLIŻEJ"

ma zaszczyt zaprosic P T Czytelników do wzięcia udziału w inwazji remontowej na kuranty kremłowskie w stanie permanentnego spoczynku

ATRAKCJE INWAZJI

- 1) Pracujemy przez noc całą, tynkujemy Kreml na biało
- 2) Po fajrancie Kostia w palcie daje równo po asfalcie
- 3) Wybijamy Kostiu z głowy szybki atak atomowy
- 4) Pod workami cementu Docenta ukrywamy dysydenta Gienka
- 5) Pomysł wcale to nie nowy, by urządzić pałacowy przewrót, używając do tych celów łopat, szpadli i rowerów
- 6) Namawiamy dowódcę Komsomołu, by nam ugotował domowego barszczu
- 7) W konsekwencji dowódca Komsomołu nagotował nam ohydny kisielku

HASŁO INWAZJI

Kisielek-pionierek-zsyłka-przesyłka

WYBORY!!!!!!

W związku z ogólnie panującym trendem na wybieranie, postanowiliśmy wybrac się na pola golfowe, żeby się wybrac, specjalnie nie przebijając, także w środkach. Następnie zdecydowaliśmy, aby dokładnie wybrac piłeczki z nadarzających się dołków, tudzież gruszek z popiołu, bez uprzedniego zasypywania i różnicą głosów wybraliśmy Kota

Kot z wrazenia o mało co nie wybrał się na tamten świat, ale w efekcie wybrał wolność i trudno mu się dziwić. Jozka chciała się wybrac razem z Kotem, ale nic z tego nie wyszło, bo Komisja Kontroli Jakości działała tym razem wybitnie wyborczo, a Jozka znana jest ze swoich liberalnych poglądów na świat, życie i kioski Ruchu w budowie. Wybrany Kot na szczęście postanowił nie zmieniać istniejących układów wewnętrznych i zajmuje się li tylko wyłącznie wybieraniem ze słownika najbardziej obelżywych epitetów, którymi ma zamiar obrzucić psa Konkurencji, jeżeli Konkurencja tegoż psa wybierze na swego kandydata.

A Konkurencja nie spłonie i cos tam wybierają, podejrzewamy jednak, że są to różne kamienie, jakie od czasu do czasu ktos im do ogrodka wrzuca. Naturalnie nie wrzuca ich Kot, bo anemicznej Kocinie nie ma kto łapy rozmachac (wszyscy są na polu golfowym). Zdjęcie Kota w wyborczym nastroju przesyłamy za wysokim zaliczeniem pocztowym i zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia psychicznego.

OGŁOSZENIA DROBNE

Pilnie poszukuję książki "Murarz-fatalista i jego blacha fatalista" Oferty pod Murarz-Zegota

Jak cos powiem, to wszystkich muruje

Mogę komus przylutowac "Lutnik-COOP"

Stawiam fundamenty pod nową rzeczywistość. Podpiszcie się pod "Ideowiec"

Przykręcam srubę. Generał

Zakładam kolanka i nogę na nogę. Majster

Spadam na łeb, bo mi się tak podoba "Niespodziewane wydarzenie"

Kącik Literacki

Panie Redaktorze!

Tragedia, że tak powiem pompe-janska. Albo się wścieknę, albo pojde i połknę wieloryba. Od kilku dni wyrastają mi z głowy tajemnicze kwiaty. Ani to chmiel, ani tykwa. Głupia to historia, gdyż kapelusza włożyc nie mogę. Co robic? Nie stac mnie na ogrodnika i wstyd przed ludzmi. Dzisiaj rano obudziłem się i zamiast kwiatów moczyła się czerwona sztuczna szczeka. Co Pan na to? Jak tak dalej pojdzie, będę ze szklanki wyciągał kroliki. Kiedys rozmawiałem z facetem, który podawał się za poważnego uczonego, a miał sztuczne oko. I gdy je wyjmował wyskakiwała mu z niego zegarowa kukulka. Inny znow, tez niby dystyngowany dyplomata - a w portfelu nosił buttersznytę z szynką. Dlatego przekonany jestem, że ktos mi robi kawały bo

1 W kiosku zamiast kogutkow od bolu głowy sprzedano mi cos innego, dopiero przy polykaniu zauważyłem, że to jajko,

2 Memu kotu ktos do srodka napchał papieru,

3 Mojej babci sprytnie zamieniono włóczkę na gotowany makaron, tak że nowy sweter mam z makaronu,

4 Też babci w nocy niepostrzezenie zamieniono w uszach brylantowe kolczyki na potężne zelazne klódki,

5 Stryja w pidzanie wyniesiono niepostrzezenie w czasie snu i zawieszono w dzwone koscielnym,

6 Po podwieczorku dopiero okazało się, że w samowarze tkwi od dawna poszukiwany przez nas Kot,

7 U nas w kaloryferach pływają ryby,

8 Jakis nieznan człowiek łapał na wędkę ryby. Zamiast robaków używał moich fotografii.

Chciałem więc uprzecic. Tym powodowany zainstalowałem przy drzwiach mego domu automatyczną łapę. Łapa wyskakuje bijąc petenta w głowę i odzywa się głos papugi proszący grzecznie o WIZYTOWKĘ.

Panski Mister Afanasjew

"Afanasjew z Sopotu. Poczta Afanasjewa"

Jerzy Afanasjew.

3 09 1939

w bitwa graniczna, wojska polskie ponoszą duże straty. Ogromna przewaga lotnicza nieprzyjaciela deorganizuje działania mobilizacyjne. Lotnictwo niemieckie niszczy polskie lotniska, ośrodki przemysłowe, linie komunikacyjne, bombarduje bezbronne miasta i wieś.

09 1939

Wielka Brytania i Francja zgodnie z układami wyprowadzają Niemcom wojnę, nie przystępują jednak do zdecydowanych działań wojennych. Polska walczy w samotności.

7 09 1939

Nowy rząd i naczelne dowództwo opuszczają Warszawę. Pancerne oddziały niemieckie już 8 września zbliżają się do Warszawy.

09 1939

Kapitulacja załogi Westerplatte. Mieli bronić się przez 2 godziny, walczyli 7 dni. Dowódcą załogi był major Henryk Sucharski (zmarł 30 08 1949 w Neapolu).

09 1939

Zaczyna się obrona Warszawy, obroną wojskową dowodził gen. Walerian Czuma, cywilną prezydent miasta Stefan Starzyński.

-22 09 1939

Bitwa nad Bzurą (pod Kutnem), armie "Poznań" i "Pomorze" atakują siły niemieckie w kierunku na Łódź i zadają im duże straty. Niemcy ściągają dywizje pancerne z południa Wisły, użycie przez nich ogromnych sił lotniczych decyduje o wygranej i ostatecznym okrążeniu sił polskich.

17 09 1939

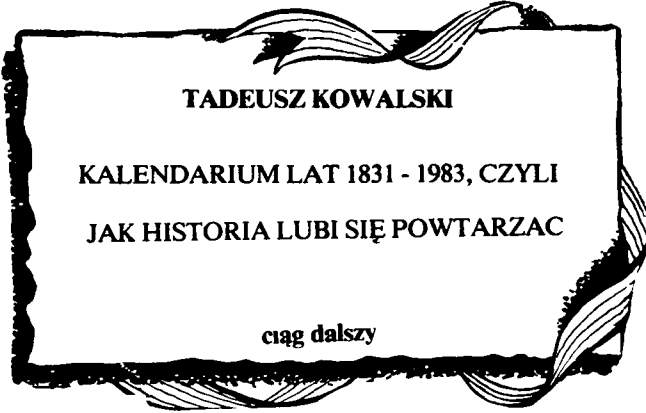
Armia sowiecka zgodnie z paktem Ribbentrop-Mołotowa zajmuje wschodnie tereny Polski. W tej sytuacji rząd i dowództwo naczelne udają się do Rumunii, rząd premiera Składkowskiego podaje się do dymisji.

27 09 1939

Powstanie w Warszawie konspiracyjnej organizacji wojskowej Służba Zwycięstwu Polski z gen. Michałem Karaszewiczem-Tokarzewskim na czele. Powołanie do życia konspiracyjnego Związku Harcerstwa Polskiego pod kryptonimem "Szare Szeregi". Warszawa kapituluje.

29 09 1939

Kapitulacja twierdzy Modlin.

30 09 1939

Powstaje polski rząd emigracyjny we Francji, premierem i wodzem naczelnym gen. Władysław Sikorski. Prezydentem na emigracji zostaje z desygacji prezydenta Moscickiego (zrezygnował z prezydentury) Władysław Raczkiewicz. Oddziały wojska polskiego rozpoczęły się tworzyć we Francji od 23 września.

2 10 1939

Kapitulacja Helu.

5 10 1939

Bitwa pod Kockiem, ostatnia w kampanii 1939 r. Niemcy likwidują oddziały polskie dowodzone przez gen. Franciszka Kleeberga.

Wrzesień - październik 1939

Niewielkie grupki oddziałów polskich przedostają się na Węgry, Litwę i Łotwę oraz do Rumunii, gdzie je internowano. Później część internowanych przekradła się do Francji.

Oficerowie polscy wzięci do niewoli przez armię sowiecką zostali osadzeni w obozach w Kozielecku, Starobielsku i Ostaszkowie.

26 10 1939

Terytorium Polski zajęte przez siebie podzielili Niemcy na 2 części: 1) Wielkopolskę, Pomorze, Śląsk, Zagłębie Dąbrowskie, Kujawy, Mazowsze Płockie włączyli do Rzeszy Niemieckiej,

2) z ziem województw warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego, krakowskiego oraz z części łwowskiego (na zachód od Sanu) utworzyli Generalne Gubernatorstwo. Tereny wschodnie zajęte przez Sowiety zostały w ramach tzw. plebiscytu wcielone do Związku Sowieckiego, z wyjątkiem Wilna, które zostało oddane Litwie.

6 II 1939

Aresztowanie i osadzenie w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen w Niemczech 183 profesorów i pracowników naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Górniczej w Krakowie.

18 II 1939

Podpisanie polsko-angielskiego układu morskiego w Londynie. Polskie okręty miały służyć pod dowództwem angielskim.

9 12 1939

Utworzenie w Paryżu Rady Narodowej pod przewodnictwem Ignacego Paderewskiego. Miała ona być organem doradczym rządu i Prezydenta Rzeczypospolitej.

26 12 1939

Zamordowanie w Wawrze pod Warszawą 107 Polaków w odwet za zabicie 2 Niemców. Była to jedna z pierwszych egzekucji zbiorowych w Generalnej Guberni.

Grudzień 1939

Sowietci rozpoczynają wywózkę Polaków z terenów wschodnich Rzeczypospolitej. Do czerwca 1941 wywieźli ok. 1,5 mln osób.

22 01 1940

Pierwsza z serii zbiorowych egzekucji w Palmirach pod Warszawą.

Styczeń 1940

Powstanie Związku Walki Zbrojnej na bazie Służby Zwycięstwu Polski.

7 02 1940

Powołanie Politycznego Komitetu Porozumiewawczego jako reprezentacji politycznej do walki z okupantem. W skład Komitetu wchodziły: socjalistyczna organizacja Wolność, Równość, Niepodległość, Stronnictwo Ludowe, Stronnictwo Narodowe, później Stronnictwo Pracy.

LIRYKA

Nowy wiersz Magdy Czyżyckiej

JAK ZWYKLE W PODRÓŻY

moj mały wielki bog ma niewiele wspólnego
z czymkolwiek ciałem
leżymy właśnie razem w przedziale podroży
dla palących nienormalnych szalejących
i pijemy deszcz co za oknem dużymi haustami
otwartymi ustami
i od deszczu jesteśmy cali
pijani i cali mali
i mamy dwa zaczerwienione nosy
a małemu wielkiemu bogu wyrastają włosy ochronne

moj mały wielki bog rośnie tylko wtedy kiedy wstaje
właśnie rośnie i zatrzymuje podróż na przystanku
pociągając panią z plecakiem za hamulec bezpieczeństwa

męstwa i szalenstwa
a tam nie ma peronów i nikt nie chce wysiadać
ani wsiadać ani płakać ani gadać
bo podróż jest bezcelowa osobowa i porusza się
skokami małymi krokami

moj mały wielki bog właśnie tanczy bluesa
między wagonami bo wyrosła mu malenka stopa
w bucie baletnicy dorodnej pannicy roztropnej dziewicy
tymczasem podróż krztusi się i gwizdze
z komina choć go nie ma leci para
mały wielki bog się stara by nie stracić równowagi
powagi ani głowy kiedy tak tancuje
balansuje mózg trenuje przestarzały i zgrzybiały

obrazek jak z obrazka brakuje tylko cieni
światłocieni i czasu tego śmierci okrycia z atlasu
moj mały wielki bog nie wie dokąd jedziemy ani
czemu deszcz pijemy zamiast kofeinem usiąść za stołem
nikt nie wie po co a jednak jedziemy
jedną głową w niebie drugą głową w ziemi

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI

Opus 22, tragedia

Siedzę nad brzegiem jeziora i patrzę na wodę. Patrzę na wyspę, na rosnące na niej drzewa. Widzę coraz więcej i myślę (myślę sobie cichutko) o moim dniu, który mija, ucieka mi. Ucieka niezbyt szybko, ale ja gonię go jeszcze wolniej.

Spytajmy więc - co dziś widziałem i czy widziałem to naprawdę? To były małe kolorowe domy i duże domy, w których mieszkają bogaci ludzie. Zobaczmy (zobacz i ty), kim jestem dziś i teraz, w zupełnie innym miejscu.

Jestem małym stworzonkiem. Nigdy nie byłem przeciętnie większy od mojego smiesznego wskazującego palca. Jestem wspomnieniem i żalem gdzieś we mnie. Właśnie żal jest sternikiem moich pragnień, zwłaszcza wtedy, gdy nie wiem czego chcę.

Jestem tam, gdzie mnie widzisz. Lecz jestem też w innych miejscach, w których widzę jeszcze moje ślady. I będę tam zawsze - póki starczy mi sił.

Toronto, 26 sierpnia 1980

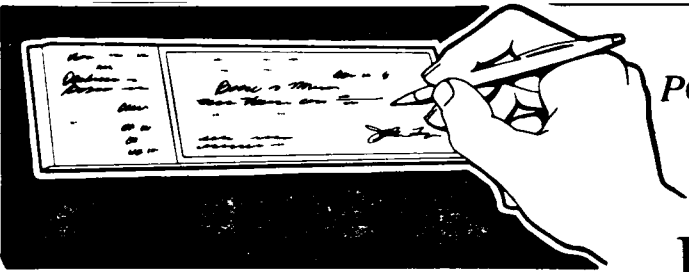
Znikajcie linie

Patrzę na mapę wiszącą na ścianie mego pokoju - to mapa Europy. Jeszcze rok temu byłem tam - tam zostali moi bliscy.

Mapa, na którą patrzyłem setki, może tysiące razy. Nigdy nie widziałem w niej nic nadzwyczajnego. A teraz widzę. Jej lewa strona pełna jest nieregularnych linii - to granice państw, granice kultur i języków. Prawa strona jest inna - jednolita, wielka płaszczyzna nie poprzecinana żadnymi liniami, żadnymi granicami.

Pamiętam inną mapę Europy - w starej encyklopedii Meyera'sa. Trzynastą tomów tej encyklopedii, odziedziczone po uchodzących z Łodzi Niemcach, stoi do dziś na najwyższej półce biblioteki moich rodziców. W tej encyklopedii jest hasło Russisches Reich, dużo tekstu, gotykiem, i mapy. Są tam mapy zatytułowane: podboje Rosji. Jest ich kilka. Azja, Europa. Na jednej mapie podboje Rosji nie chciały się zmieścić. Te mapy nie są jednolitymi płaszczyznami - jest tam wiele linii - granic - i kolejne daty - daty znikania tych linii - i nazwy państw i ludów. Kto dziś pamięta o takich państwach jak Armenia czy Buchar, Litwa, Ukraina - te nazwy też rzadko padają.

S S

PORADY FINANSOWE

AKCJE PREFEROWANE

Oceniając z punktu bezpieczeństwa inwestycji, po bondach akcje preferowane (preferred shares) znajdują się na drugim miejscu w wypadku dobrowolnego lub przymusowego rozwiązania firmy (oczywiście pomijam płatności bieżące - current liabilities jak na przykład wypłaty pensji dla pracowników)

Istnieją prawdziwe akcje preferowane, które nie posiadają klauzuli - "preference to assets" czy też "preference to dividend" lecz są to wyjątki potwierdzające regułę, podobnie jak akcje nie posiadające "par value" czyli z góry ustalonej sumy jaka w wypadku rozwiązania firmy zostanie zwrócona posiadaczom akcji (oczywiście po zaspokojeniu zadań finansowych posiadaczy bondów i płatności bieżących) "Par value" ma niewiele wspólnego z rynkową wartością danej akcji, jest to raczej suma umowna, która będzie respektowana w wyżej wymienionych okolicznościach. Wartość rynkowa akcji preferowanych będzie determinowana przez inne czynniki. Najważniejszym będzie fortuna firmy. Jeśli firma dobrze prosperuje jako indywidualna jednostka danego sektora przemysłowego i jednocześnie owa grupa przemysłowa korzysta z prosperity, wówczas akcje preferowane będą osiągały wartość powyżej "par value". Podobnie jeśli stopa procentowa (bank rate) będzie niewiele odbiegała od procentu jaki przynosi dywidenda akcji preferowanej, wówczas także rynkowa wartość akcji preferowanej będzie powyżej "par value".

Zdarza się jednak że firmy mające kłopoty finansowe nie są w stanie wypłacić dywidend należnych zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, wówczas wartość takich akcji spada znacznie poniżej ich wartości nominalnej (par value). Często bywa tak że rynek wyprzedza ogłoszenie zaprzestania wypłacania dywidend. Tak jest obecnie z akcjami preferowanymi Dome Petroleum Pref. A, B, które choć nominalnie posiadają wartość 25 00 C\$ (par value) obecnie na giełdzie oscylują w granicach 11 1/8 - 11 3/4. Wprawdzie wypłacają jeszcze dywidendę w wysokości 1 94 C\$ rocznie lecz dalsze jej utrzymanie jest uzależnione od faktu czy w najbliższych miesiącach firma ta zdoła przekonać wierzycieli aby rozłożyli jej płatności na dalsze terminy oraz publiczność, która w celu przysięcia z pomocą firmie winna zakupić następną serię akcji zwykłych (common shares) co oczywiście w takiej sytuacji jest znacznym ryzykiem. Akcje preferowane Dome Petroleum seria A i B zachowują się podobnie jak akcje preferowane innego kanadyjskiego kulejącego giganta firmy produkującej sprzęt rolniczy Massey-Ferguson. Akcje M-F Pref. seria A i B posiadają identyczną wartość nominalną (par value 25 00 C\$) oraz stałą dywidendę w wysokości 2,50 C\$ rocznie. Ze względu że firma stoi na krawędzi bankructwa dywidenda ostatni raz została wypłacona w I kwartale 1982 (0,625 C\$), a akcje te obecnie są do nabycia w podobnej cenie co akcje Dome Pet. Pref. A lub B. Nawet zawieszenie płatności przez firmę nie jest katastrofą dla akcjonariusza jeśli akcje których to dotknęło posiadają klauzulę stwierdzającą kumulację dywidend aż do wypłacenia ich w późniejszym terminie. Ze względu, że M-F Pref. A i B posiadają taką klauzulę oznacza to, że już w tej

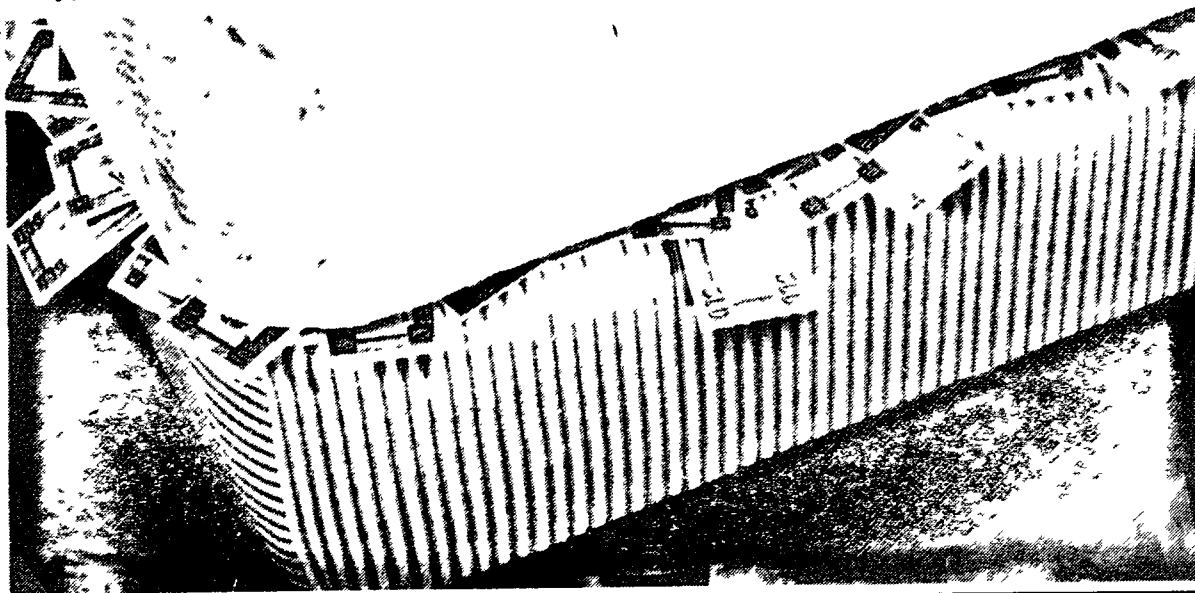
chwili skumulowane (choć nie wiadomo kiedy wypłacone będą) dywidendy osiągnęły sumę ponad 6 C\$ (1982 - 1 87C\$, 1983 - 2 50 C\$, 1984 - 1 87C\$)

Jeżeli więc Massey-Ferguson Ltd ogłosi na początku września rezultaty swego 3 kwartału i jeśli będą one pozytywne wówczas akcje preferowane tej firmy mogą znacznie podskoczyć na wartości. Akcje preferowane podobnie jak bondy mogą być wykupione w każdej chwili przez firmę, która je wystawiła - jeśli jednak posiadają klauzulę wcześniejszego odwołania (callable, redeemable) może się to zdarzyć w momencie kiedy firma je wydająca uzna że potrafi uzyskać fundusze potrzebne na dalszy rozwój na dogodniejszych warunkach. Istnieją także akcje preferowane o odwrotnej klauzuli (extendible), mimo iż mógł nadejść czas kiedy firma obiecała je wykupić mimo to może skorzystać z opcji i przedłużyć o pewien z góry ustalony okres wykupywanie akcji preferowanych.

Właściciele akcji preferowanych w przeciwieństwie do właścicieli akcji zwykłych (common shares) nie posiadają prawa zabierania głosu na dorocznych zebraniach akcjonariuszy. Jednak w momencie kiedy następuje zawieszenie wypłacanych dywidend dla akcjonariuszy akcji preferowanych wówczas aż do momentu uzyskania zaległej należności posiadają oni prawo głosu, przeto teoretycznie wpływają na rozwój wypadków w danej firmie. Zarówno wysokość dywidendy jak i wartość nominalna akcji preferowanych raz ustalona nie podlega żadnym zmianom. Chyba że 2/3 posiadaczy wyrazi zgodę na zmianę oraz będzie to zaaprobowane przez Ontario Security Commission ciało nadrzędne regulujące tego typu posunięcia. W roku 1983 firma Massey-Ferguson Ltd usiłowała wykupić swe akcje preferowane oferując 14 25 C\$ (a więc blisko 9 C\$ poniżej "par value") plus zaległe i niewypłacone dywidendy, nie uzyskała jednak zgody potrzebnej większości akcjonariuszy oczywiście nie zainteresowanych w pomniejszaniu wartości swych udziałów i przejęciu części strat firmy.

Istnieją także akcje preferowane, które można zamienić na akcje zwykłe. Są to podobnie jak bondy akcje przemienne (convertible). Akcje zwykłe (common shares) jako mniej bezpieczne w porównaniu z akcjami preferowanymi ulegają większym fluktuacjom, dlatego w punktach zwrotnych w dziejach danej firmy mogą ulec większej wycenie. Jeżeli następuje taka sytuacja wówczas bardziej opłaca się inwestorowi zamienić akcje preferowane na zwykłe, choć tego typu sytuacje zdarzają się nader sporadycznie.

W następnym odcinku omowimy korzyści jakie płyną z posiadania akcji preferowanych, a ściślej otrzymywania dywidend w corocznym rozliczeniu finansowym z Revenue Tax Canada.

U W A G A

Polonia w Toronto i okolicy POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD. 2150 BLOOR ST. W.

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

Konta depozytowe	9 0/0	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowane na każdy dzień depozytu)	8 1/2 0/0	rocznie
3-miesięczne certyfikaty	10 1/2 0/0	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	10 1/2 0/0	rocznie
1-letnie certyfikaty	10 1/2 0/0	rocznie
3-letnie certyfikaty	10 1/2 0/0	rocznie
3-letnie certyfikaty	11 0/0	rocznie
Non-redeemable ...	9 1/2 0/0	rocznie
RRSP i RHOSP	15 1/2 0/0	rocznie
Pozyczki personalne	15 0/0	rocznie
Hipoteki	15 0/0	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2.30 po poł. i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł. oraz SOBOTY
od 10 do 12.30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji politycznej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Jedn. Unii

CREDIT UNION
SW STANISŁAWA
' SW KAZIMIERZA

220 Roncesvalles Ave
tel 537 2181

2987 Bloor Str W
tel 236-1225

12 Denison Ave
tel 863-0996

PRAGNIESZ STAĆ SIĘ WŁAŚCIELEM
DOMU, DZIAŁKI BUDOWLANEJ,
DOMKU LETNISKOWEGO?
STĄ SIĘ NIM PRZY POMOCY
NAJWIĘKSZEJ NA SWIECIE PARAFIALNEJ

CREDIT UNION
SW STANISŁAWA I
SW KAZIMIERZA
KTORA OFERUJE
NA POWYZSZE CELE
TRZY TYPY HIPOTEK,

O ZMIENNYM
OPROCENTOWANIU 13 1/4 0/0
ZAMKNIĘTE — 13 1/4 0/0
OTWARTE — 14 1/4 0/0

WSZYSTKIE
UBEZPIECZONE
NA ŻYCIE
DO SUMY
\$ 30 000 00

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

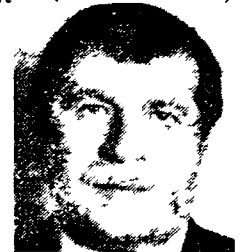

PONTIAC, BUICK, CADILLAC

Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS

pożyczka na samochód
Specjalizujemy się w otrzymaniu
pożyczki na samochód
dla nowo przybyłych
minimalna wpłata
niskie miesięczne spłaty

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko
ARNOLD PENK

(Wyróżniony przez GM jako "Senior master salesman")
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW LUB UBEZPIECZEN PROSZĘ
DZWONIĆ 964-3211 LUB DO DOMU W KAŻDYCH
GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU

832 BAY ST., TORONTO (przy College St.).

Mecenas January

PRAWO I TY

Bankructwo

Ciąg dalszy

Na wniosek wierzycieli, sąd może uznać dłużnika za bankruta, wydając decyzję, określaną jako *receiving order*. Po wydaniu takiej decyzji, do obowiązków sądu należy wyznaczenie licencjonowanego zarządcy masy upadłościowej - *licensed trustee*. Wyznaczając zarządcę, sąd ma obowiązek wziąć pod uwagę życzenia wierzycieli.

Obowiązki "trustees"

Trustee czyli zarządca masy upadłościowej, przede wszystkim ma obowiązek przejęcia wszystkich ksiąg i dokumentów i sporządzenia inwentarza.

- Nikt nie ma prawa utrudniać zarządcy masy upadłościowej przejęcia własności bankruta. Każdy, kto jest w posiadaniu własności bankruta, ma obowiązek wydać ją naznaczonemu przez sąd zarządcy masy upadłościowej.

- Obowiązkiem zarządcy jest utrzymanie masy upadłościowej - niedopuszczenie do spadku jej wartości, o ile to tylko możliwe. W przypadkach, kiedy bankrutem jest przedsiębiorstwo, może to oznaczać obowiązek dalszego prowadzenia firmy, będącej własnością bankruta.

- Musi zostać otwarte specjalne, osobne konto bankowe, dla transakcji dotyczących masy spadkowej.

Inspektorzy

- Inspektorów wybierają wierzyciele. Prawo stanowi, że inspektorów nie może być więcej niż pięciu.

- Inspektorzy, jako ciało kolegialne, pobierają decyzje większością głosów.

- Inspektorzy mają obowiązek od czasu do czasu sprawdzać stan i saldo konta bankowego i badać rachunkowość prowadzoną przez zarządcę masy upadłościowej.

- Obowiązkiem inspektorów jest też zatwierdzanie wszelkich wypłat i wydatków dotyczących masy spadkowej.

Amerykanscy astronomowie znowu doszli ostatnio do bulwersującego wniosku, że być może w Układzie Słonecznym jest nie 9 a 10 planet! Przypuszczenia to opierają na fakcie istnienia zakłocen na orbicie Urana i Neptuna, które mogą wskazywać na istnienie na orbicie Plutona jakiejś większej masy. Z powierzchniowych obliczeń odległość nowej, hipotetycznie istniejącej planety określa się na ok. 8 mld km od ostatniego w naszym Układzie Słonecznym Plutona.

Juz w 1766 roku niemiecki astronom J. D. Titius, a później jego rodak - Bode, zajmowali się "poszukiwaniem" nowych planet wysuwając śmiało tezę o istnieniu kiedyś w naszym ukła-

dzie planety zwanej Faetonem. Astronomowie radzieccy wystąpili natomiast w 1981 roku z nieprawdopodobnym przypuszczeniem, jakoby nasz Księżyc był pozostałością tej właśnie zaginionej planety. W swoim twierdzeniu opierali się

WYCIECZKI W ZNANE I NIEZNANE

oni na stałych prawidłowościach kosmicznych, według których na przykład jedyna Ziemia posiada aż tak wielkiego satelitę, poruszającego się w dodatku i funkcjonującego z tak niesłychaną logiką. Rosjanie podejrzewają nawet, że Księżyc

został przetransportowany przed milionami lat z orbity za Marsem przez nieznaną przyczynę z Kosmosu. I dalej - według tego twierdzenia Księżyc jest rodzajem pomnika, jaki nasi kosmiczni bracia postawili nam na pamiątkę swojej

Kto usmiercił dinozaury?

w naszej sprawie ingerencji

Naturalnie, hipotezy te należy traktować wyłącznie z przymrużeniem oka. Podejrzenia, też i hipotezy na temat zaginionej planety było już tak wiele. Jedną z nich dotyczyła na

przykład Peruna - satelity Ziemi, który podobno najpierw rozpadł się, a potem, przed 70 mln lat upadł na Ziemię, wybit "dziurę" w miejscu, gdzie dziś jest Pacyfik, zniszczył kontynent Pacyfide, spowodował rozpad prakontynentu Pangei

i usmiercił dinozaury. Według przypuszczeń naukowców tenże Perun miał być fragmentem Faetona - brakującej nam planety.

Badania lat szesdziesiątych wskazywały na możliwość istnienia w Układzie Słonecz-

nym jeszcze jednej planety (która to już z kolei?) - Vulcana, który miał sąsiadować ze Słońcem i Merkurem. Szybko jednak skorygowano wyliczenia i hipoteza upadła. Obecnie astronomowie "polują" na 10 planetę, którą już nawet nazwano Decymonem. Jej odległość od Słońca wyliczono w jednostkach astronomicznych na $0,4 + (0,3 \cdot 28) = 77,4$ według wzoru Titiusa-Bodego $0,4 + (0,3 \cdot 2^n)$, gdzie za n służy odległość Ziemi od Słońca.

Ale tak naprawdę to wcale nie wiadomo, gdzie się podziela ta dziesiąta planeta i kto usmiercił te nieszczęsne dinozaury. Jest to na razie kolejna nierozwiązana zagadka Kosmosu.

MARAX

WYBORY DO KONGRESU KPK

7 września w Toronto rozpocznie się Zjazd Kongresu Polonii Kanadyjskiej. Odbędą się też wybory do jego władz.

Oficjalnymi kandydatami na prezesów Kongresu są obecny prezes KPK Jan Kaszuba i prezes Okręgu Toronto Jerzy Burski. Jak informowaliśmy w ubiegłym numerze dołączył do nich niezależny kandydat, wydawca torontonskiego *Expresu* Aleksander Pruszyński. W przeciwieństwie do swych konkurentów obznajomiony z prasą "Olo" zadbał bardziej od nich o reklamę wyborczą. Dotychczas nie dotarły do nas programy wyborcze kandydatów, którzy reprezentować będą organizacje polonijne. "Olo" opublikował swój program w swej gazecie. Jakkolwiek jest on kandydatem o znikomych szansach jego poglądy na pracę Kongresu mogą być przyczynkiem do dyskusji nad wizją Kongresu oczami obserwatora z zewnątrz.

OTO FRAGMENTY

Od lat mówi się w Polonii o konieczności zbliżenia z Ukraincami, a w rzeczywistości sprawa ta nie posuwa się dalej.

Rząd Kanady posiada wiele programów pomocy finansowej dla poszczególnych grup etnicznych, dla poszczególnych przedsięwzięć w skali kraju i w skali poszczególnych regionów. Ze wszystkich grup etnicznych właśnie Polonia najmniej korzysta z tych programów.

Powinnismy mieć kogoś na szczepku ZG, kto interesowałby się tą sprawą, kto śledziłby rozwój sytuacji, kto poinformowałby ZG o możliwościach uzyskania subsydiów. Po to, abyśmy mogli z nich korzystać w takim stopniu, jak robią to inni.

W dziedzinie kultury i sztuki rola Kongresu jest obecnie znikoma. Warto zastanowić się nad zorganizowaniem konkursów literackich i artystycznych oraz nad organizacją odczytów i przedstawień, które odbywałyby się we wszystkich głównych skupiskach Polonii.

W dziedzinie sportu jest podobnie. Jeśli nie chcemy, by nasza młodzież jeździła na Polonijne Igrzyska do Polski, trzeba im dać coś w zamian. Coś na przykład w postaci igrzysk Polonii Północnej Ameryki oraz igrzysk krajów zniewolonych przez komunistów.

Zrzucenie prac dla Polonii na barki nielicznej grupy działaczy społecznych uniemożliwia większe przedsięwzięcia. Trzeba więc stworzyć warunki dla posiadania kadry płatnych pracowników ZG i poszczególnych Zarządów Okręgowych, która to kadra zajmowałaby się sprawami naszej grupy etnicznej.

Od kilku tygodni można uzyskać pomoc od Rządu Federalnego. Dopłaca on każdemu bezrobotnemu, który pracuje na rzecz organizacji społecznej 60 dolarów, do jego zasadniczej stawki bezrobotnego, jeśli pracuje dla takiej organizacji powyżej 28 godzin tygodniowo. Korzystając z tego przepisu możemy mieć w okręgach do dziesięciu pracowników, bo zawsze jest ktoś, kto co najmniej chwilowo jest bezrobotny i mógłby pomóc w pracy biur Kongresu.

Mimo istnienia Rady Polonii Wolnego Świata wiadomości o Polonii z jednego kraju bardzo słabo docierają do innych Polonii. Najlepszą formą uzdrowienia tej sytuacji byłoby zwołanie Kongresu Polskich Dziennikarzy i połączenie tego z wizytą w maju przyszłego roku Ojca Świętego. Pierwsze kroki zostały w tej mierze już zrobione.

MODA

Co nowego tej jesieni?

Przed wszystkim jeszcze większe ramiona. Linia ramion jest mocniejsza, bardziej kwadratowa, dłuższa nawet o kilka cm niż w ubiegłym roku.

Ogólnie można powiedzieć, że wszystko jest większe - szersze, dłuższe - ale z pewnym zastrzeżeniem zniknęły fasony workowate. Ubrania obszerne u góry i dużo dłuższe niż w ubiegłym roku, związują się od linii ramion w dół podkreślając sylwetkę. Dotyczy to zarówno zakrętów, swetrow jak i palt.

Palto, jeśli szersze, zwykle ściągnięte jest paskiem. Zawsze jednak to co pod paltem jest wąskie (wylęczając ramiona jeśli mówimy o sukience, bluzce czy zakiecie).

Spodnie mniej w tym sezonie. Szczególny nacisk położony jest na spodnie. Są one miękkie, pełne u góry (efekt zakładek), mają proste nogawki i mankiety. Następną grupą to spodnie bardzo szerokie i przykuse. Sporo również wąskich spodni typu narciarki.

Charakterystyczne dla tego sezonu jest używanie tkanin o rozmaitych fakturach i kombinowanie ich ze sobą.

TYLKO DLA CIEBIE

Co z włosami? WŁOSY SIWE

Siwizna wcale nie jest związana z wiekiem i często nawet bardzo młode kobiety nagle zaczynają siwieć. Fryzjerzy twierdzą jednak, że nie ma się czym przejmować. Oto jak należy postępować z siwiejącymi włosami.

Szampon - włosy siwiejące należy myć takimi szamponami, które nie odbierają włosom ich naturalnego pigmentu. Każdy fryzjer zaleci stosowanie odpowiedniego szamponu, zależnie od powodu siwizny.

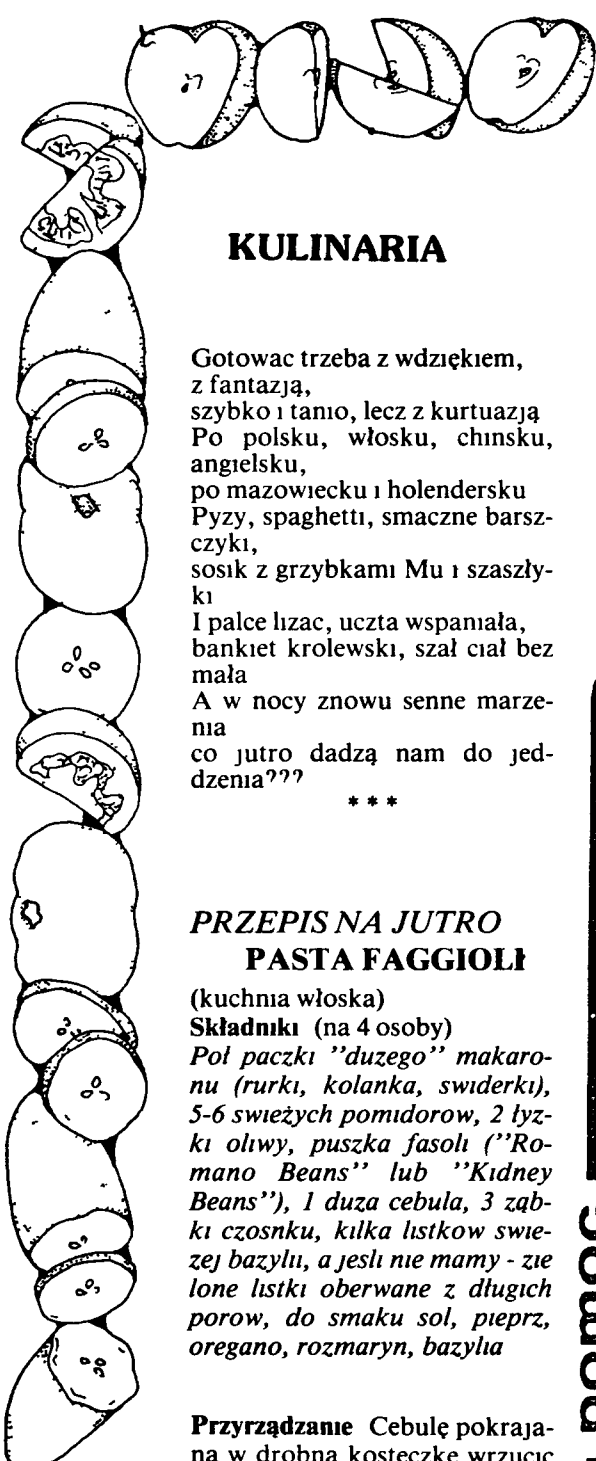
Odzywki - najlepiej robi preparat "Redken's Mira - 9", który nakłada się na włosy na 60 sekund, a potem dokładnie zmywa.

Fryzura - siwiejące włosy wyglądają najlepiej, jeżeli są krótkie, miękkie i dobrze obcięte.

Farbowanie - jest to najważniejsza sprawa w wypadku siwych włosów. Zrećnie bowiem podbarwiane nie sprawiają najmniejszego kłopotu. Trzeba jednak pamiętać, aby nie stosować preparatów na bazie amoniaku.

Trwała - często raptownie siwiejące włosy zmieniają w radykalny sposób swoją strukturę, a wręcz należy je "traktować" specjalnymi preparatami. Dobre rezultaty daje stosowanie "Wella's Perm A Gray".

Układanie - grzywka wygląda dobrze! Pamiętajmy, aby włosy były zawsze świeżo umyte, świeżące i aby nigdy nie wyglądały na "ułożone".

KULINARIA

Gotować trzeba z wdziękiem, szybko i tanio, lecz z kurtuazją. Po polsku, włosku, chińsku, angielsku, po mazowiecku i holendersku. Pyzy, spaghetti, smaczne barszczyki, sosik z grzybkami. Mu i szaszłyki. I palce lizac, ucztą wspamiała, bankiet królewski, szal ciał bez mała. A w nocy znowu senne marzenia. Co jutro dadzą nam do jedzenia???

PRZEPIS NA JUTRO PASTA FAGGIOLI

(kuchnia włoska)
Składniki (na 4 osoby)
Pół paczki "dużego" makaronu (rurki, kolanka, swiderki), 5-6 świeżych pomidorów, 2 łyżki oliwy, puszka fasoli ("Romano Beans" lub "Kidney Beans"), 1 duża cebula, 3 ząbki czosnku, kilka listków świeżej bazyli, a jeśli nie mamy - zielone listki oberwane z długich porów, do smaku sól, pieprz, oregano, rozmaryn, bazyli.

Przyrządzanie Cebulę pokrajaną w drobną kosteczkę wrzucić na rozgrzany tłuszcz, a gdy

lekką się zeszklił dodac drobniutko pokrajany czosnek. Po kilku minutach (należy uważać, aby cebula się nie przysmażyła) dodac pokrajane w grubą kostkę pomidory, listki bazyli lub pora, wszystkie przyprawy i tyle wody, aby lekko przykryła pomidory (ale potrawa musi być dosyc gęsta). Gotujemy na wolnym ogniu ok 15 minut. Pod koniec gotowania dodac opłukaną fasolę i gotować jeszcze 5-8 minut. Następnie całość przelozyc do garnka, w którym gotowaliśmy makaron, dokładnie wymieszać z opłukanym ugotowanym wcześniej makaronem i natychmiast podawać.

Paczki do Polski

- SPECJALIZUJEMY SIĘ W PACZKACH NA ZLECENIE
- PACZKI PAKOWANE SA W NIEMCZACH ZACHODNICH I DOSTARCZANE DO DOMU ODBIORCY NA TERENIE CAŁEJ POLSKI W TERMINIE OK 15-25 DNI
- PACZKI EXPRESOWE DORĘCZAMY W OK 7-10 DNI. Dodatkowa dopłata wynosi \$6
- CENY W DOLARACH KANADYJSKICH W CENACH ZAWARTY JEST KOSZT TRANSPORTU
- ANI ODBIORCA ANI NADAWCA DO NASZYCH CEN NIC WIĘCEJ NIE DOPŁACAJĄ
- PRZESYŁAMY PISEMNE POTWIERDZENIE ODBIORU
- W RAZIE ZAGINIĘCIA PACZKI GWARANTUJEMY WYSŁANIE PACZKI O TEJ SAMEJ WARTOŚCI NA NASZ KOSZT
- NAJMNIEJSZE ZLECENIE \$20 LUB 5 KG
- PRZESYŁAMY RÓWNIEŻ TANIO PIENIĄDZE DO POLSKI

- Dodatkowe informacje przysyłamy na życzenie
- DATKI NA KOŚCIOŁY W POLSCE PRZESYŁAMY BEZPŁATNIE
 - JAK WYSŁAĆ PACZKĘ
 1. Wytłnij nasze ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI
 2. Zaznacz ilość zamawianych artykułów i zsumuj ich wartości
 3. Na oddzielnej kartce wyraźnie napisz swój adres i telefon oraz adres odbiorcy w Polsce
 4. Wyślij w zaadresowanej do nas kopercie ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI kartkę z adresami oraz money order lub czek (płatny dla SAP) na kwotę równą wartości paczki

ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI
ZLECENIA PROSIMY PRZYSYLAĆ NA ADRES (tylko dla korespondencji)

DZIAŁAMY OD 1982 ROKU CIESZYMY SIĘ ZAUFANIEM RODAKÓW NADAJĄCYCH PACZKI Z KRAJÓW

SAP pomoc
1180 Mississauga Valley Blvd
Unit 24
MISSISSAUGA ONTARIO
L5A 3M9 Canada

● **ARTYKUŁY DO WYBORU**

		\$ Can.	szt.
1	Szynka konserwowa	900 g	6 20
2	Szynka konserwowa	450 g	3 20
3	Szynka mielona	340 g	1 80
4	Salami	900 g	6 10
5	Paszтет	200 g	1 20
6	Bekon	450 g	2 80
7	Wieprzowina w konserwie	300 g	1 90
8	Wołowina w konserwie	400 g	2 50
9	Sardynki w oliwie	125 g	0 90
10	Makrela w pomidorach	125 g	0 90
11	Filety śledziowe	200 g	1 50
12	Ser twarde w kawałku	500 g	4 90
13	Masło w puszcze	1 kg	6 20
14	Margaryna	500 g	1 40
15	Olej roślinny	1 litr	2 50
16	Dzemu pomarańczowy	450 g	1 50
17	Miód naturalny	450 g	2 90
18	Ananas w puszcze	750 g	1 30
19	Brzoskwinie w puszcze	750 g	1 20
20	Koktail owocowy w puszcze	750 g	1 30
21	Figi suszone	250 g	1 10
22	Rodzynki	200 g	1 20
23	Migdały	200 g	1 60
24	Orzeszki ziemne	200 g	1 40
25	Herbata w torebkach	25 szt.	1 20
26	Herbata w wiórkach	500 g	4 30
27	Kawa ziarnista	500 g	3 50
28	Kawa instant typu Nesca	100 g	2 50
29	Kakao	250 g	2 50
30	Czekolada do picia w proszku	800 g	3 90
31	Czekolada mleczna	100 g	0 80
32	Czekolada z bakaliami	100 g	1 00
33	Czekolada z orzechami	100 g	1 00
34	Batonik czekoladowy	1 szt.	0 25
35	Cukierki owocowe z witaminami	500 g	2 50
36	Guma do żucia miętowa	12 szt.	1 00
37	Guma do żucia owocowa	12 szt.	1 00
38	Guma balonowa	12 szt.	1 20
39	Pieprz czarny	100 g	1 10
40	Koncentrat pomidorowy	50 g	0 30
41	Kostki rosółowe (z kury) na 5 litrów	100 g	1 00
42	Kostki rosółowe (wojowe) na 5 litrów	100 g	1 00
43	Mleko w proszku	400 g	3 10
44	Infant formula w proszku	1 kg	10 70
45	MILUPA z bananami	300 g	3 10
46	MILUPA z mieszankami owocami	850 g	7 70
47	Witaminy dla dzieci	100 szt.	2 30
48	Aspiryna Bayer	20 szt.	1 80
49	Wata	200 g	0 75
50	Pasta do zębów (duża)	150 g	1 40
51	Mydło toaletowe	100 g	0 50
52	Szampon do włosów	1 litr	2 50
53	Proszek do prania	3 kg	4 90
54	Proszek do szorowania	500 g	1 50
55	Fłyn do mycia naczyń	1 litr	1 90
56	Zapalniczka gazowa	1 szt.	0 90
57	Rajstopy damskie (małe)	1 szt.	1 00
58	Rajstopy damskie (średnie)	1 szt.	1 00
59	Rajstopy damskie (duże)	1 szt.	1 30
60	Dziny Montana	1 szt.	13 00

● **OWOCE**

Pomarańcze (świeże)	10 kg	16 40	5 kg 9 00
Grejpfruty (świeże)	10 kg	17 40	5 kg 9 50
Cytryny (świeże)	10 kg	17 40	5 kg 9 50
Ananasy (świeże)	5 szt.	12 00	1 szt. 2 60

Ponadto możecie Państwo wysłać przez nas do Polski samochód (nowy lub używany) oraz artykuły techniczne i odzieżowe a także świeże kwiaty z okazji ślubu, imienin itp.

Oferujemy również sprowadzenie do Kanady na zamówienie samochodu lub innych artykułów z Europy.

Ceny powyższych usług ustalamy indywidualnie.

TEL (416) 273-5729

ZDROWIE

O sporcie kobiet inaczej...

Jeden z naszych czytelników nadesłał wycinek z informacji agencji UPI dotyczący katastrofального wpływu jaki wywiera sport na kobiety, które go uprawiają. W liście nawiązał do artykułu "Kobiecość i sport" zamieszczonym w numerze 97 działu "Zdrowie", którego przedmiotem było przedstawienie mitów szkodliwości uprawiania sportu. "Jako były trener kobiecego zespołu - pisze - twierdzą, z całym przekonaniem, że sport wyczynowy działa na zawodniczki deformująco. Współpracując z jedną z Akademii Wychowania Fizycznego w Polsce miałem okazję zetknąć się z wynikami badań, z których wniosek był tylko jeden. Nie można dla medali poświęcać zdrowia i życia dziewcząt.

Oto streszczenie nadesłanej przez czytelnika informacji

Barbara Drinkwater, bada skutki uprawiania ćwiczeń fizycznych na organizm. W opublikowanych w lipcu tego roku w New England Journal of Medicine wynikach badań przeprowadzonych pod jej kierunkiem na University of Washington ujawniła, iż kobiety uprawiające forsownie sport doprowadzają swój koscielec do stanu, w którym znajduje się on zwykle dopiero w wieku 52 lat. Ma on bowiem znacznie mniej wapna. Dotyczy to zwłaszcza kobiet, które z nieznanymi jeszcze powodami, ale w wyniku intensywnego uprawiania treningu baletowego czy sportowego utraciły na okres od kilku miesięcy do kilku lat menstruację.

Zjawisko to dotyczy prawdopodobnie także setek tysięcy kobiet, które z powodu nadmiernego wysiłku nie miesiaczkują. "Nie jestem przeciwniczką intensywnego treningu - mówi dr Drinkwater Zawodniczki, które go uprawiają powinny wyrównywać braki wapna odpowiednią dietą mleczną zawierającą dużo wapna. Czysta dawka uzupełniająca powinna wynosić 15 grama wapna dziennie".

Przyczyną spadku poziomu wapna jest brak żeńskiego hormonu estrogenu, który umożliwia wchłanianie tej substancji. Brak wapna - niezbędny do funkcjonowania,

organizm uzupełnia z własnych kości.

U starszych kobiet częste są złamania kości przy niewielkich nawet upadkach - właśnie z powodu nieobecności estrogenu.

Słabość kości jest jedną z głównych przyczyn śmierci i kalectwa kobiet, które przekroczyły wiek przekwitania.

Zawodniczki sportowe, które zrezygnowały już z uprawiania sportu, ciężko fizycznie pracujące kobiety, które miały okres przerwy w miesiączkowaniu należą do bardziej podatnych na różnego rodzaju złamania kości. Najbardziej dotknięte schorzeniami są biegaczki długodystansowe.

ZASTĘPCZA POMPA

W Stanford, w Kalifornii trwają przygotowania do wszczepienia pierwszej z 20 plastikowych pomp sterowanych przez komputer. Ich zadaniem jest wspomaganie pracy serca. Federal Food and Drug Administration udzieliła zgody na wszczepienie urządzenia pacjentom, dla których brak wciąż zastępczych serc oraz osobom których stan po operacji serca jest beznadziejny.

Pompy będą urządzeniami tymczasowymi. Dzięki nim pacjenci będą mogli poczekać

kilka miesięcy na otrzymanie ludzkiego serca lub przejść przez szereg operacji korekcyjnych.

Podobne urządzenia otrzymało już 200 pacjentów w USA, ale są one znacznie mniej wygodne w użyciu. Opatrzony różnymi przewodami ulegają łatwo zapowietrzeniu.

Pompa nowego typu nie ma tej wady, ale wymaga nadal od pacjenta leżenia w łóżku, do którego podłączony jest komputer.

HATHA JOGA

Jak się koncentrować?

Niektórzy adepci jogi mogą od razu zapisać nogi w pełnym Lotosie. Dowodzi to wrodzonej elastyczności stawów - uczniowie ci będą mieli ułatwioną stronę gimnastyczną tej asany, ale u wszystkich debutantów wyrobienie umiejętności koncentracji wymaga długich praktyk i dyscypliny wewnętrznej.

Jak się koncentrować?

Musimy skierować naszą myśl na jedną tylko rzecz. Spróbujmy skupić uwagę wyłącznie na odczuwaniu siebie. Należy zapomnieć o swojej sytuacji życiowej i aktualnych sprawach, aby przestać absorbować umysł różnorodnymi i chaotycznymi myślami, które nie pozwalają na uzyskanie spokoju. Najwłaściwszą i najprostszą metodą prowadzącą do wyłączenia się przez odczuwanie siebie jest skoncentrowanie uwagi na oddechu.

Pamiętając o utrzymaniu kręgosłupa w linii prostej, wczujmy się w rytm i tempo oddechu (krótszy wdech, długie

zatrzymanie oddechu i wydech dwa razy dłuższy niż wdech).

W czasie cyklu oddechowego rozróżniamy jego poszczególne fazy.

wdech - odczuwamy napływ przez nos świeżego, chłodnego powietrza, jego zapach i jakość, jeśli ćwiczymy na świeżym powietrzu - las, zielen, kwiaty, liście. Jeśli ćwiczymy w zamkniętym pomieszczeniu, rodzaj powietrza napływającego przez otwarte okno, np. powietrze wilgotne lub rozgrzane słońcem itp.

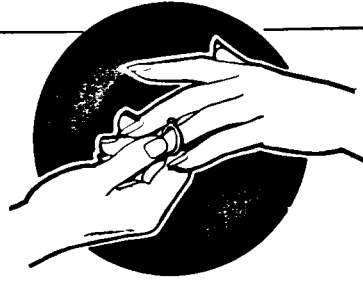
Po wypełnieniu płuc powietrzem, zatrzymując oddech, odczuwamy pełnię i spostrzegamy ciszę w której (z czasem po dłuższym treningu) słyszymy swoje tętno. Wykonując wydech czujemy rozluźnienie mięśni i ciężar naszego ciała - działanie prawa grawitacji, a z czasem, po dłuższej praktyce, wczuwamy jak gdyby odpływ zmęczenia i ogarnia nas ciepło.

Po wydechu chwilę pozostajemy w bezdechu i znów spostrzegamy ciszę, inną niż

przy wdechu zatrzymanym i innym rytm pulsu.

Myśl nasza przez cały czas, nie zbaczając na inne tory, powinna być skierowana wyłącznie na te doznania. Uważajmy jednak by skupiając uwagę na rozróżnianiu poszczególnych faz oddechowych nie przerywać oddychania, lecz oddychać stale w jednakowym rytmie.

Skupienie się na odczuwaniu siebie nosi nazwę "koncentracji bezprzedmiotowej". Metoda ta uchodzi za szczególnie korzystną dla ludzi przepracowanych i wyczerpanych nerwowo. Medytacja bezprzedmiotowa ma doprowadzić nas do wyciszenia, do stanu, kiedy nie tylko nabierzemy przekonania, ale wręcz odczujemy, że napięcie i zdenerwowanie jest przeciw nam, opanowanie natomiast darzy nas spokojem i siłą. Uspokajające działanie, jak również pewien stan koncentracji, zaczyna występować po 5-10 min trwania w asanie.

MATRYMONIALNE

POLKA, 33 lata, szczera, sympatyczna i chyba atrakcyjna, od 2 lat w Kanadzie, wśród tłumy, a jednak samotna, pragnie poznać zdecydowanego na trwałą znajomość, w konsekwencji małżeństwo, wysokiego, przystojnego kawalera (a w każdym razie pana bez zobowiązań, lat 30-38, ze wschodniej Kanady (Ontario, Quebec).

Chciałabym, aby Pan ten był katolikiem, który w Kanadzie jest już na tyle długi - ze czuje się tu pewnie - tak psychicznie jak i zawodowo, na tyle natomiast krótko, że czuje w sobie jeszcze ten polski romantyzm.

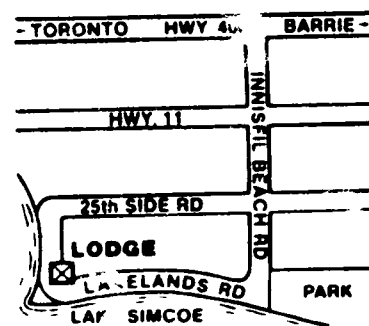
Tylko poważne foto-oferty, wraz z adresem i telefonem proszę kierować na adres Redakcji. Dla A-333

KAWALER lat 30, od 3 lat w Toronto, ustabizowany, interesujący się poezją, muzyką klasyczną, filmem, z bardzo dobrą aparacją, pozna Panią do lat 30 w celu nawiązania kontaktów towarzyskich, najchętniej z nowo przybyłą emigracją, z kulturalnym obyczajem i minimum średnim wykształceniem. Poważne foto-oferty kierować na adres E T. Dla A 334 87-89

Uczciwy kulturalny emeryt, właściciel posiadłości w krainie lasów i pol, pragnie poznać miłą prawego charakteru panią domatorkę lubiącą życie wśród przyrody, w celu matrymonialnym. Fotooferty proszę przysyłać do E T dla B001 lub dzwonić (705) 645-4898

KAWALER lat 28, na stałe w Kanadzie bardzo samotny, pogodnego usposobienia pozna panią do lat 30 o podobnym zainteresowaniu w celu matrymonialnym.

NIEZALEŻNIE materialna, 34 lata, 2 dzieci, pogodna, szczupła, poszukuje bratniej duszy. Tel (519) 728-6808 A-11

DOGODNY DOJAZD 70 km OD TORONTO
SAVANNAH LODGE & HOTEL
NAD PIĘKNYM JEZIEM SIMCOE

- MIEJSCE SPOTKAN DLA PRAGNĄCYCH SIĘ POZNAC
- WIECZORKI TANECZNO-ZAPOZNAWCZE
- HOTEL — ATRAKCYJNE CENY
- DUŻY PARKING — BEZPŁATNY
- RESTAURACJA — DOSKONAŁA KUCHNIA MIĘDZYNARODOWA

PACZKI DO POLSKI
NAJSOLIDNIEJ NAJTANIEJ
CHCESZ NAPRAWDĘ POMÓC RODZINIE W POLSCE
WYSYŁAJ PACZKI TYLKO ZA POŚREDNICTWEM FIRMY

TransCanPol

jedynej firmy posiadającej kanadyjski serwis w Polsce

GWARANTUJEMY.

- dostawę paczki do drzwi odbiorcy
- ubezpieczenie przesyłki
- potwierdzenie odbioru przez odbiorcę na czwartej kopii dowodu nadania
- uprzejmą i miłą obsługę w Kanadzie i w Polsce
- rzetelną informację

UNIKACIE PAŃSTWO:

- dodatkowych kosztów i opłat (portowych, lotniskowych i za serwis w Polsce, którego faktycznie firmy nie rozwijają - paczek w Polsce nie wykonują)
- rozkradnięcia paczki przez nieuczciwych magazynierów, którzy w firmach nie dowożących paczek do domów, mają czas na "kontrolowanie" zawartości paczki, zanim zgłosi się odbiorca
- oszczędzicie swoim najbliższym straty czasu i dodatkowych kosztów związanych z podróżą po odbiór paczki

PORÓWNAJCIE PAŃSTWO RODZAJ OFEROWANEGO SERWISU - PEWNOŚĆ CENY, A PRZEKONACIE SIĘ, ŻE

TransCanPol

393 Roncesvalles Ave
Toronto, Ont M6R 2N1, tel 535-9944

OFERUJE PAŃSTWU NAJTANSZY I NAJSOLIDNIEJSZY SERWIS

Posiadamy materiały do pakowania paczek
SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE I DEALERZY

HOROSKOP TYGODNIA

Z TELESKOPU ESERALDY

8.IX. - 14.IX.

BARAN
(Aries)
21 03 - 20 04

Nareszcie zrozumiesz powód wszystkich złożonych problemów które dręczyły cię dotychczas. Ktoś chce tobą manipulować i kto wie może dobrze na tym wyjdzie? Musisz jednak przede wszystkim dowiedzieć się na pewno co inni mają na myśli i jakie snują plany w stosunku do ciebie. W kontaktach z dzieckiem nie bądź zbyt arbitralny bo dziecko może źle odebrać twoje intuicje i zacząć się kłopoty. Zdrowie doskonale samopoczucie równie 11-ego pomysł o tym aby ucieścić starszego kuzyńca drobnym prezentem. Rozmowa z szefem może pomóc ci w rozwiązaniu zawodowych problemów.

BYK
(Taurus)
21 04 21 05

Doskonali tydzień na spędzić nie go w miłej ciepłej atmosferze z kims kogo darzysz głębokim uczuciem. Bardzo ważni będą również oddani ci przyjaciele. W ciszy i spokoju możesz więc oddać się swemu ulubionemu hobby. Nikt i nic nie będzie ci przeszkadzało. W pracy wszystko układa się pomyślnie a na wet otwierają się nowe możliwości ogromnie ważne dla twojej kariery. Ktoś powierzy ci swoje pieniądze potraktuj to rozsądnie i wykorzystaj dla umocnienia własnej pozycji. Koniecznie zadbaj o siebie. Twoje kolory to szary i niebieski.

BLIŹNIAKI
(Gemini)
22 05 21 06

Mozesz mieć własne teraz wiele wątpliwości co do tego czy postąpiłeś słusznie. Niestety trudno ci będzie znaleźć odpowiedź na to pytanie i dopiero czas pokaze kto był w tym po jedynku zwycięzcą. Zainteresuj się sprawami religijnymi może ci to pomóc w zrozumieniu wielu spraw. Decyzja dotycząca twojego życia a podjęta 9 ego okaże się jak najbardziej słuszną. Szukaj w swym otoczeniu ludzi którzy swym zdrowym krytycyzmem pomogą ci ustosunkować się do bieżącej sytuacji. 11 ego starszy mężczyzna będzie powodem całej serii kłopotów.

RAK
(Cancer)
22 06 - 23 07

Twoje akcje w środowisku zawodowym wyraźnie rosną. Szef ma ci do przekazania specjalne wiadomości ale nie będzie raczej sensu dzielić się nimi z każdym kto tylko chciał będzie słuchać. Na horyzoncie pojawiają się sprawy związane z kupnem nieruchomości. Szukanie oglądać nie i zastanawianie się sprawi ci wiele przyjemności choć dotąd nie wydawałeś się być bardzo zainteresowany całą sprawą. Nieco kłopotów finansowych i wiele tajemniczych zagadek do rozwiązania. 11-ego wręcz staniemy oko w oko z całkowitą egzotyką. Bardzo pomogą ci ludzie starsi od ciebie.

LEW
(Leo)
24 07 23 08

Do spraw finansowych musisz podchodzić z ostrożnością ale nie znaczy to wcale że należy sobie odmawiać drobnych przyjemności. Niewykluczona duża wyprawa ale trzeba grać o czym ostatnio wydajesz się nie pamiętać. Na początku tygodnia możesz czuć się winny i tylko ty rozumiesz skąd się to uczucie wzięło. Zajmij się domem i rodziną. Nie pozwól aby iluzje przesłoniły ci naprawdę ważne sprawy. 13 ty dniem dobrym na podroże a 14 ego trzeba pamiętać że ktoś starszy gwałtownie potrzebuje twojej pomocy.

PANNA
(Virgo)
24 08 23 09

Mozesz zrobić bardzo dużo aby usatysfakcjonować rodzinę w tym także rodziców. Trzeba tylko chcieć a z tym u ciebie nie jest najlepiej. Wydarzenia zwiną nieco tempo i znajdziesz czas aby zastanowić się nad budżetem i możliwością ewentualnych oszczędności. Ostatnio wzrosły wyraźnie koszty twojego utrzymania i trudno to bagatelizować. 12 ego ktoś kogo darzysz uczuciem znajdzie się w impasie i potrzebna będzie twoja pomoc. W końcu tygodnia doskonale będziesz pracował nad sytuacją wykorzystaj to aby w odpowiedni sposób pokierować swoim życiem.

WAGA
(Libra)
24 09 23 10

Nie egzekwuj praw których w gruncie rzeczy nie posiadasz. Za miast przejmować się takimi sprawami, zastanów się nad własną sytuacją finansową i za planuj najbliższe wydatki. Nie przyjdzie ci to z trudem jako że 11-ego otworzą się przed tobą nowe możliwości pomnożenia dochodów. Warto więc zastanowić się nad otworzeniem nowego konta. W końcu tygodnia Wagi posiadające dzieci muszą się liczyć z kłopotami jeżeli nie zbadają dokładnie całej sytuacji.

SKORPION
(Scorpio)
24 10 - 22 11

Zakochane Skorpiony mogą się spodziewać spełnienia swoich skrytych marzeń o ile nie będą nadmiernie interesować się intymnym życiem drugiej strony. Już na początku tygodnia będziesz odnosić wrażenie że ktoś z ciebie kpi i jakże się rozczarujesz kiedy okaże się że tym kpiarzem jest twój bliski znajomy 10-ego fantastycznie wręcz możliwości ale łatwo będzie je przegapić więc działaj ostrożnie i z rozwagą.

STRZELEC
(Sagittarius)
23 11 21 12

Nie pozwól innym aby kontrolowali każde twoje posunięcie. Zajmij się lepiej jakimś dużym projektem o którym myślisz od dawna. Warto zainteresować nim również przyjaciół sam i tak nie dasz rady. Mozesz spodziewać się sporych dochodów pieniężnych nagród a nawet wygranej. Dobrze więc od razu pomysł o intratnej inwestycji. 12-ego znajdziesz się nagle w samym centrum politycznych wydarzeń i za późno już będzie aby się wycofać.

KOZIOROŻEC
(Capricorn)
22 12 20 01

Staraj się być w nadchodzącym tygodniu odkrywcą i badaczem. Wiedza w ten sposób nabyta bardzo szybko zapoczątkuje i nie będziesz żałował poczynionych inwestycji. Nie zmieniaj banku ani też nie wchodź w sprzeczkę z jego przedstawicielami. Twoje nowe pomysły dotyczące usprawnień w pracy spotkają się z pełnym uznaniem ze strony przełożonych. Własnie ten tydzień jest najlepszym okresem na załatwienie spraw związanych z biznesem.

WODNIK
(Aquarius)
21 01 19 02

Ktoś kto się z tobą nie zgadza będzie próbował wyrzucić ciębie nacisk i w ten sposób wymusić zgodę w sprawie która interesuje was oboje. W żadnym wypadku nie rob luksusowych zakupów inaczej bowiem wpadniesz w finansowe kłopoty a wybrnąć z nich będzie bardzo trudno. Rozmowa przeprowadzona 13 ego postawi wiele spraw w zupełnie innym świetle i trzeba będzie postawić na absolutną szczerość.

RYBY
(Pisces)
20 02 20 03

W wirze domowych obowiązków nie zapominaj o konieczności utrzymywania stosunków towarzyskich. Sytuacja będzie wymagała abyś wyglądał swobodnie i interesująco a już w żadnym wypadku nie daj odczucie otoczeniu że finansie nie są twoją mocną stroną. 12 ego wybierz się po zakupy i pamiętaj o wrazeniu jakie musisz wyrzucić na towarzystwie. Od tego zależy będzie nie tylko twoje dobre samopoczucie ale także cała twoja kariera.

ZŁOTO I BRYLANTY
OD PRODUCENTÓW I IMPORTERÓW 21 DUNDAS ST, SUITE 1601, TORONTO, ONT M5B 1B7
HOLDER DIAMONDS Inc
Diamond Importers
TEL. (416) 368 - 7186
Od poniedziałku do srody 9 - 5
czwartki 9-8 30
lub proszę telefonować w sprawie terminu wizyty

WSPANIAŁA OKAZJA!
UNITY TRAVEL
100 University Ave. Suite 807
Toronto Ont Canada M5J 1V6
Telephone (416) 595-1244
Telex 06 22186 P WT

TANIE LOTY DO KOPENHAGI I POLSKI
Od 20 września i 27 września
Czas pobytu od 1 do 8 tygodni
Ceny
KOPENHAGA \$ 499
WARSZAWA lub SWINOUJŚCIE \$ 699

Firma nasza specjalizuje się też w innych wycieczkach i przelotach do krajów całego świata. Prosimy Państwa o zainteresowanie się naszymi **OBNIZONYMI CENAMI** do innych miast Europy, jak **BERGEN, BRUKSELA, GOETEBORG, OSLO, SZTOKHOLM, HELSINKI, BELGRAD, ZAGRZEB, WIEN, MALTA** oraz wycieczki

do **RIO JANEIRO W BRAZYLII**
Po dalsze informacje i rezerwacje prosimy telefonować - **TORONTO 595 - 1244**
prosić p. Krystynę
Od osób spoza Toronto akceptujemy "collect calls" tylko po rezerwacji

Najlepiej kupisz lub sprzedasz nieruchomości korzystając z firmy **EVA FIRLA**
Tel. 237 - 0137
A.E. LePage R.E. Services Ltd.
Realtor W51176

SWISLA PARCEL SERVICE
49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
TEL 534 - 9864
TADEUSZ KACZOR - "BAŁTYK SERVICE"
9850 Papineau No 16, Montreal, Que H2B 1Z8
TEL (514) 382 - 3817

Jedyna Firma Wysyłająca Do Polski Towar Na Zlecenie!!

POLECA

- ARTYKUŁY SPOŻYWCZE
- SAMOCHODY I CIĄGNIKI
- LEKARSTWA
- ARTYKUŁY GOSPODARCZE
- ALKOHOL I SOKI
- OWOCE CYTRUSOWE
- DYWANY, FIRANKI ITP
- BILETY LOTNICZE DO POLSKI

NAJMNIEJSZE ZAMOWIENIE \$ 30
ALBO PACZKA 5 KG MINIMUM
KAWA ZIARNISTA NAJTANSZA - \$ 6 ZA KG,
DZINSY 3 PARY \$ 39

WSZYSTKIE PACZKI DOSTARCZANE SĄ DO RĄK ODBIORCY
oferujemy

NAJNIŻSZE CENY W AMERYCE POŁNOCNEJ
OPLATY W DOLARACH KANADYJSKICH
Najnowsze ograniczenia w Polsce dla firm wysyłających paczki naszej firmy nie dotyczą!

Peter Burdon
PONTIAC BUICK LIMITED
Przedstawiciel General Motors
348 Danforth Ave. E. Toronto,
TEL. (416) 469 - 5531 ext 281
Posiada dla państwa bogaty zestaw fabrycznie nowych i używanych samochodów

- udzielamy długoterminowych pożyczek
- niskie miesięczne spłaty
- ułatwiamy otrzymanie ubezpieczenia na bardzo dogodnych warunkach
- każdy kupujący otrzymuje bezpłatnie olej na 100 tys km
- udzielamy gwarancji na 60 000 km (Acadian, Skylark, Phoenix)
- specjalna zniżka na samochody Pontiac 2000 Pontiac 6000 i Buick

Wszystkie sprawy załatwiamy w języku polskim

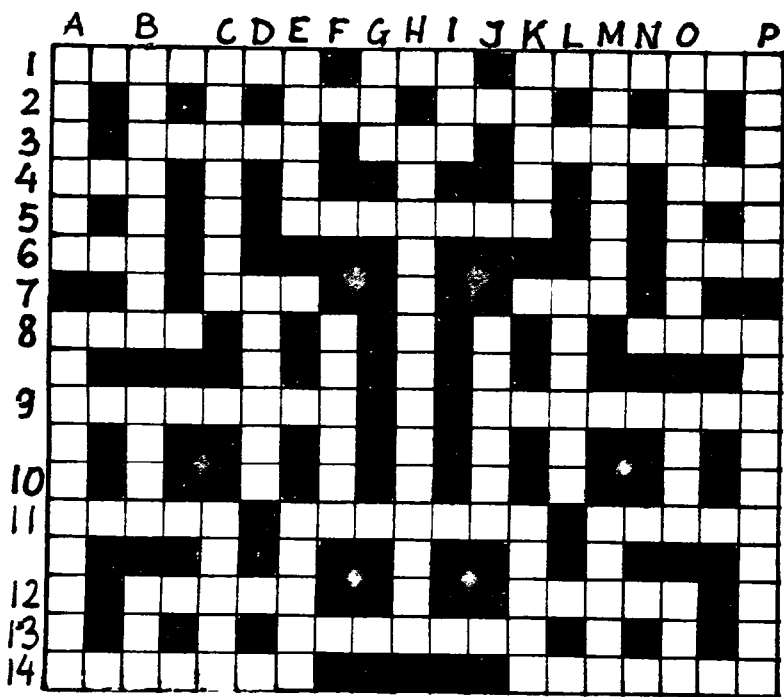
SIERPIEN

6 C Beaty, Berty, Eugeniusza, Petroniusza, Paminy
7 P Domasławy, Hadriana, Melchiora, Reginy, Ryszardy
8 S Bratumila, Klementyny, Maru, Nestora, Radosława
9 N Augustyny, Sergiusza, Scibora
10 P Łukasza, Nikoleta, Otgera, Pulcheru, Sebastiana
11 W Diomedę, Jacka, Jana, Piotra, Prota
12 S Gwidona, Maru, Radzimira

14TH ST AUTO BODY AND COLLISION LTD
74 - 14th Street, TEL 251 - 2892
Wszelkie naprawy karoserii i lakierowanie samochodów
Bezpłatna wycena
Prowadzimy oddział samoobsługi

- wynajęcie stanowiska naprawczego 1 godzina - \$ 3,
- cały dzień \$ 25, ● tydzień - \$ 120
- Komora lakiernicza - \$ 35

Khent przygotowuje samochód - my lakierujemy - \$ 130

Nr 99

Poziomo

- 1-A trąba powietrzna
- 1-G pyszni się swoim ogonem
- 1-K szacunek
- 2-E kulszowa
- 2-I gwarowe "tylko" w wielu regionach Polski
- 3-B tarcza Ateny
- 3-G 10 x 10
- 3-K grupa plemion afrykańskich o wspólnych cechach antropologicznych
- 4-A organizacja wojskowa przed I wojną w oparciu o którą powstały Legiony
- 4-O na rzece kiedy się zaczyna roztopa

- 5-E beczułka
- 6-A Kosciuszko miał zadarty
- 6-O opłata graniczna
- 7-C barwa dźwięku
- 7-K żelazny pręt
- 8-A zbaczanie statku z kursu pod wpływem prądu lub wiatru
- 8-N święteczna ryba

- 9-A oficer ordynansowy
- 9-J wielokrotne zderzenie
- 11-A siedziba królewska
- 11-E pierwotna kamienna konstrukcja o przeznaczeniu sakralnym
- 11-M tradycyjna polska sanna
- 12-B mieszkaniec jednego z nadbałtyckich państw
- 12-K ogier ma na nią chrapkę
- 13-E ultralewicowe państwo w Europie

- 14-A przejrzysty pokost do pokrywania powierzchni obrazów
- 14-K miejscowi dostojnicy

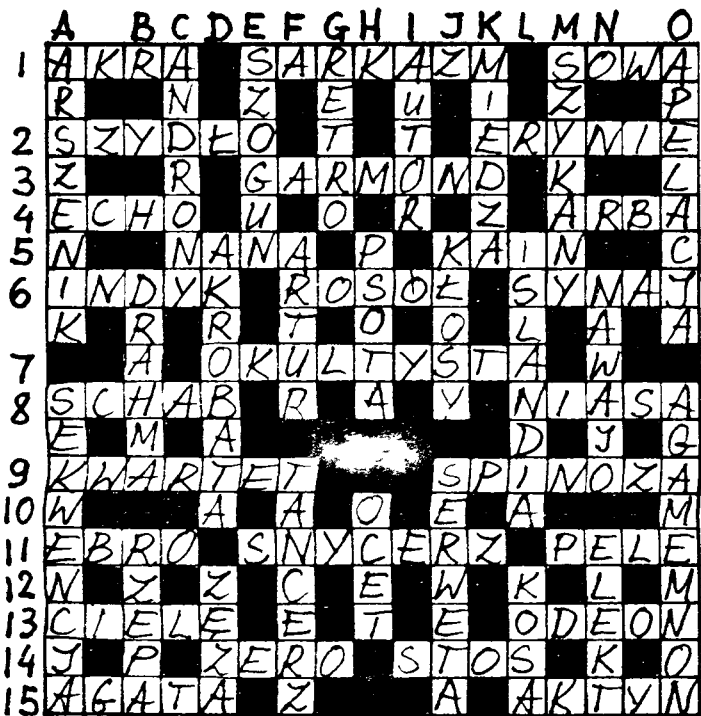
Pionowo

- 1-A dziki konik żyjący w Polsce
- 1-B jedna z najpotężniejszych

- polских rodzin magnackich
- 1-C stopień naukowy
- 1-E krama etnograficzna na granicy z Czechosłowacją
- 1-G rezygnacja z dalszej licytacji w bridżu
- 1-I furmanka komenda
- 1-K pod tym imieniem ukrywał się Jacek Soplica
- 1-M wyraz bliskoznaczny
- 1-O wykształcenie
- 1-P wyspa wraz z Trynidadem tworzy jedno państwo
- 3-H przeszczepienie
- 7-D wstręt
- 7-L polski taniec ludowy
- 8-A przezrocze, slajd
- 8-F wyspy na Morzu Karaibskim
- 8-J mały dzik południowo-

- amerykański
- 8-P kwiaty doniczkowe
- 9-B duchowy przywódca muzułmański
- 9-O słynny pisarz zachodnioniemiecki
- 11-C ptaki podobne do wron
- 11-E mit król WSZYSTKO CZEGO DOTKNAŁ ZAMIENIAŁO SIĘ W ZŁOTO
- 11-K ptak z wielkim dziobem
- 11-M w fizyce najmniejsza porcja o jaką może ulec zmianie dana wielkość fizyczna
- 12-B tytuł angielskiego arystokraty
- 12-O kiel, siekacz, lub trzonowy

NR 98

♠ BRYDŻ ♥

CZY MUSIAŁEŚ LEŻEĆ?

Północ

- ♦ KJxx
- ♥ A10xxx
- ♦ x
- ♠ KJxx

Zachód

- ♥ xxx
- ♦ xx
- ♦ AKxxx
- ♠ xxx

Wschód

- ♥ AQx
- ♦ xx
- ♦ Jxxx
- ♠ Axxx

Deklarant

- ♥ xxx
- ♥ KQJxx
- ♦ Qxx
- ♦ Qx

KONTRAKT 4 kier
WYJŚCIE Król karo

Dzisiaj, w cyklu wyjątków od reguł generalnych, omówię powiedzenie trzecia ręka zawsze wysoko

Zgadzam się z regułą tę należy stosować bardzo często ale nie bezmyślnie. Są bowiem sytuacje w których zastosowanie tej reguły jest wręcz szkodliwe. Weźmy taki przykład gracz W widzi na stole Q10987 a sam posiada KJ6543. Jaką kartę powinien W dodać gdy partner ruszył dwójką? Proszę się nad tym zastanowić. ----- Odpowiedź brzmi: białką a nie honor. Dlaczego? W widzi 12 kart w tym kolorze, a zatem D ma Asa singla. Szkoda podkładać honor bo D może łatwo wyrobić ten kolor, zagrawszy go raz ze stołu.

A teraz inna sytuacja. Na stole 10 4 W licytował ten kolor i ma AK8632. D rozgrywa BA. Partner ruszył siódmką a ze stołu poszła dziesiątka. Co powinien W zagrać? Pomyślmy. Jeśli D ma QJ9 to partner ma siódmkę i piątkę. Jeśli W nie ma bocznego dojsca do ręki musi liczyć na to, że partner, po wejściu do ręki, wpuści go piątką, co położy kontrakt. A więc gra zachęcającą ósemką. A jeśli D ma QJ95 to mówimy trudno, ma 2 trzymania w tym kolorze.

A teraz taka sytuacja na stole K87. W ma AJ10, a Z zagrał dwójkę, (wyraźne wyjście z czwartej najwyższej Reguła "jedenastu", pamiętajcie?) W powinien postawić dziesiątkę. Jeśli partner ma Damę to zdobędziemy sporo lew w tym kolorze. A jeśli D ma Damę to W ma 2 gwarantowane lewy w tym kolorze.

Podobnych przykładów można zacytować jeszcze kilka. Chodzi mi o to aby się nie zdawać na mechaniczne reguły, lecz opierać każde zagranie na logicznej sytuacji.

A co robić gdy partner zagrał niską kartę, a ze stołu poszła karta, której nie możemy pobić? Wybieramy wówczas kartę, którą wskazujemy partnerowi albo zachęta do kontynuowania koloru albo brak zainteresowania tym kolorem. Zależy to od naszego stanu posiadania. Natomiast w sytuacji, gdy partner ruszył bardzo nisko, a my mamy sekvens w rodzaju KQJ, QJ10, QJ9 lub J109, i ze stołu poszła karta której nie możemy pobić, należy STANOWCZO dodać naszą NAJWYŻSZĄ kartę. Np. jeśli ze stołu pójdzie As, a my mamy QJ9, należy postawić Damę. Partner będzie wiedział, że w tym kolorze nie mamy Króla, zato mamy Waleta i albo dziesiątkę albo dziewiątkę. Gdybyśmy postawili Waleta, wskazywałibyśmy na posiadanie jeszcze dziesiątki i albo dziewiątki, albo ósemki (jak mówią kresowianie ósmiczki). Partner wiedziałby, że brak nam Damy i Króla.

A teraz spójrzmy na dzisiejsze rozdanie. Sytuacja jest jasna. dalsze granie karo do niczego nie prowadzi. W takich wypadkach korzystamy z okazji aby wskazać partnerowi kolor który ma zagrać. W jaki sposób? Jeśli nie liczyć koloru atutowego i kar pozostały tylko dwa kolory. W naszym przykładzie pik i trefl. Dodając do Króla karo wysoką kartę, chociażby Waleta, wskazujemy partnerowi aby zagrał pik. Jest to tzw. sygnał preferencyjny "do wyboru" jak w PKO.

SĄ JESZCZE WOLNE MIEJSCA
Zainteresowanych prosimy o szybkie skontaktowanie się z kierownictwem Wawel Villa, ponieważ ilość miejsc jest ograniczona
Jeszcze raz serdecznie zapraszamy

Członkowie i Zarząd

Wawel villa, inc.

SENIOR CITIZENS CENTRE
880 CLARKSON RD SOUTH — MISSISSAUGA, ONT
L5J 4N4
Tel 823-3650

INFORMATOR TURYSTYCZNY

SPECJALNA OFERTA DLA CZYTELNIKÓW "ECHA TYGODNIA"
(na ograniczony czas)

WARSZAWA

\$ 699

(VIA KOPENHAGA)

Odłot
WRZESIEŃ 13, 20, 27
POWRÓT
WRZESIEŃ 26, PAŹDZIERNIK 3, 17

Ograniczona ilość miejsc
\$ 12 50 DEPARTURE TAX EXTRA

ŻYCZYMY PAŃSTWU PRZYJEMNEJ PODRÓŻY

COLODY TRAVEL

598 - 3337

SPORT SPORT SPORT

WYNIKI ZAWODÓW PRZYJAŹNI

Żal było patrzeć na polskich kolarzy, którzy w Forst w NRD ukończyli szosowy wyścig drużynowy na 100 km na 4 miejscu. Czwarte miejsce w Zawodach Przyjaźni okupili potwornym zmęczeniem, nerwami, zaś Marek Lesniewski - kontuzją. Rzeczywiście splot złych okoliczności jakby uwił się na polską czworkę.

Po kolei Najpierw już 20 km po starcie, pękła guma w tylnym kole roweru Lecha Piaseckiego. Chwilę później podczas zmiany na prowadzeniu zderzyli się Marek Lesniewski z Jerzym Swinogą. Lesniewski okupił kolizję kontuzją, ale dzielnie dotrwał do mety, w rowerze Swinogi pękł pasek mocujący nogę zawodnika w pedale. Druga zmiana roweru zmęczony i zdenerwowany Swinoga nie wytrzymał później tempa kolegów i ci od 70 km kontynuowali wyścig w trojkę. Tylko Zbigniew Ludwiniak nie miał przygody, ale też wcale przez to nie miał na mecie szczęśliwszej miny od kolegów.

Juz na pierwszych 25 km Polacy zanotowali dużą stratę, później ambitnie gonili, wystarczyło to do zajęcia czwartej lokaty. Lokaty w sumie niezłej, choć też trudno się oprzeć wrażeniu, że za często naszych szosowców przesładowuje zły los. Może nie całkiem przypadkowo.

Nie polscy kolarze walczyli więc o medale Zawodów Przyjaźni, lecz jak niemiernie się domyślić, reprezentanci NRD, CSRS. W drużynie czechosłowackiej w ostatniej chwili nastąpiła zmiana. Jirzi Skoda stwierdził, że nie jest dysponowany i trener Pavel Dolezel zdecydował się zamienić go na 19-latkę Milana Krzena. Sowieci narzucili od startu ostre tempo. Kolarze NRD, znający przecież najlepiej ze wszystkich trasę w Forst zdecydowali się na zupełnie inną taktykę. Wystartowali spokojnie, nie przyspieszali nawet, mimo sporych początkowych strat. Jeszcze na 75 km przegrywali o sekundy z czwórką radziecką. Na mecie to oni jednak byli najszybsi. I choć zadna z czołowych trzech drużyn nie uzyskała rewelacyjnego rezultatu, pojedynki kolarzy sowieckich, CSRS i NRD sprawiły, że wyścig w Forst uznano za ciekawy.

Wróćmy na koniec do polskiej ekipy. Jak zwykle w podobnych sytuacjach, gdy na trasie zdarza się wiele nieprzyjemnych przypadków wokół Fiata PZKol sporo było zamieszania. Probowano w ekipie szukać winnych, ale wszystko wskazuje - przynajmniej w kilka chwil po wyścigu - na splot okoliczności. Do samych zaś zawodników trudno mieć jakiegokolwiek pretensje. Jeszcze na finiszowych kilometrach w trójkę, nadrabiali dystans nad CSRS. Z formą więc chyba nie było najgorzej, a i ambicji nie brakowało.

WYNIKI 1 NRD (Uwe Ampler, Falk Boden, Bernd Drogan, Mario Kummer) - 2 01 35, 2 Sowiety (Siergiej Nowołokin, Jewgienij Korol-

kow, Aleksander Zinowiew, Asiat Saitow) - 0 10 straty, 3 CSRS (Milan Krzen, Milan Jurczo, Vlastibor Konecny, Michał Klasa) - 2 19, 4 Polska 3 20, 5 Belgia - 5 16, 6 Bułgaria - 5 51

Kolarskie emocje Zawodów Przyjaźni przeżywali kibice na torze Krylatskoje, gdzie znakomicie spisał się reprezentant Polski, szosty w mistrzostwach świata 1983 - Ryszard Dawidowicz ze szczecińskiego Gryfa. W eliminacjach wyścigu na 4 000 m Dawidowicz uzyskał czas 4 36,97, czyli kilka sekundę lepszy od dotychczasowego rekordu świata mistrza świata Wiktora Kupowicza, który rok wcześniej (26 7 83), także na Krylatskoje, miał czas 4 37,687. W szczupłym obozie polskim zapanował zrozumiały entuzjazm, dość długo bowiem nasi torowcy czekali na znaczący sukces. Radość trwała jednak krótko. Kilkanastę minut po Dawidowiczu, do wyścigu kwalifikacyjnego przystąpił wicemistrz świata, doskonały torowiec NRD, Bernd Dittert. Licznie zebrani widzowie z wielkim zaangażowaniem śledzili przejazd Ditterta, porównując jego międzyczasy z osiągnięciami Polaka. Jeszcze po dwóch kilometrach średniodystansowiec NRD ustępował Dawidowiczowi o przeszło pół sekundy, jednak doping jego rodaków i okrzyki widzów zrobiły swoje. Finisz Ditterta był imponujący, a na linii mety okazało się, iż przejechał dystans w 4 36 47. Dwa rekordy świata w jednych zawodach - to zdarza się bardzo rzadko.

Cwercfinaly nie były już tak pasjonujące, awans do półfinałów wywalczyli faworyci. Rozstawienie sprawiło, że mocni nie musieli wyteżać wszystkich sił. Tak np. Dawidowicz jechał w parze z siódmym torowcem eliminacji, Finem Pekką Riihelą. Dawidowicz doszedł rywala, po nieważ jednak sędziowie nie "odstrzelili" (zgodnie z regulaminem) Fina i nie przerwali wyścigu, Polak kontynuował jazdę spacerkiem, uzyskując 4 45 10. W półfinale rywalem Dawidowicza będzie Umaras Gintautas (ZSRR), który w cwercfinale pojechał w 4 40 65. Drugą parę utworzą Węgrzy Miklos Somodi (4 42 55) i Dittert - 4 41 31.

Tor Krylatskoje jest znany z bardzo szybkiej drewnianej nawierzchni. Potwierdził to Dawidowicz, wyrażając żal, iż nasi torowcy tak rzadko mają okazję startowania na dobrych torach i w tak znakomitym towarzystwie. Na Krylatskoje padły tego dnia jeszcze dwa rekordy świata, Erika Salumiae (ZSRR) przejechała 1 km w 1 08 24 (poprzedni rekord Galiny Cariewej - 1 09 077), a Michael Huebner z NRD na 500 m ze startu lotnego uzyskał 26 47, bijąc osiągnięcie Aleksandra Panfilowa (ZSRR) - 27 46.

Dzień wcześniej, w sobotę, torowcy rywalizowali w wyścigu na 1 km ze startu zatrzymanego. Jak było do przewidzenia, w stawce dwunastu rywali najszybszy okazał się mistrz świata z Zurychu 83, Siergiej Kopyłow, który rezultatem 1 03,56 pobił rekord swojego kraju. Dobrze pojechał reprezentant Polski, Ryszard Konkolewski (Gryf Szczecin), zajmując wynikiem 1 06 84 czwartą lokatę. Kilka dni wcześniej na torze w Berlinie Konkolewski przejechał 1 km w 1 07 53.

Na moskiewskiej strzelnicy Mityscze odbyły się dwie konkurencje Zawodów Przyjaźni z udziałem reprezentantów Polski. Bardzo dobrze strzelał w konkurencji pistoletu dowolnego Jerzy Pietrzak (566 pkt) (o 8 mniej od rekordu Polski) i zajął 4 miejsce. Zwyciężył zdecydowanie były mistrz olimpijski i rekordzista świata w tej konkurencji, Aleksander Melentiew (ZSRR) - 578 pkt. Wynik ten jest gorszy o 3 pkt, od rekordu świata Zdzisława Łukasza. Zdobył 539 pkt, był 17.

Wśród kobiet w strzelaniu z pistoletu sportowego najlepsza była Marina Dobranczewa (ZSRR) - 589 pkt. Julita Macur zajęła 6 miejsce - 581 pkt. Polka słabo strzelała do tarczy (286 pkt), a znacznie lepiej do sylwetki (295 pkt).

Siatkarze w ramach Zawodów Przyjaźni spotkali się na Kubie, w Hawanie.

Po pięciosetowej, 2,5-godzinnej walce polscy siatkarze przegrali z reprezentacją Kuby 2 3 (3 15, 16 14, 7 15, 15 9, 6 15).

Po meczu trener Hubert Wagner był tylko trochę zdenerwowany. Miał zastrzeżenia nie tyle do gry, co do postawy niektórych zawodników. "Trzech musiało się pokłócić akurat wtedy, kiedy mieli szansę na zwycięstwo. Przegrali przez własną głupotę, bo sił mieli aż nadto. Przeciwnik nie był już pewny swego. Nie miałem jednak kim zastąpić Golca, który kłocił się z Drzyzgą. Martyniuk nadal nie może grać. W innym wypadku przebieg spotkania wyglądałby inaczej. Grałismy jednak lepiej, niż mogłem oczekiwać".

Nasza drużyna rozegrała najlepszy mecz w tym roku. Po pierwszym secie było 15 3 dla gospodarzy. Trener Wagner spokojnie śledził grę, od czasu do czasu notując coś w zeszycie. Nie prosił nawet o przerwę. Doszedł pewnie do wniosku, że zadna reprimenda nie pomoże.

Przy zmianie stron siatkarze usłyszeli jednak kilka gorzkich słów. Musiało to ich zmobilizować. Dopiero teraz zaczęli walczyć o każdą piłkę.

Trzeci set był interesujący tylko do stanu 7 7. Podobny zresztą w tym fragmencie do po-

przedniej partii. Trener Wagner spokojnie popijał wodę pewny swej drużyny. Po chwili jednak stracił panowanie nad sobą. Poprosił o czas i obrazowo gestykulując wyjaśniał zawodnikom co robią na parkiecie. Ale siatkarzy nie stac było już na mobilizację. Drzyzga i Golec kłócili się, inni starali się uspokoić rozwrzeszczoną parę. Kubanczyki wygrali do 7.

Wagnerowi udało się na moment pogodzić siatkarzy. W czwartym secie Drzyzga przestał strofować kolegów. Polacy stale prowadzili. Trener Kubanczyków brał czas, zawodnicy kilkakrotnie prosili o wytarcie suchego parkietu. Nic jednak nie mogło wybić Polaków z rytmu. Wygrali seta do 9.

Piąty set rozpoczął się fatalnie. Nasi siatkarze tracili punkt po punkcie, znowu dały o sobie znać animozje. Polacy gadali zamiast grać. Po kilku minutach było 1 8. Zmiana stron pomogła przez moment. Odżyły nadzieje, ale rywale szybko je rozwiali. Wagner bierze czas, tłumaczy coś zawodnikom, ale widac, że są oni już zrezygnowani. Przegrali do 6, właściwie bez walki.

Wyniki pozostałych meczów ZSRR - Węgry 3 0 (15 4, 15 13, 15 6), CSRS - Bułgaria 3 1 (15 8, 9 15, 15 9, 15 9)

W tabeli prowadzi ZSRR i Kuba po 6 pkt, przed Polską 5 pkt, CSRS - 4 pkt, Bułgarią i Węgrami - po 3 pkt.

W spotkaniach siatkarek Kuba wygrała z Węgrami 3 0 (15 1, 15 11, 15 4), a ZSRR pokonała Bułgarię 3 1 (15 8, 15 5, 14 16, 15 10).

W tabeli prowadzi Kuba - 8 pkt, przed ZSRR - 7 pkt, Bułgarią - 5 pkt i Węgrami - 4 pkt.

Wyniki turnieju w piłce wodnej ZSRR - Kuba 8 7 (3 2, 1 0, 3 3, 1 2), Węgry - CSRS 13 9 (1 3, 7 2, 3 1, 2 3), Bułgaria - Kuba "B" 11 8 (1 2, 5 2, 2 2, 3 2).

Turniej wygrali waterpoliści ZSRR - 10 pkt, przed Węgrami i Kubą - po 7 pkt, CSRS - 2 pkt i Bułgarią - 0 pkt.

W Hawanie także odbywa się bokserski Turniej Przyjaźni. Pierwszy medal zdobyliśmy bez walki - przeciwnik Janusza Starzyka (waga papierowa) nie stanął, do pojedynku (podobno nie zdołał zrobić wagi).

Drugi Polak stanął Stanisław Łakomic, stanął przeciwko Kubanczykowi Pablo Romerowi - mistrzowi świata w wadze średniej.

Była to jedna z dwóch walk, które rozgrały publiczność w hali Palacio de Deportes. Po pierwszej rundzie, w której zaden z pięściarzy nie zdobył przewagi, a Łakomic potrafił zablokować silne ciosy rywala, wydawało się, że Polak jest na najlepszej drodze do sukcesu. Rzadko kto wytrzymuje tu walkę w pełnym tempie.

Ale mistrz świata też ostatnio intensywnie trenował. W drugiej rundzie rzucił się do ataku i Łakomic po ciosie kontrującym z prawej był liczony. Spojrzał w stronę trenerów "Podadają mnie" - pomyślał przez moment. Andrzej Gmitruk wytrzymał jednak nerwowo chwilę słabości swojego podopiecznego.

Sekundy płynęły. Romero rzucił się na rywala i omal nie rozstrzygnął walki. Polak był oszołomiony. Bił z lewej machinalnie i Kubanczyk nadział się na cios, którego zupełnie się nie spodziewał. Po walce powiedział, że uderzenie Polaka udało mu się przetrzymać dzięki doświadczeniu.

Teraz rolę się odwróciły. Łakomic przekonał się, że mistrz jest do pokonania. Kubanczyki nie mieli już okazji do dopingowania. W ringu zaczęły się bowiem dziać rzeczy, które nie bardzo były dla nich zrozumiałe. Polak bił mistrza świata! Nie był to wielki boks, ale dość skuteczny.

Kubanczyk znalazł się w opresji. Po kolejnych ciosach kontrujących z lewej ręki powinien być liczony. Znowu dało o sobie znać doświadczenie. W oczach sędziów Polak ostatnią rundę wygrał, ale cały pojedynek niestety przegrał. Po walce Łakomic był niepokieszony.

Pablo Romero bardzo chwalił Łakomca.

Rekord świata EVELYN ASHFORD

Podczas mitingu lekkoatletycznego w Zurychu Evelyn Ashford (USA) ustanowiła rekord świata w biegu na 100 m - 10,76. Poprzedni rekord należał do niej, ustanowiony został 4 VII 1983 r. w Colorado Springs i wynosił 10,79.

Drugie miejsce zajęła Marlies Goehr (NRD) - 10,84 przed Diane Williams (USA) - 11,04 i Ingrid Auerswald (NRD) - 11,04.

Polka, Jolanta Komsa zajęła drugie miejsce w skoku wzwyż - 1,93 m. Zwyciężyła Debbie Brill (Kanada) - 1,96.

W pchnięciu kulą Helmut Kiregier zajął czwarte miejsce - 20,72. Zwyciężył Remigiusz Machura (CSRS) - 21 52.

Bieg na 100 m mężczyzn wygrał Carl Lewis (USA) - 9,99, wyprzedzając Harveya Glance'a (USA) - 10,09 i Bena Johnsona (Kanada) - 10,12. Czwarty był Calvin Smith (USA) - 10,13, Marian Woronin zajął osme miejsce - 10 53.

Bardzo dobry rezultat uzyskał zwycięzca biegu na 800 m, mistrz olimpijski, Brazylijczyk Joaquim Cruz - 1 42,34. Drugi był Sammy Koskei (Kenia) - 1 43,51, trzeci Alberto Guimares (Brazylia) - 1 44,58, czwarty Johnny Gray (USA) - 1 44,81, a piąty Alberto Juanorena (Kuba) - 1 45,60. Polak, Ryszard Ostrowski zajął dziewiąte miejsce - 1 46,14.

Władysław Kozakiewicz był piątym w skoku o tyczce, uzyskując 5,50 m. Zwyciężył Thierry Vigneron (Francja) - 5,65.

SPORT

SPORT

SPORT

Piłka nożna

Az szesc spotkan piłkar-skiej ekstraklasy zakonczylo się remisami, zdobyto w nich za-ledwie 14 bramek

Niemal wszystkie mecze byly na slabym poziomie pelne zmarnowa-nych okazji, duzej liczby bledow Szczegolnie zdegustowani zalosnymi widowiskami byli kibice w Warszawie, a takze w Krakowie (chodzi jednak o Wisle, a nie Pogon) Legia zremisowala z Gornikiem Zabrze, co wcale nie jest "plama", ale po jakiej grze Faktem jest takze, ze Wisla ma ogromne klopoty kadrowe, jednak dla kibicow to slaba pociecha

Szesc razy doszlo do podzia-lu punktow, ale remis remisowi nierowny Z pewnoscia zadowoleni sa pilkarze Bal-tyku Gdynia, ktorzy zdobyli punkty w Lodzi, ale co maja

powiedziec sympatycy Wid-zewa, który w tym meczu był dla nich pewniakiem? Jakież to pucharowe perspektywy rysują się przed Widzewem? Pytanie o europejskie puchary dotyczy zresztą także Wisły

Przejdźmy do plusów Z pewnością na kolejną pochwałę zasłużył Radomiak, który obro-nił pierwszą lokatę, choć pewno z meczu na mecz będzie mu co-raz ciężej Nie zawiodł mistrz Polski, Lech Poznań Zademona stawał w Chorzowie całkiem dobrą grę, był bliższy zwycię-stwa niż gospodarze Przebudził się lubelski Motor, który w swym pierwszym zwycięskim meczu strzelił aż 4 gole Dobrą notę należy wystawić także Po-goni

A oto wyniki i tabela

- Radomiak — Zagłębie 1 1
- Katowice — Gornik Wlb 1 1
- Legia — Gornik Z 0 0
- Widzew — Bałtyk 1 1
- Motor — Śląsk 4 2
- Lechia — LKS 0 0
- Wisła — Pogon 0 2
- Ruch — Lech 0 0

TABELA I LIGI

1 Radomiak	8	1	0	5-1	5-1
2 Pogoń Szczecin	2	1	0	5-1	5-2
3 Gornik Zabrze	1	2	0	4-2	2-0
4 Lech Poznań	1	2	0	4-2	4-3
5 Zagłębie Sosnowiec	1	2	0	4-2	4-3
6 Widzew Łódź	1	2	0	4-2	3-2
7 Legia Warszawa	1	1	1	3-3	2-2
8 Śląsk Wrocław	1	1	1	3-3	4-5
9 Bałtyk Gdynia	1	1	1	3-3	2-4
10 Motor Lublin	1	0	2	2-4	4-5
11 Gornik Wałbrzych	0	2	1	2-4	3-4
12 GKS Katowice	0	2	1	2-4	2-3
13 Ruch Chorzów	0	2	1	2-4	2-3
14 Lechia Gdansk	0	2	1	2-4	1-2
15 Wisła Krakow	1	0	2	2-4	1-3
16 LKS Łódź	0	1	2	1-5	0-2

GRUPA I

- Szombierki — AKS Nivka 3 1
- Odra — Stal Stocznia 4 0
- Jast — Zagłębie Wlb 1 0
- Moto-Jelcz — Victoria 0 0
- Gwardia — Chemik 1 0
- Olimpia — Chrobry 1 0
- Zagłębie L — Zawisza 1 0
- Stilon — Śląza 1 0

1 Odra	4 0	6-1
2 Szombierki	4 0	4-1
3 Moto-Jelcz	3 1	3-2
4 Stilon	3 1	3-2
5 Piast	3 1	2-1
6 Olimpia	3 1	2-1
7 Zagłębie L	3 1	1-0
8 Zagłębie Wlb	2 2	4-3
9 Gwardia	2 2	3-4
10 Zawisza	1 3	2-3
11 Śląza	1 3	1-2
12 Chrobry	1 3	0-1
13 Victoria	1 3	0-1
14 Stal Stocznia	1 3	1-5
15 Chemik	0 4	2-4
16 AKS Nivka	0 4	2-5

GRUPA II

- Wiekniarz — Polonia W 0 0
- Korona — Polonia B 1 4
- Igloopol — Start 1 0
- Cracovia — Avia 2 0
- Resovia — Stal Rz 1 0
- Stal St W — Gornik 1 2
- Jagiellonia — Biekitni 3 1
- Stal M — Hutnik 1 3

1 Igloopol	4 0	3-1
2 Polonia B	3 1	4-1
3 Hutnik	3 1	4-2
4 Jagiellonia	3 1	4-2
5 Cracovia	3 1	2-0
6 Gornik	3 1	2-1
7 Avia	2 2	2-2
8 Polonia W	2 2	0-0
9 Wiekniarz	2 2	0-0
10 Resovia	2 2	1-2
11 Stal St W	1 3	1-2
12 Start	1 3	0-1
13 Stal Rz	1 3	0-1
14 Stal M	1 3	1-3
15 Hutnik	1 3	1-4
16 Biekitni	0 4	2-5

Tradycyjny mecz o "Charity Shield" (Tarczę Dobroczy-nosci) między mistrzem Anglii - Liverpoolem, a zdobywcą Pucha-ru - Evertonem, zakonczył się niespodzianką Powszechnie przeciez faworyzowano Liver-pool, tymczasem wygrał Ever-ton 1 0 (0 0) Jedyną bramkę zdobył ze strzału samobojczego bramkarz Liverpoolu, Bruce Grobbelaar Padła ona w nastę-pujących okolicznościach W 55 min napastnik Evertonu, Graeme Sharp był sam na sam z Grobbelaarem, minął go, strze-lił, ale w ostatniej chwili piłkę wybił z linii bramkowej Alan Hansen Wybicie było o tyle

niefortunne, że piłka trafiła w nogę Grobbelaara (który zdą-żył podnieść się z ziemi) i wy-lądowała w siatce Nikt zresztą nie miał pretensji do Grobbela-ara, to był po prostu przypa-dek

Drużyny grały w następują-cych składach

EVERTON Southall - Stevens, Bailey, Ratcliffe, Mountfield - Reid, Steven, Heath - Sharp, Bracewell, Richardson

LIVERPOOL - Grobbelaar - Kennedy, Hansen, Lawrenson, Neal - Whelan, Nicol, Wark, Lee (od 46 min Walsh) - Dal-glish, Rush

Porażka polskiego żużla

Finał 25 drużynowych mi-strzostw Świata w Lesznie jed-noznacznie ujawnił dystans jaki dzieli polskich żużlowców od czołwki światowej Dowo-dem jest punktacja Dania - 44 pkt, Anglia - 24, USA - 20, Polska - 8

Zenon Plech zdobył połowę punktów dla zespołu i tylko jemu udało się podczas czterech startów zdobyć dwa drugie miejsca Pozostali reprezentan-ci zawiedli całkowicie Roman Jankowski wywalczył tylko 1 pkt, podobnie Zenon Kasprzak, Leonard Raba wpisał 2 punkty, zaś rezerwowi Bolesław Proch, startujący dwukrotnie, zero!

Zużlowcy Olsena znokauto-wali przeciwników, wygrali aż 13 wycygów z 16, zanotowali, tylko dwa drugie i jedno trze-cie miejsce Różnica dwóch klas!!!

Drugim zespołem, który za-wiodł publiczność byli Amery-kanie Już podczas treningu byli ospali, uzyskiwali najgor-sze czasy, a podczas zawodów nie wykazywali ani formy, ani fantazji, ani lekkości

Pierwszy bieg, w którym star-towali King (USA), Petersen (Dania) Raba (Polska) oraz Peter Collins (Anglia) - jeden z trzech braci przebywających w Lesznie - nie zapowiadał póź-niejszej katastrofy Polaków Leonard Raba przejechał linię mety na trzeciej pozycji Pierwsze trzy punkty dla Danii zdobył Petersen, jak się poz-niej okazało - nie ostatnie

Dużym zawodem było zajęcie przez Kinga ostatniego miejsca Właściwie pierwszy wycyg jak-by anonsował układ sił w nastę-pnych próbach W drugim wycygu Zenon Plech zaliczył dwa punkty Tym razem na ostatnim miejscu przyjechał Morton (Anglia) Wygrał oczy-wiscie Dunczyk, Gundersen Po dwóch biegach kibice mieli rado-sne miny, bowiem nasz zespół znajdował się z 3 punk-tami na drugim miejscu za Da-nią (6 pkt) Radosc trwała jed-nak krótko Kolejny występ Po-laka - Leonarda Raby - to zero punktów i spadek drużyny na trzecie miejsce Za Polską już tylko drużyna USA

W czwartym wycygu zapo-wiedziano Romana Jankow-skiego - zawodnika Unii Lesz-no, znającego tor doskonale Euforia, a potem pełne rozczarowanie Jankowski popełnił błąd na pierwszym wirazie Kie-dy nabrał szybkości i chciał przy krawężniku zaatakować dwóch znajdujących się przed nim rywali, oni zablokowali mu drogę Aby uniknąć kolizji zamknął gaz, zwolnił, stracił dystans, którego nie mógł już odrobic Rywale byli zbyt szyb-cy

Po tym biegu Polacy spadli na czwarte miejsce, którego nie opuścili już do końca

Piąty wycyg był najszybszy Dunczyk Gundersen, zwycięzca - uzyskał w nim najlepszy czas

dnia 65,3 sek, o 0,3 sek go-rzej od rekordu należącego do Edwarda Jancarza, a Raba zdo-był swój drugi i ostatni punkt - za trzecie miejsce W tej fazie turnieju Dania miała 13, Anglia 8, USA 5, a Polska - 4 pkt

W następnej jednak rozgryw-ce Plech przegapił start, nie miał szansy na dojechanie do rywali Przyczepny, twardy tor dawał więcej możliwości maszy-nom szybkim, elastycznym

Potem, na miejsce Kasprzaka, został wprowadzony Boles-ław Proch Ale i on, mimo ogromnego doświadczenia, startując z czwartego, najgor-szego toru nie miał większych szans Musiałby zdecydowanie wygrać start, by odegrać jakąś rolę w biegu Tak się jednak nie stało Spod tasm wyszedł naj-gorzej: 0 punktów

W 8 wycygu Jankowski szalał w początkowej fazie biegu, walczył o drugą pozycję jak lew, ale nie zdołał jej utrzymać

Na połmetku Dania miała - 22, Anglia - 11, USA - 10, a Polska - 5 pkt

W dziewiątym wycygu wystartował Raba, ale niestety także nie potrafił utrzymać się w czołówce i zajął 4 miejsce

W dziesiątym wycygu wystar-tował Plech i po imponującym manewrze wystartował bardzo szeroko - po dużym łuku, potem ściął drogę i gdy znalazł się przy krawężniku, był na dru-gim miejscu

Polska miała 7 punktów Ostatni dla naszych barw punkt zdobył w 11 wycygu Kasprzak

Tymczasem żużlowcy dun-scy, pod wodzą słynnego Ole Olsena, jechali od zwycięstwa do zwycięstwa, zapewniając sobie na długo przed koncem finału - mistrzostwo świata Ci młodzi chłopcy po prostu fru-wali na torze, zaimponowali nowym sposobem i techniką startu Nikt nie spodziewał się, że będą w takiej formie, zde-klasowali swoich przeciwni-ków Zdobyli 44 pkt na 48 możliwych, wyównując tym samym rekord Szwedów z 1960 r Bo Petersen i Erik Gunder-sen zdobyli komplet - po 12 pkt, zaś Preben Eriksen raz tylko był drugi i raz trzeci, a jego kolega, Hans Nielsen tylko raz drugi

Gdy podopieczni Ole Olsena mieli już mistrzostwo świata w kieszeni, zaczęta rywalizację to-czyli żużlowcy USA i Anglii Po osmym wycygu Anglicy mieli tylko jednopunktową przewagę 11 10 Później dystans wzrosł do dwóch punktów, następnie po 10 biegu znowu różnica zm-niejszyła się do jednego Ostatecznie żużlowcy angielscy wygrali różnicą czterech punk-tów

Najlepszym zawodnikiem w zespole Anglii był Simon Wigg, który niegdys próbował sił na torach trawiastych Jego pod-

porą w zespole był Phill Collins z Cradley Heath

W drużynie USA wyróżnił się Schawn Moran z Kalifornii, który od 1979 roku startuje w Anglii - obecnie w Sheffield Jest głównym kandydatem do tytułu mistrza świata (Goeteborg) Forma, jaką zaprezentował w Lesznie, chyba jednak nie daje mu szans w fi-nale indywidualnym Chociaż w żużlu, jak widzieliśmy w Lesznie, wszystko jest możliwe

A oto wyniki końcowe

- 1 Dania 44 pkt — Petersen 12 (3 3, 3 3) Gundersen 12 (3 3 3 3) Erik-sen 9 (2 3 3 1) Nielsen 11 (2 3 3 3)
- 2 Anglia 24 — Morton 4 (0 1 2 1) Peter Collins 2 (2 0 0) Wigg 9 (3 2 1 3) Phill Collins 7 (1, 2, 2 2) Neil Collins 2 (2)
- 3 USA 20 — Schwartz 2 (1 1) 8 Moran 6 (3 1 1 1) K Moran 5 (1 2 w 2) King 5 (0 2 2 1) Cook 2 (0 2)
- 4 Polska 8 — Jankowski 1 (0 1, 0 w) Kasprzak 1 (0 1) Plech 4 (2 0 2, 0) Raba 2 (1 1 0 0) Proch 0 (0 w)

OKRUCHY SPORTOWE

Podczas lekkoatletycznych zawodów w Brukseli o Memoriał Ivo van Damme, Francuz Joseph Mohmoud ustanowił re-kord Europy w biegu na 3000 m z przeszkodami wynikiem 8 07,62 min Drugie miejsce za-jął Bogusław Maminski - 8 09,18 min

W towarzyskim meczu ju-niorów piłkarze Polski zremi-sowali z Rumunią 0 0

55 zawodników z Polski i CSRS stanęło na starcie międ-zynarodowych zawodów w skokach narciarskich na igel-cie w Roznowie pod Radgos-tem

Pierwsze miejsce zajął Ladis-lav Długosz (CSRS), który dwukrotnie uzyskał odległość 72 m Najlepszy z Polaków Jozef Pluskota zajął 15 miejs-ce (skoki 60 i 64 m)

W Bydgoszczy rozegrano mityng lekkoatletyczny, w któ-rym uczestniczyli zawodnicy zaplecza kadry narodowej Naj-wartosciwszy rezultat - 76 88 - uzyskał w rzucie młotem Leszek Woderski (Zawisza) Skok o tyczce wygrał Mariusz Klimczyk - 5 30 Stanisław Wołodko był pierwszy w dysku - 61 04, zaś Krzysztof Przybyła (wszyscy Zawisza) zwyciężył w skoku wzwyż - 2 15 Stanisław-Krolak (Lechia Gdansk) wygrał oszczep z rezultatem 81 70, Waldemar Golanko (AZS Biała Podlaska) trójskok - 16 57

Sowiety w towarzyskim me-czu piłkarskim pokonały Meksyk 3 0 (1 0) Bramki zdo-byli Rodionow - 2 (12 i 79 min) oraz Błochin (82) Wi-dzow 61 tys Złote kartki Zigmontowicz (ZSRR) oraz Cabos i Amador (oba) Meksyk)

<h2 style="text-align: center;">OGŁOSZENIA</h2>		<h2 style="text-align: center;">OGŁOSZENIA</h2>		<h2 style="text-align: center;">OGŁOSZENIA</h2>		<h3 style="text-align: center;">POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA</h3> <p>posiada słowniki francusko-angielskie, techniczne i inne książki do nauki języków kulinarnie młodzieżowe bajki religijne karty świąteczne</p> <p style="text-align: center;">MONTRÉAL P Q Postal Box - 647 N D G H4A 3R1 Canada TEL (514) 489-0396</p>		<h3 style="text-align: center;">POLISH CONSUL & BUREAU</h3> <p>618 Queen St West TORONTO, ONT M6J 1E4 TEL (416) 864-1182, godz 4-7 po południu Udzielanie porad i pomocy we wszelkich sprawach oraz załatwianie ich na terenie Polski m.in. małżeńskich (małżeństwa przez pełnomocnika) rozwodowych w Polsce majątkowych kupna i sprzedaży nieruchomości i mieszkanek spadkowych PONADTO pełnomocnictwa do Polski sprawy paszportowe odwołania od odmowy paszportów sprowadzanie krewnych pisma do polskich urzędów i sądów Długoletnia praktyka adwokacka w Polsce</p> <p style="text-align: center;">J DZIWIŃSKA, LL M</p>			
<h3 style="text-align: center;">KURSY TAŃCA TOWARZYSKIEGO</h3> <p>Toronto w lipcu lub sierpniu młodzież dorosli</p> <p>Miesięcznie 24 godz Poniedziałki i srody lub wtorki i czwartki w godz 7pm 10pm TYLKO \$3 za godz Rejestracja i informacje TEL. 416-782-9776</p> <p style="text-align: right;">78 98</p>		<h3 style="text-align: center;">T 4 T R 4 Restauracja</h3> <p>3832 A Bloor St West TEL 233-9898</p> <p><i>Podajemy alk. shok Polskie i europejskie dania</i></p>		<h3 style="text-align: center;">KWIATY NA WSZELKIE OKAZJE JASMIN FLORIST</h3> <p>Dostarczamy kwiaty na wesela pogrzeby itp Ceny konkurencyjne 97 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2K9 TEL 536-2440 po godzinach 536-2440</p>		<h3 style="text-align: center;">Malowanie / zewnątrz i wewnątrz do mow biur pomieszczen przemysłowych i handlowych cyklinowaniu podłóg oraz wszelkie prace stolarki i remonty tamo i tachimowo</h3> <p style="text-align: center;">TEL 530-1246 TORONTO rano do 8 30 i po 9 wieczor</p>		<h3 style="text-align: center;">ADWOKAT, NOTARIUSZ RICHARD E KULIS</h3> <p>B A B E D M A L L B uprzejmie zawiadamia ze biuro czynne jest codziennie od 9 rano i wieczorami po porozumieniu telefonicznym 2991A Bloor Street West, Toronto (przy Royal York Road obok Credit Union) TEL 231 0327</p>			
<h3 style="text-align: center;">THOMAS ALUMINUM PRODUCTS</h3> <p>TEL Toronto 239-6476 po 6 wieczorem</p> <p>TANIO i z GWARANCJĄ wykonujemy - aluminiowe obicia domów (siding) Thermal Windows, rynny, krycie dachów (Shingle i płaskie dachy) oraz roboty elektryczne Metro Licenc B 1390</p> <p style="text-align: right;">87</p>		<h3 style="text-align: center;">DIVERCE AID K. BELDOWSKI Rozwód \$155</h3> <p>226 Queen St W suite 200 Toronto, Ont M5V JZ6 tel. (416) 598-1127</p>		<h3 style="text-align: center;">joplanta interiors</h3> <p>POLSKA FIRMA specjalizująca się w architekturze wnętrz udzieli Ci porady jak urządzać gustownie i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom Sprzedajemy nowoczesne zastawy okienne tzw VERTICAL HORIZONTAL BLINDS po bardzo dogodnych cenach Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję 2368 Bloor Str W Toronto Ont M6S 1P5 TEL 762 9638</p>		<h3 style="text-align: center;">BIKOL CONSTRUCTION</h3> <p>Instalacja i wymiana okien (Thermal) drzwi aluminiowy siding rynny dachy budowa garaży Praca wykonana przez ekspertów i z gwarancją Wycena bezpłatna Proszę kontaktować się / Zuzanna TEL 251-4466 Metro Licencja B 3229</p> <p style="text-align: right;">78 89</p>		<h3 style="text-align: center;">ADAMS CARPET CLEANING SERVICE</h3> <p>Oferuje czyszczenie dywanów i tapicerki meblowej najnowszą metodą Steam Brush Praca fachowa Gwarantowana Ceny konkurencyjne TEL 537 5089 całą dobę</p>			
<h3 style="text-align: center;">ADAM'S SHOE REPAIR AND DRY CLEANER</h3> <p>REPERACJA WSZELKIEGO RODZAJU I TYPU OBUWIA ORAZ SYSTEMU MONTAŻU</p> <p>Wymiana obcasów i całych spódów obuwia Wymiana uszytych stałowych i prawidłowe dopasowanie wysokości obcasu do skłonu obuwia Zmiana koloru obuwia Renowacja ze skór zamazanych weteroowych ● Pranie odzieży (dry cleaning) ● Renowacja czyszczenie i reperacja odzieży skórzanej SPECJALIZUJEMY SIĘ w reperacjach butów kowbojskich ortopedycznych i damskich torebek</p> <p style="text-align: center;">3096 DUNDAS STR W (przy Quebec na zachód po prawej stronie) OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU 9-6 SOBOTA 9 5 TEL 767-5966</p> <p style="text-align: right;">94-105</p>		<h3 style="text-align: center;">dermatone ZAKŁAD KOSMETYCZNY</h3> <ul style="list-style-type: none"> ● Pielęgnacja twarzy rąk i stóp ● Usuwanie zbędnego owłosienia ● Specjalistyczna aparatura ● Jakosciowe kosmetyki ● Wizyty prosimy zamawiac telefonicznie <p>2285 DUNDAS St W Toronto TEL 537-0542</p>		<h3 style="text-align: center;">COPERNICUS MEAT PROD</h3> <p>79 Roncesvalles Ave TEL 536-4054</p> <p>Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie Szynki boczek balony kiełbasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesow ogorki kiszane kapustę z beczki śledzie pierogi T S PAKUJSKI</p>		<h3 style="text-align: center;">HUMBERVIEW INSURANCE</h3> <p>STEFAN BORYS AUTA - DOMY - SKLEPY 337 Roncesvalles Ave Toronto, Ont TEL 531-4647</p>		<h3 style="text-align: center;">ADWOKAT, NOTARIUSZ RICHARD E KULIS</h3> <p>B A B E D M A L L B uprzejmie zawiadamia ze biuro czynne jest codziennie od 9 rano i wieczorami po porozumieniu telefonicznym 2991A Bloor Street West, Toronto (przy Royal York Road obok Credit Union) TEL 231 0327</p>			
<h3 style="text-align: center;">Mamy zaszczyt zawiadomic Państwa o otwarciu firmy MASTER PRINTING</h3> <p>251 Sorauren Ave. Toronto, TEL. 536-6638</p> <p>Oferujemy pełny zakres usług i konkurencyjne ceny</p> <p style="text-align: right;">97</p>		<h3 style="text-align: center;">KARL S BUTCHER & GROCERY</h3> <p>Właściciel Karol Jarząbek</p> <p>Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa wędliny własnego wyrobu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze</p> <p>105 Roncesvalle Ave Toronto TEL 531 1622</p>		<h3 style="text-align: center;">ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD</h3> <p>783 Queen St W TEL 364-7720 157 Roncesvalles Av TEL 535-4648</p> <p>świeże mięso wędliny wędzone domowe delikatesy</p>		<h3 style="text-align: center;">Premier Auto Sales</h3> <p>Wyjątkowa okazja 2376 Dundas St W Toronto Tel (416) 537-2437 STAN MAZUR</p>		<h3 style="text-align: center;">SOLARSKI PHARMACY Ltd</h3> <p>(Naprzeciw kościoła św Kazimierza)</p> <p style="text-align: center;">Właściciel J SOLARSKI I S SALAPATEK</p> <p>Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski ● Agencja Pekao ● Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski ● Polskie kartki i czasopisma ● Ziola Zakonnika ● Urząd Pocztowy ● Sprzedaż biletow</p>			
<h3 style="text-align: center;">POKOJ do wynajęcia dla spokojnego pana</h3> <p>TEL 244-9116 24 Sunnybrae Cr</p>		<h3 style="text-align: center;">Dr V T, BLOK GŁOWCZYŃSKA, M A, O D</h3> <p>OPIOMETRYSTA OKULISTA Badanie i ćwiczenia oczu okulary contact lenses 2391 - A Bloor St W (Jane Subway) TEL 766-5580 Codziennie z wyjątkiem wtorkow</p>		<h3 style="text-align: center;">Bayer's Delicatessen</h3> <p>2988 Dundas St West (Skrzyżowanie Dundas i Pacific) Domowe wyroby smaczne dania pierogi gołąbki flaczki naleśniki sałatki i inne europejskie na miejscu i na wynos Specjalizujemy się w przygotowywaniu wszelkich uroczystosci Otwarte 6 dni w tygodniu od poniedziałku do soboty, od godz 9 do 6 TEL 767 2018</p>		<h3 style="text-align: center;">SOLID AUTOREPAIR</h3> <p>WŁADYSŁAW DAKOWICZ wszelkiego rodzaju naprawy samochodowe dozwolona gwarancja na za instalowane hamulce oraz tłumiki</p> <p>201 Schell Ave Toronto (koło Caledonia i Shell 2 blok na północ od Eglinton) Tel 787 2702</p>		<h3 style="text-align: center;">INTERNATIONAL CAMERA REPAIR COMPANY LTD</h3> <p>Kupujemy wszelkich marek sprzęt fotograficzny ● Sprzedaz ● Reperacje ● "Trade-ins" ● Wypożyczanie Bezpłatne wyceny 3351 BLOOR St W Toronto TEL 239-1882</p>		<h3 style="text-align: center;">J P CONSTRUCTION COMPANY</h3> <p>GENERAL CONTRACTOR WYKONUJEMY ROBOTY BETONIARSKIE KŁADZENIE ASFALTU PRACE MURARSKIE I WYKOPY Instalujemy aluminiowe okna i siding Wycena bezpłatna Plany i zezwolenia wykonuje architekt TEL 252 8492</p>	
<h2 style="text-align: center;">Praca</h2> <p>PRZESZŁO \$ 20 NA GODZINĘ zarabia wykwalifikowany spawacz ŚWIADCTWO SPAWACZA W 5 TYGODNI można uzyskać w INSTITUTE OF TECHNICAL TRADES który szkoli specjalistów już 25 lat z górą. ● nowoczesne urządzenia ● rysunek techniczny ● kursy dzienne, wieczorowe, sobotnie i na zmiany ● dokogne opłaty tygodniowe 734 Kipling Ave, Toronto TEL 255-2369 po godzinach TEL 536-008 921-3886 Informacji udzielają MARK NIEWIADOMSKI lub ANDRZEJ MAJ</p> <p style="text-align: right;">89-110</p>		<h3 style="text-align: center;">DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWIŃSKI D T</h3> <p>z 25-letnim doświadczeniem 404 A Roncesvalles Ave Toronto (obok kina Revue) TEL 531-8545</p>		<h3 style="text-align: center;">ANNA'S TAILORING</h3> <p>KOZUCHY I ODZIEŻ SKORZANA Damskie kostiumy suknie płaszcze zimowe wykonujemy na miarę według projektow własnych lub zleconych REPERACJE (wymiana podszewek) POSIADAMY FUTRA Ceny bardzo atrakcyjne 87 Roncesvalles Ave TORONTO, tel 532 4060</p>		<h3 style="text-align: center;">WAWROW FOODS</h3> <p>POLSKIE DANIA przygotowujemy przyjeżdżając na wszystkie okazje sprzedajemy pierogi, gołąbki, barszcz, patyczki, itp po cenach hurtowych 570 Annette St, TORONTO, TEL 767-7323</p>		<h3 style="text-align: center;">J P CONSTRUCTION COMPANY</h3> <p>GENERAL CONTRACTOR WYKONUJEMY ROBOTY BETONIARSKIE KŁADZENIE ASFALTU PRACE MURARSKIE I WYKOPY Instalujemy aluminiowe okna i siding Wycena bezpłatna Plany i zezwolenia wykonuje architekt TEL 252 8492</p>			
<h3 style="text-align: center;">"PLUMBER"</h3> <p>Naprawy, przeróbki oraz montaż nowych instalacji hydraulicznych, wraz z centralnym ogrzewaniem, wykonuje rzemieślnik z licencją i długoletnią praktyką TEL Toronto 533-5543 (po 6 wiecz)</p> <p style="text-align: right;">89-100</p>		<h3 style="text-align: center;">ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER</h3> <p>2374 Bloor Street West, Toronto, M6S 1P5 TEL 769-4488</p> <p>Zdjęcia i portrety na różne okazje</p>		<h3 style="text-align: center;">DO SPRZEDANIA Renault 5, 78 rok</h3> <p>TEL Toronto 769-5859</p> <p>POTRZEBNI zręczni pracownicy "HANDYMEN" w dziedzinie napraw i remontów mieszkań oraz kobiety do sprzątania Angielski, chociaż trochę, potrzebny TEL 823-8985</p>		<h3 style="text-align: center;">M-C DAIRY Co Ltd PRODUCTS</h3> <p>Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do każdego sklepu w Toronto, Wyrabiamy kwasną śmietanę Yogourt, huslanke, sery białe i topione Żądajcie naszych wyrobow w swoich sklepach Godziny otwarcia 7 00 do 4 00 212 Mavety St TEL 766-6711</p>		<h3 style="text-align: center;">DOSKONAŁE WYROBY MIĘSNE I WĘDLINIARSKIE</h3> <p>Sprzedaz detaliczna i hurtowa dostarczamy do sklepow Ceny konkurencyjne PACIFIC WHOLESALE MEATS LTD JUREK ZOCHNIAK STEVE PAKLOS 2986 DUNDAS St W Toronto TEL 767-0000</p>			
<h3 style="text-align: center;">LEKARZ poszukuje opieki na miejscu do 3,5-letniego chłopca, na 6 godzin dziennie Okolica Lakeshore i Parklawn</h3> <p>TEL 255-2716 wieczorem po godz 8</p> <p>POTRZEBNA pomoc domowa z zamieszkanem na miejscu, w wieku od 25-50 lat, uczerwa niepaląca Dom adwokata, dwoje dzieci w wieku szkolnym Wynagrodzenie miesięczne \$400 plus mieszkanie i wyżywienie TEL 223 1640 lub 449-8588</p> <p style="text-align: right;">99</p>		<h3 style="text-align: center;">THE FUTURE BAKERY</h3> <p>NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB Dostarczamy do sklepów i domów 739 Queen St W - Toronto, Ont TEL 368-4235</p>		<h3 style="text-align: center;">ONTARIO BREAD Co Ltd</h3> <p>178 Ossington Ave Toronto, Ont TEL 532-4929</p> <p>Pyszny świeży chleb do nabycia we wszystkich sklepach</p>		<h3 style="text-align: center;">KOMIS</h3> <p>305 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2M6 TEL 531-8872</p> <p>Polecamy odwiedzić nasz KOMIS" wielobranżowy Przyjmujemy rzeczy do sprzedaży i sprzedajemy po cenach przystępnych dla każdego</p> <p style="text-align: center;">WSTĄP DO KOMISU A PRZEKONASZ SIĘ</p>		<h3 style="text-align: center;">JERZY SZOZDA</h3> <p>uprzejmie informuje wszystkich swoich klientow o zmianie adresu CHECKPOINT DATSUN NISSAN to solidna i znana firma którą mam przyjemność przedstawić Państwu Szeroki wybór nowych i używanych samochodow NISSAN DATSUN Aranzuje pożyczki dla nowo przybyłych Minimalna wpłata korzystne ceny Prosimy kontaktować się JERZY SZOZDA tel (416) 239-1217 (posiadam znajomosc jezykow slowanskich) udzielię porady bezpłatnie</p> <p style="text-align: center;">CHECKPOINT 5448 DUNDAS STR W ISLINGTON ONT M9B 1B4</p>			
<h3 style="text-align: center;">DO PILNOWANIA dwojga dzieci</h3> <p>714 lata MISSISSAUGA, TEL 276 8083</p> <p style="text-align: right;">96-99</p>		<h3 style="text-align: center;">FOTOGRAF prasowy szuka pracy</h3> <p>TEL (519) 893 2653</p>									